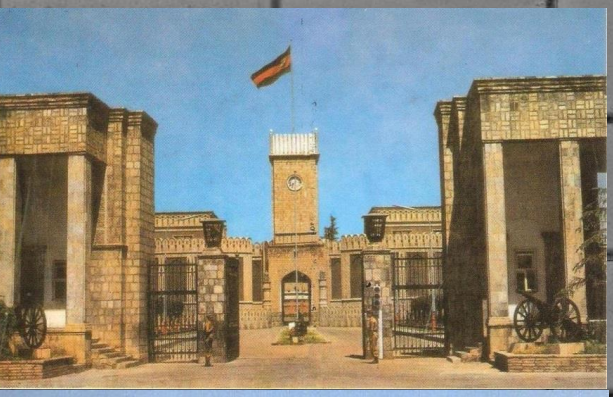
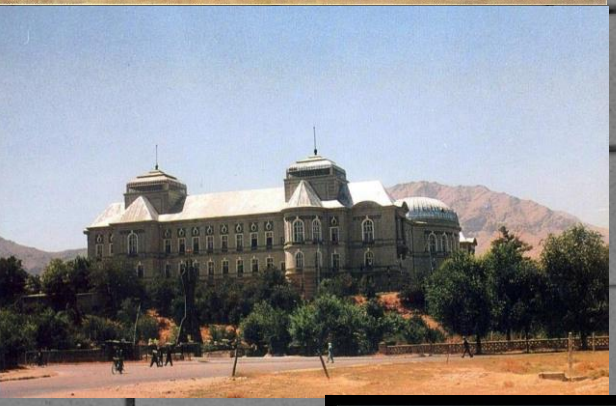
رنسانس افغانستان

به کوشش

مصطفی عمرزی

Ketabton.com

ketabton.com - The Digital Library

به نام آفریده گار بی همتا

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

رنسانس افغانستان

(عمران افغانستان در سه سده ی پسین)

به کوشش مصطفی عمرزی

۱۳۹۸ شمسی

ketabton.com - The Digital Library

مشخصات کتاب

نام: رنسانس افغانستان
(عمران افغانستان در سه سده ی پسین)
گردآورنده: مصطفی عمرزی
زبان: دری افغانی
تایپ و دیزاین: م.ع
شمار صفحات: ۱۷۵
نوبت چاپ: اول
ناشر: گردآورنده(م.ع)
سال: ۱۳۹۸شمسی
تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

حق نشر محفوظ است!

ketabton.com - The Digital Library

در این کتاب:

۱- رنسانس افغانستان(مقدمه).....۱

۲- کابل.....۶

منار نجات، باغ ارگ، شهرآرا، قصر دلکشا، چهلستون، مهتاب باغ، حرمسرای عین العماره، زین العماره، قصر ستور، وزارت حربیه، ستاره بیک توت، بگرامی، ارگ، آرامگاه اعلی حضرت امیر عبدالرحمن خان(رح)، خط آهن کابل- دارالامان، سفارت ترکیه، کوتی لندنی، فابریکه ی حربی، قصر تاج بیگ، چهار راه سالار عبدالوکیل خان نورستانی، منار استقلال، برج ساعت، مسجد جامع حاجی یعقوب، شفاخانه ی علی آباد، برج ساعت علی آباد، آبده ی علم و جهل، مسجد جامع پُل خشتی، قصر استالف، کوتی پغمان، آرامگاه اعلی حضرت شهید نادر خان(رح)، قصر دارالامان، جاده ی تیمورشاهی، مسجد شاه دو شمشیره(رح)، چهار راه سپاهی گمنام، قصر باغ بالا، آرامگاه اعلی حضرت تیمور شاه ابدالی(رح)، مسجد زرنگار، مسجد جامع عیدگاه، سینما کابل.

۳- کندهار.....۶۲

آرامگاه حاجی میرویس خان هوتک(رح)، آرامگاه اعلی حضرت احمدشاه بابا(رح)، کوتی کندهار، منزل جای کندهار، خرقه ی شریف، ولایت کندهار، شهر کندهار.

۴- لغمان.....۷۱

فرح بخش، قلعه السراج، ارگ لغمان، ولایت لغمان.

۵- ننگرهار.....۷۷

پُل درونته، باغ شاهی جلال آباد، باغ سراج العماره، سراج العماره، ولایت جلال آباد، باغ نمله، آرامگاه اعلی حضرت شاه امان الله(رح)، اقامتگاه شاهی، پُل جلال آباد، ویلای شاهی، پارک جلال آباد.

۶- پغمان.....۹۲

ketabton.com - The Digital Library

طاق ظفر، هوتل بهار، باغ عمومی، سینما- تیاتر، جای رسم گذشت، بالا باغ، شهرک شاهی، مکتب پغمان، پارک شاهی، مسجد پغمان، عمارت مالیه، آبده ی سپاهیان گمنام، آبده ی سرباز گمنام، قرارگاه نظامی، فروشگاه، اداره ی تجارت، بنای یادبود اعلی حضرت شاه امان الله(رح) به مناسبت آموزش و پرورش، پُل پغمان، هوتل فرح، شورای ولایتی.

۷- خدمات هوایی..... ۱۳۰

۸- شاهراه ها..... ۱۳۳

۹- نیروگاه های آبی و برقی..... ۱۴۱

۱۰- مدنی..... ۱۴۲

کابل ننداری، سره میاشت، پوهنتون کابل، مکروریان اول(کهنه)، شرکت سپین زر، نمایشگاه افغان- پاک، جنگلک، هوتل انترکانتیننتل، تخینک ثانوی، سینما تیمورشاهی، وزارت اطلاعات و فرهنگ، پشتنی بانک، لیسه ی حبیبیه، افغان اعلانات، کارته ی سه، USA، گلخانه، وزارت معارف، شاروالی کابل، هوتل سپین زر، هوتل پلازا، زیر زمینی، چهار راه پشتونستان، هوتل خیبر(وزارت مالیه ی کنونی)، هوتل کابل، دهمزنگ، ریاست ترافیک، هوتل قرغه، پُلی تخنیک، مطبعه ی دولتی و عمارت نشریه های هیواد، اصلاح، انیس و کابل تایمز، سیلوی کابل، سیلوی بغلان، جاده ی میوند، ایستگاه موتر های برقی.

۱۱- معرفی مصطفی عمرزی..... ۱۷۰

ketabton.com - The Digital Library

رنسانس افغانستان
(مقدمه)

در تاریخ افغانستان، اصطلاح رنسانس(احیا)، بیشتر بخشی از میراث فرهنگی بقایای تیمور لنگ را تعریف می کند؛ اما در سالیان پسین با روشنگری هایی که در تقابل قومی صورت گرفتند، تبیین این حقایق که آن چه به نام رنسانس تیموری می پندارند، سوا از جعلیات تاریخی، اکثراً توهمی ست که در جریان مکتب های منحط پان ها به میان آمده، قضیه را برعکس می سازد.

در واقع جغرافیای رنسانس تیموری که حتی پنج درصد کُل ولایت هرات کنونی نیست با ابهام کمال الدین بهزادی که یک اثرش هم به دست نیامده یا رونق زیر صفر ادبی که چند آدم ضعیف چون خواند میر و میر خواند را معرفی می کند با واقعیت این که از نظر رشد علوم، هیچ چیز مهمی در رنسانس تیموری وجود ندارد، بزرگ نمایی حول چند مناره، مصلا و مسجد، اما به عصبیت عجیبی مبدل شده که روزی یک مجهول الهویت(سید انور سادات) در حالی که سوال ایجاد می کرد عرب است(سید) یا اوزبیک(ترک)؟ با خطاب به پشتون ها وقیحانه داد زد «شما چه کرده اید؟ ما رنسانس هرات را ساخته ایم.» با خوردن بوت کمال ناصر اصولی به دهن این ناقل پست فطرت بی وجدان، عجز او بالاخره به معذرت خواهی رسید. در این سلسله، یک کودن دیگر به نام عارف رحمانی که زود به شهرت بچه بی ریش سلطان محمود غزنوی می رسد، در حالت کوسه گی، تویت کرده بود که سیصد سال حکومت پشتون ها همه انتحاری، انفجاری و خشونت بوده است. این نمونه نیز با فشار مضاعف، زود پارس(عوعو) خود را پس گرفت؛ اما آن چه ماند، موج سواری های زیادی بودند که بالاخره منطق ما را به ثبوت رساندند که تاریخ نویسی های نوع آریایی، خراسانی و فارسی که در کلیت ایرانی نیز نمایش داده می شود، چه

ketabton.com - The Digital Library

گونه به دامنه ی تعصبات پوچ و زشت قومی افزوده انـد. بـدتر از همـه، رُخ کریه آن ها همیشه متوجه اکثریت پشتون های افغانستان می شود.
من از یک دهه به این سو، پی تبیین ناهنجاری های فرهنگی و اعتـراض به تاریخ نگاری هـای عتیقه(باسـتانی) هشـدار داده ام کـه یـک لایـه ی فرهنگی در رسمیات سیاسی ما با سـوء اسـتفاده از مشـی دولـت کـه در رقابت با ایران، عمق تاریخی بـه اصـطلاح ۵۰۰۰ هـزار سـاله سـاخته، بـه معنی دیگـر سـعی شـده بـا مـداین فاضـله ی گویـا پـیش از افغانسـتان، فرهنگ بسازند تا قوم پشتون که در عجیب ترین تبارز سیاسـی، از ۵۰۰ سال بدین سو در نهایت به کشورداری افغانستان رسـیده انـد، بـرعکس آن چه واقعیت آنان به نام قوم کشورساز، فـاتح و دولـت سـاز بـود، در چنبره ی کثیف ترین نوع انتقادات اقلیت های قـومی گیـر بماننـد تـا بـا تحریف تاریخ شان، شکست روحی بیابند.
طی پشتون ستیزی های مداوم، طرح مداین فاضله ی آریانا، خراسان یـا ایران خیالی، بـه گونـه ای تعمـیم یافتـه کـه پنداشـته مـی شـود، قبـل از افغانستان، رونق نیویارکی وجـود داشـته اسـت. صـرف نظـر از تـوحش چنگیزی، تیمور لنگی و سگ جنگی هایی کـه میـان گورگانیـان هنـد، شیبانیان و صفویان رُخ داده و در اکثر آن ها، افغانستان قبل از سیطره ی پشتون ها پس از غربال، به ویرانـه مبـدل شـده، اگـر دار و نـدار تـاریخ معاصر را منفی کنیم، محدوده هایی که بتوان در آن ها دولتداری کرد، موازی لانه های جُغد ها می شوند.
می خواهم بگویم با خیانت های تاریخ نویسی، ماهرانه سعی کـرده انـد سه سده ی پسین افغانستان را که این کشور را بـه اعـتلای کشـورداری، دولتداری، احیا و در واقـع رنسـانس رسـانده، بـا تـواریخ مبتـذل عتیقـه حذف کنند. تعمیم این فرهنـگ در حـالی کـه در جنـاح هـای چپـی و راستی پشتون ها هم طرفدار دارد، را راه چنـان گشـوده تـا یـک بخـش بزرگ جامعه ی پشتون هـا هـم بپندارنـد، طبقـه ی افغانسـتان، مطلـوب

ketabton.com - The Digital Library

نیست. در خیانت این فرهنگ سازی، نوای زاغ های پشتون پرچمی که داستان های پارسی پوهنه و تمدن ایرانی و زردشتی راه انداخته اند نیز به حد کفرورزی، مذوموم و زشت می باشد. جریان ستمی گری با استعانت از رسمیات فرهنگی افغانستان نیز افغان ستیزی می کند.

در یک کوشش دیگر قلم رایگان، بی نیاز از قلمفرسایی ها یک مجموعه ی تصویری از میان هزاران تصویری را برگزیده ام که گردآوردن کُل امثال آن ها نیازمند صد ها جلد کتاب و یک طیف کامل فرهنگیان متعهد افغان است.

به هر حال، این مدخل که امیدوارم با آثار ممثل، گسترده شود، به این هدف تقدیم می شود تا در یک مقایسه ی کلی، بدانیم که هیچ قسمت تاریخ افغانستان، موثرتر و بهتر از تاریخ معاصر نیست.

عمران افغانستان در سه سده ی پسین، یکی به لحاظ سیاسی و دیگری به لحاظ عمرانی، آن قدر مهم می باشد که هرگز در گذشته های قبل از حکومات پشتون ها اتفاق نیافته است.

از ایجاد امپراتوری ابدالی تا آغاز جنگ ها با انگلیس ها، افغانستان در مسیر جغرافیای سیاسی(جیوپولیتیک) قرار می گیرد. تشهیر جهانی نام های افغان و افغانستان، تشدید روند ملت افغان که در هنگامه ی جهاد ضد انگلیس، اوج گرفته بود، با وجودی که تا اواخر قرن نوزده، فرصت های کافی عمران را از دست می دهند، اما به محض فروکش تنازع با بیگانه، نخست امیر شیر علی خان و بعداً امیر عبدالرحمن خان، با ساخت و ساز عظیم کاخ ها، ویلا ها، فابریکه ها و تحکیم سیاسی، راه را باز می کنند تا رونق در حکومت های حبیب الله و شاه امان الله، آن قدر چهره ی افغانستان را عوض کند که در تمهیدات دیگر، با سلطنت نادر خان و در طول حاکمیت های محمد ظاهر و محمد داوود، کشور ما تمام مراحل مدنی و قانون سازی را موفقانه طی می کند؛ هرچند بلای ارتجاع اول سقوی، فرهنگ های منحط مراثی، روضه، شاهنامه،

ketabton.com - The Digital Library

زیارت، تصوف و امثالهم که من ترجیح می دهم به آن ها خراسانی-فارسی بگویم با جمود فکری، سنت هایی را باعث شده اند که با تحریک ارتجاعات، چون سقوی، جلو ارتقای مدنی افغان ها را سد می کنند. افزون بر این که معضل مزمن مالی افغانستان نیز بسیار اجازه نداده بی طراحی برنامه های جلب کمک های خارجی، به بسنده گی کافی برسیم.

به هر حال، تا زمانی که استقلالیت سیاسی افغانستان وجود داشته، تا کودتای هفت ثور، دو نوع عمران سیاسی و مدنی کشور ما به جایی رسیدند که در بدترین سگ جنگ هایی تنظیمی هم نتوانستند کُل آبادی هایی را ویران کنند که در سده سه سده ی پسین، شامل تشهیر سیاسی و مدنی افغانستان می شدند.

کسی فراموش نمی کند که در سقوی دوم، ناقلین در حالی که از ارگ ریاست جمهوری، سگ جنگ های داخلی را مدیریت می کردند، آن چه از آن بهره می بردند، به هیچ دوره ی غیر پشتونی تعلق نداشت. در کنار کُل مجموعه ی عمرانی تاریخ معاصر، شهرت جهانی افغانستان، به حیواناتی نیز وجاهت می داد که تا هنوز هم خواب سیطره ی مجدد سقوی را می بینند، اما از واقعیت هایی چشم می پوشند که به اندازه ی یک نقطه هم در عمران آن ها سهم ندارند.

کتاب «رنسانس افغانستان»، شامل یک مجموعه ی تصویری ست. هدف من از ارائه ی این سلسله کتاب ها نشان دادن ارزش هایی ست که بی نیاز از قلمفرسایی ها ثابت می کنند آن چه به انبوه داده های کنونی مدنی می رسد، اکثراً ریشه در سه سده ی پسین دارند.

امیدوارم این سلسله(مستندسازی تصویری) به حدی غنی شود که با تعریف جزییات عمران، مدنیت و قانونمندی های افغانستان در سه قرن اخیر، بیش از همه جامعه ی پشتون های افغانستان آگاه شوند با وجود جنگ ها، گذشته های ارتجاعی(سقوی)، تحمیل جبرای اقلیت هایی

ketabton.com - The Digital Library

قومی با زور خارجی، فرهنگ های منحط خراسانی و فارسی، اما کشورسازی، نقش محوری سیاسی و فرهنگی، هزاران مرتبه ارزشمندتر از محتوای چند جلد کتاب و چند مجموعه ی ویرانه ای ست که بیشتر به کار تداعی جنایات چنگیز ها و تیمور لنگ ها می خورد.

آن چه را در این مجموعه گرد آورده ام، به یقین که نمی تواند کُل «رنسانس افغانستان» را توجیه کند؛ زیرا رویکردم در انتخاب تصاویر، بیشتر ارجحیت نمونه های تاریخی ست. یعنی سعی کرده ام فقط تصاویر قدیمی را بگنجانم تا جنبه ی نوستالژیک نیز داشته باشند. از سوی دیگر، ابعاد این احیای مهم، آن قدر زیاد اند که تنها دست آورد های معارف و تحصیلات عالی آن ها با وجود ضیاع نخبه کشی ها در هفت و هشت ثور و طرد امارتی، اما جامعه ی افغانی را به قدری متحول می سازند که در هر فرصت تنفس آزاد، همیشه رو به جلو، جهش می کند.

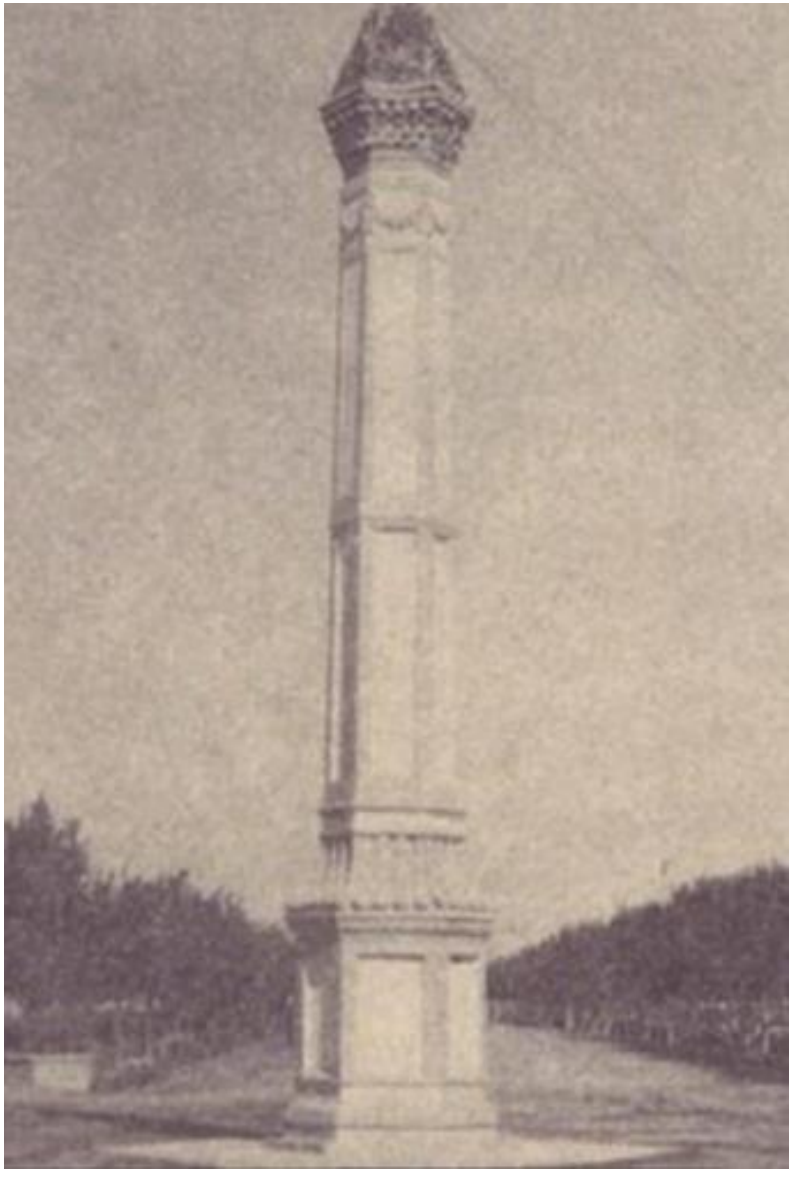
تیغ دوسره ی کمونیستی و بعداً چنگال جهالت تنظیمی و بالاخره طرد عام افغان ها در حکومت ملایان، هرچند به بنیان های جمعی و فردی اقشار تحصیل کرده ی ما آسیب رسانده اند، اما بذر تعقل سیاسی سه سده ی پسین که در عمق این کشور ریشه دارد، آرمان افغان ها برای رو به جلو را بسیار وسیع ساخته است. فقط در فردای سقوط حکومت ملایان، هجوم مردم به فرهنگ های قبل از هفت ثور، کُل افغان های تحصیل کرده از زن و مرد، دختر و پسر را به اجتماع آورد تا به تحجر، باستان گرایی، قرون وسطا، سقوی گری و ستمی گری، نه بگویند.

مصطفی عمرزی
۱۳۹۸/۵/۸ش
کابل – افغانستان

ketabton.com - The Digital Library

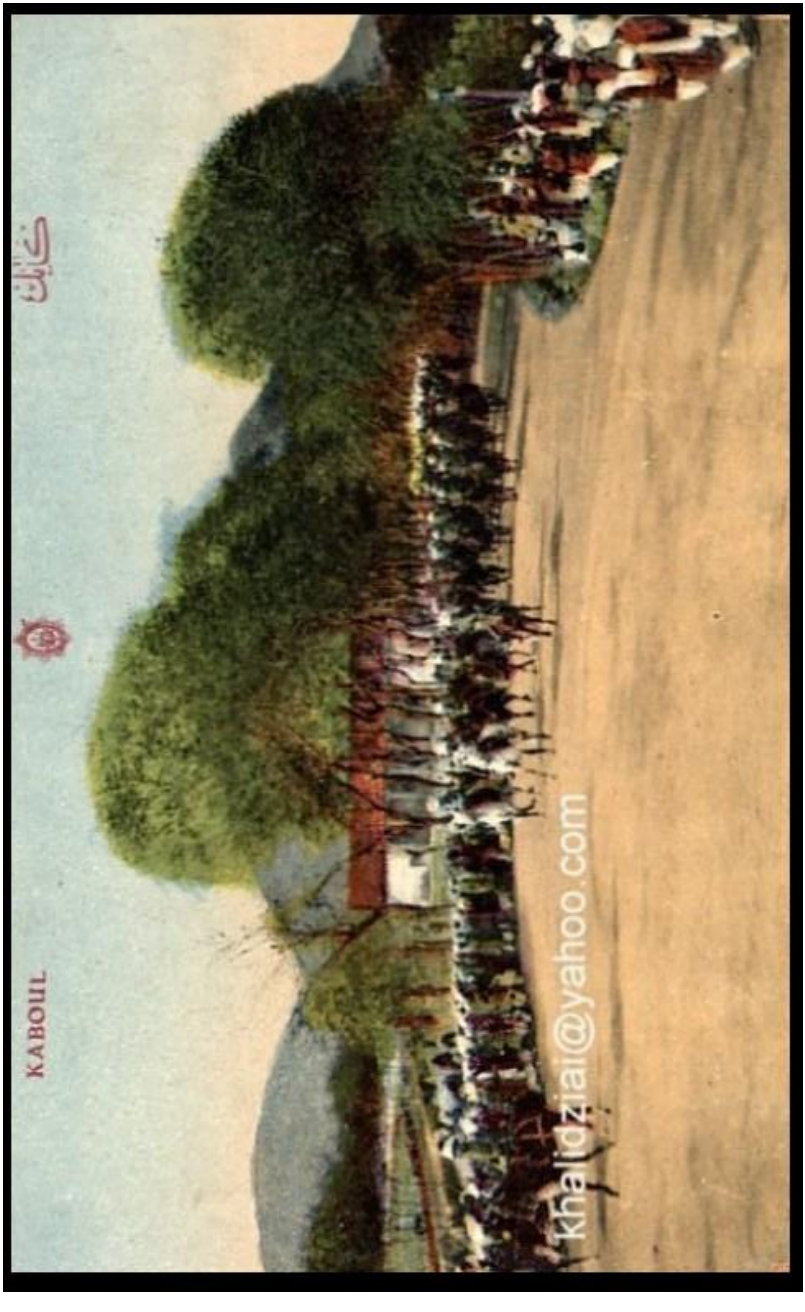

کابل

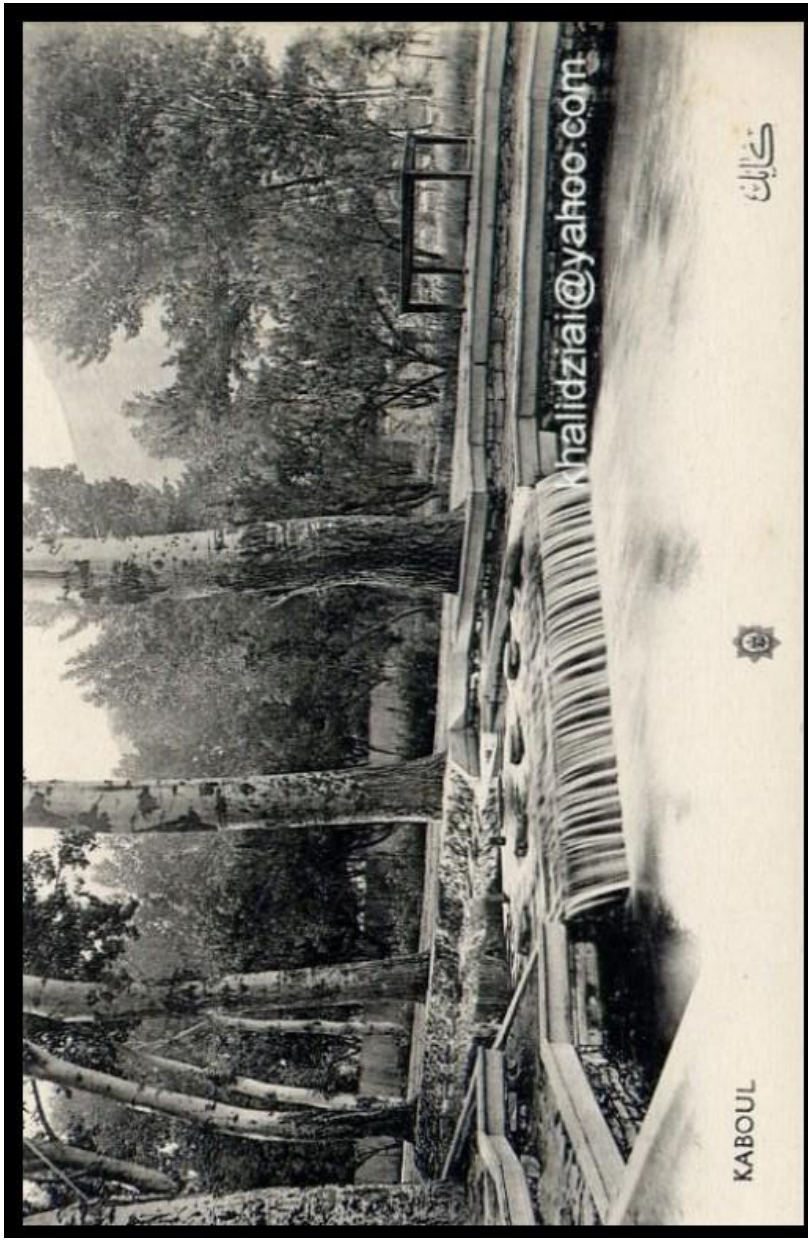
ketabton.com - The Digital Library

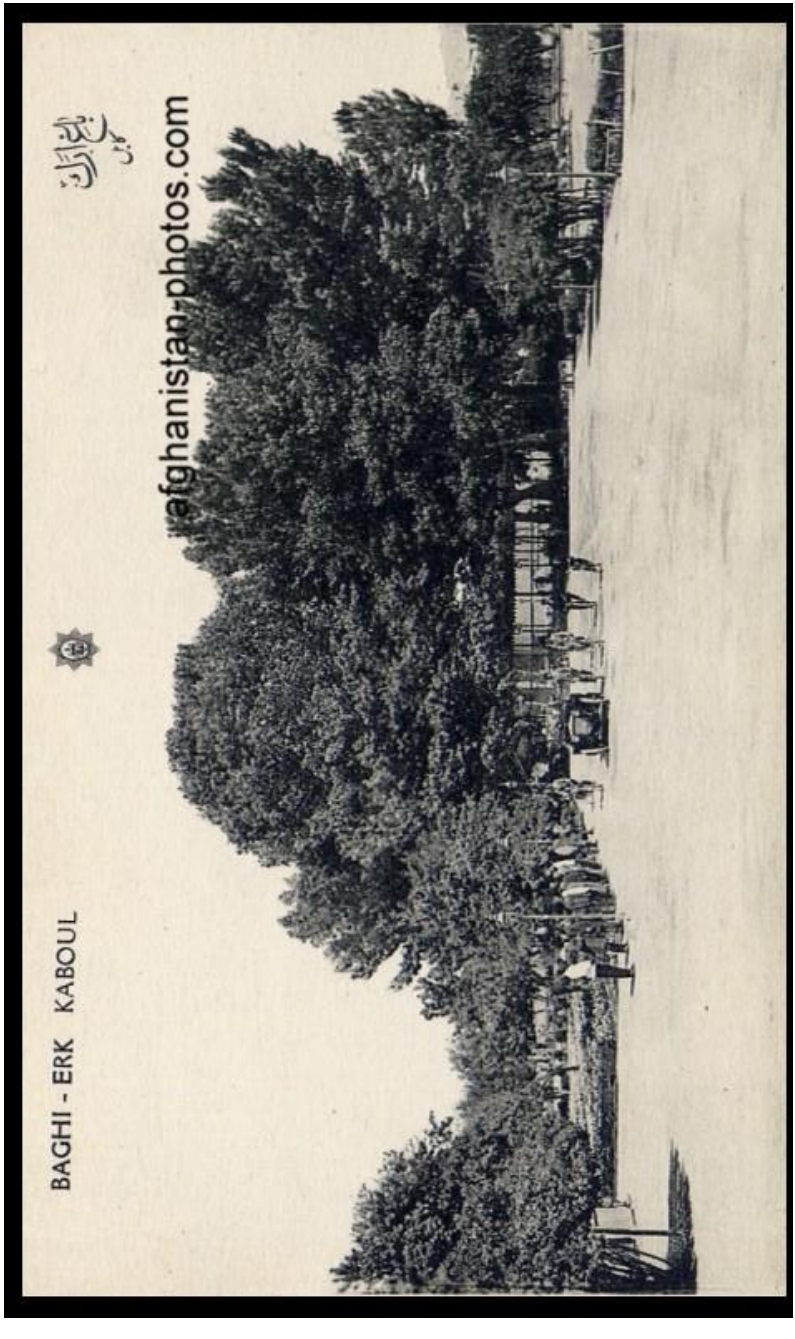
ketabton.com - The Digital Library

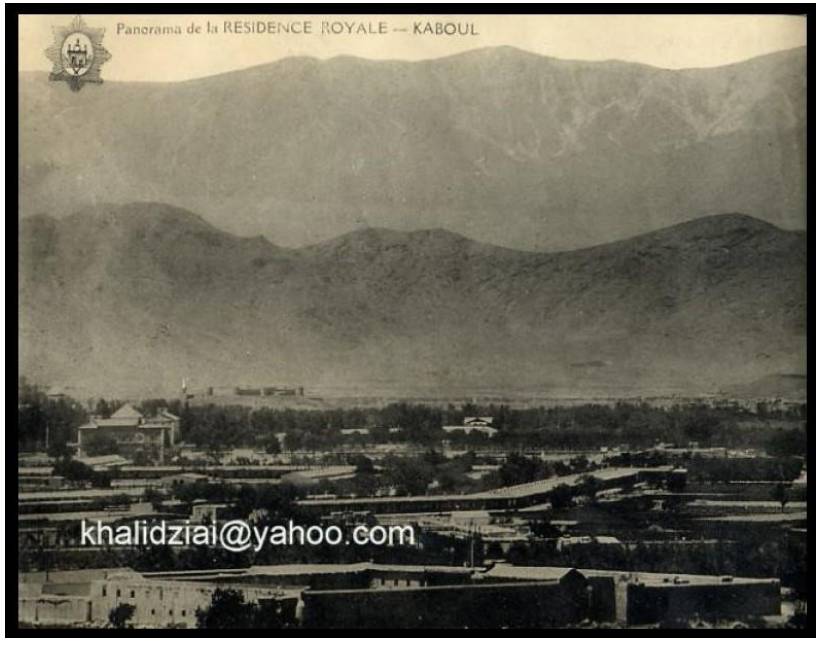
ketabton.com - The Digital Library

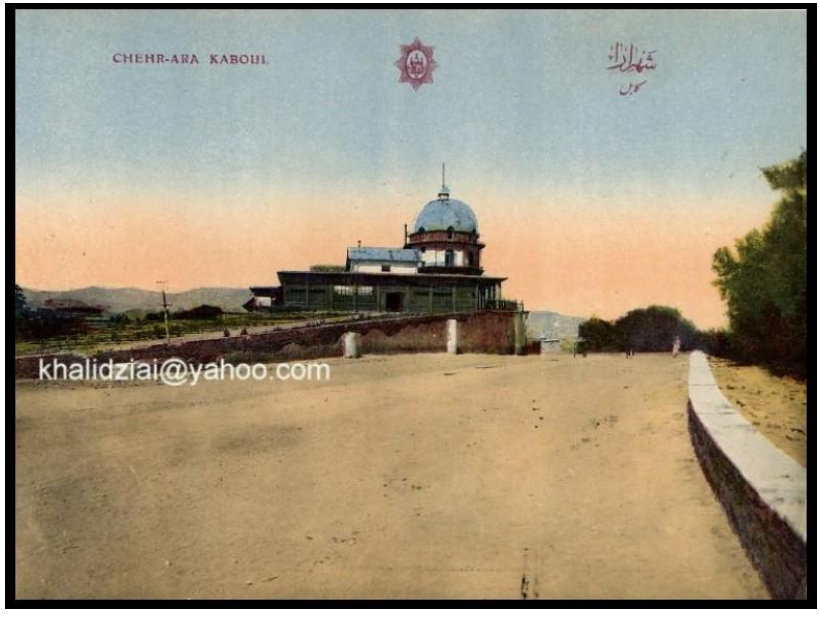

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

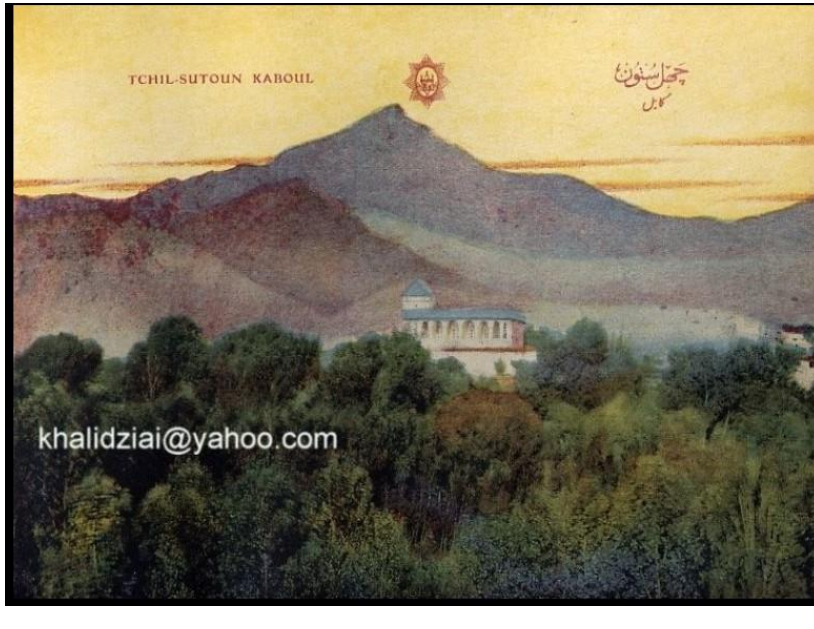

ketabton.com - The Digital Library

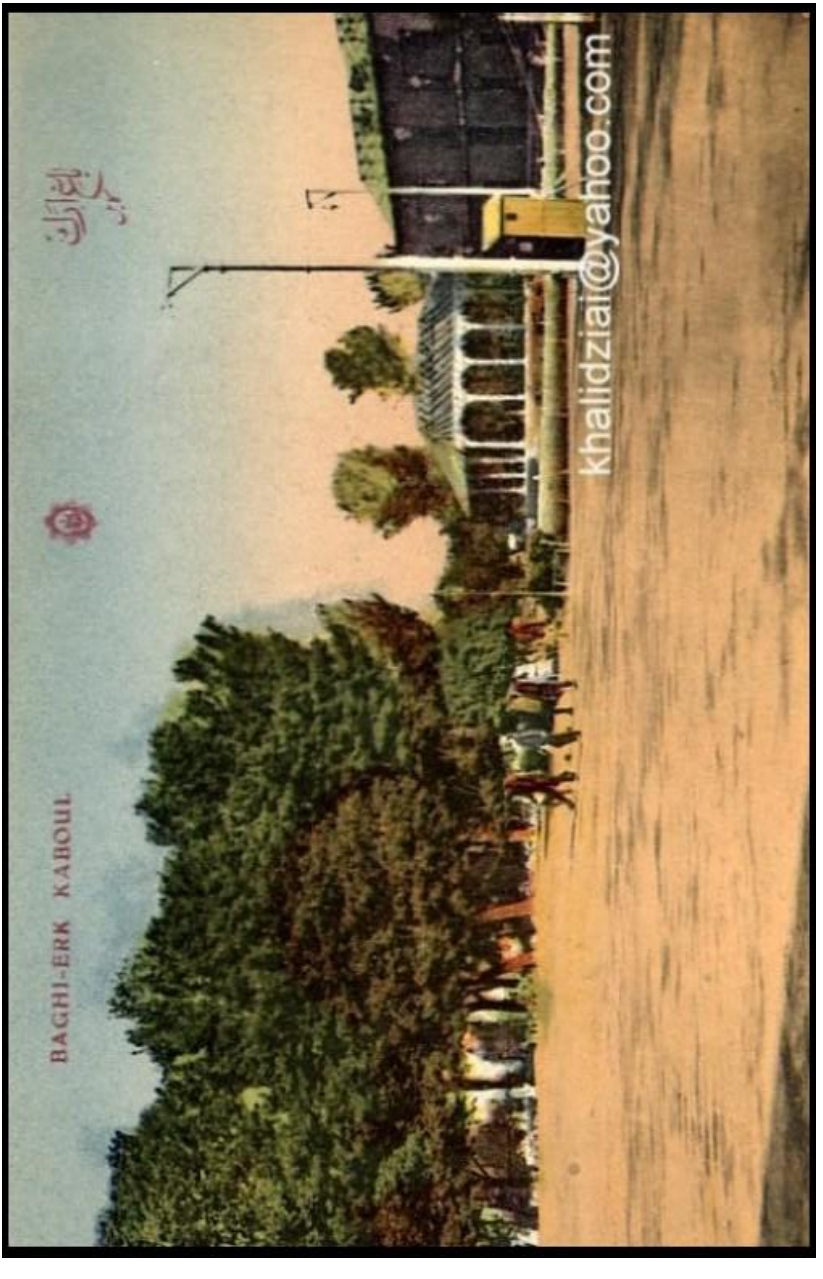

ketabton.com - The Digital Library

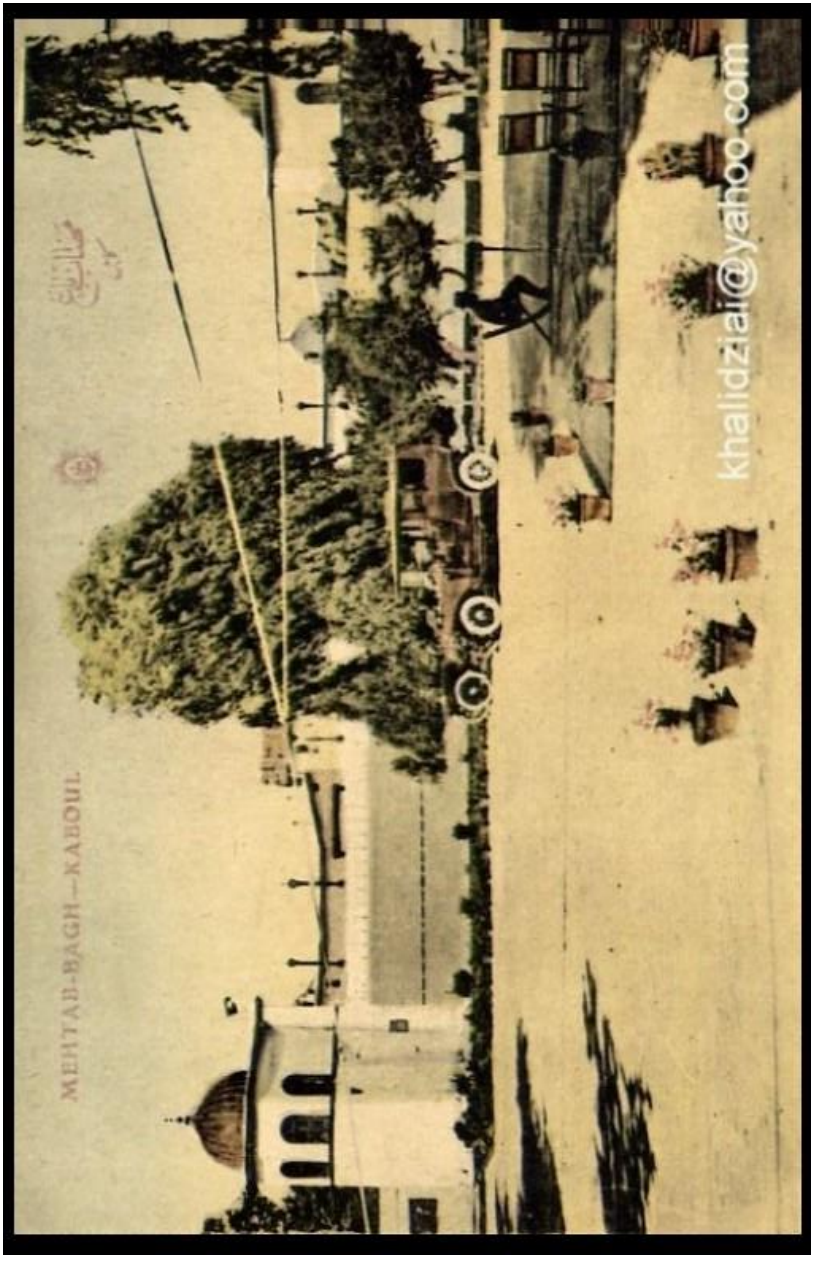
ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

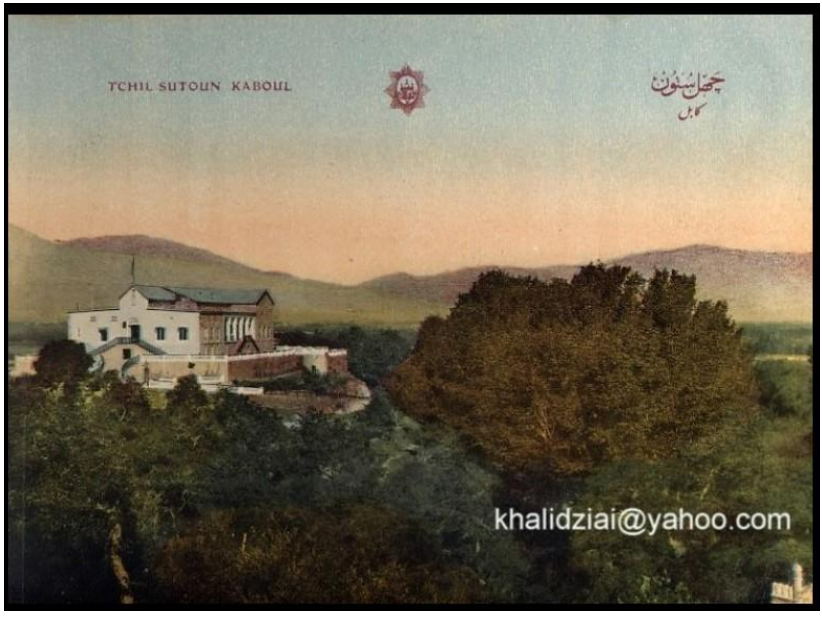

ketabton.com - The Digital Library

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

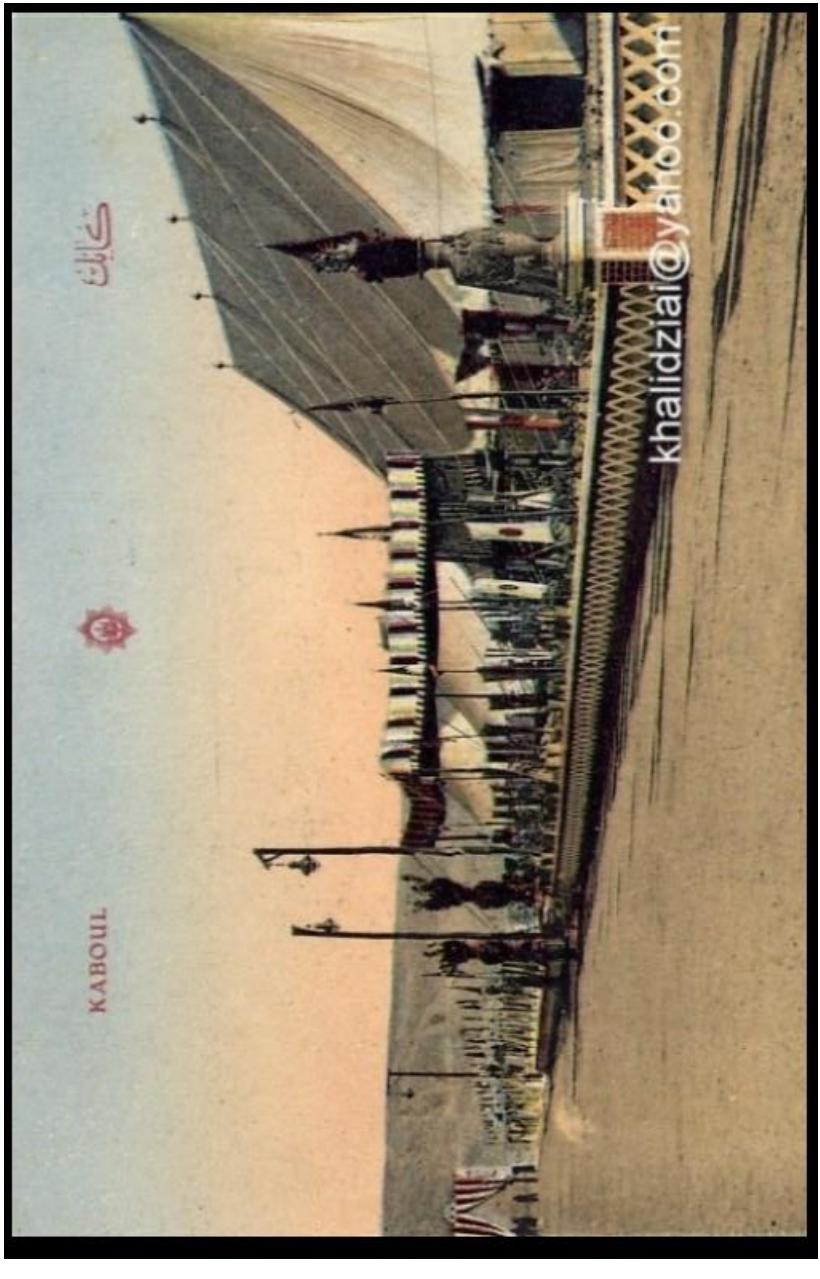

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

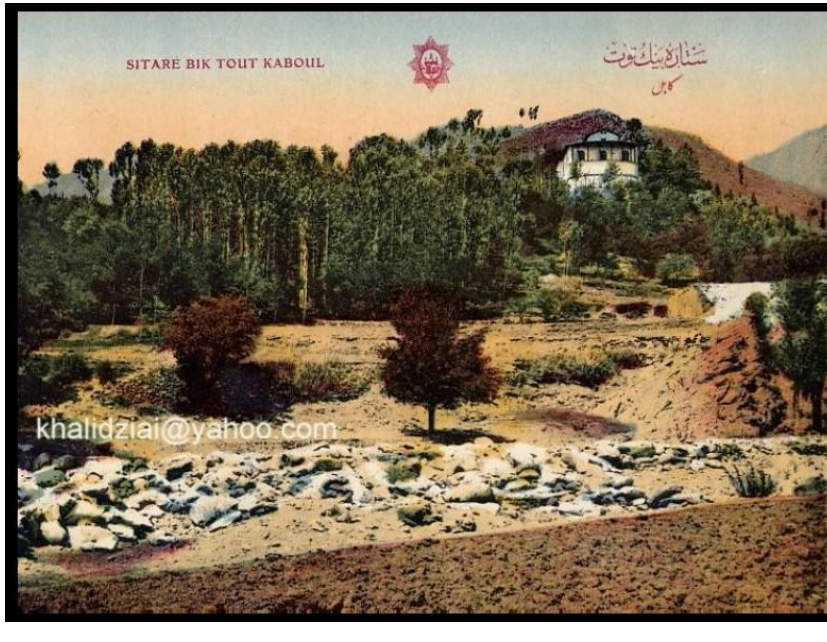

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

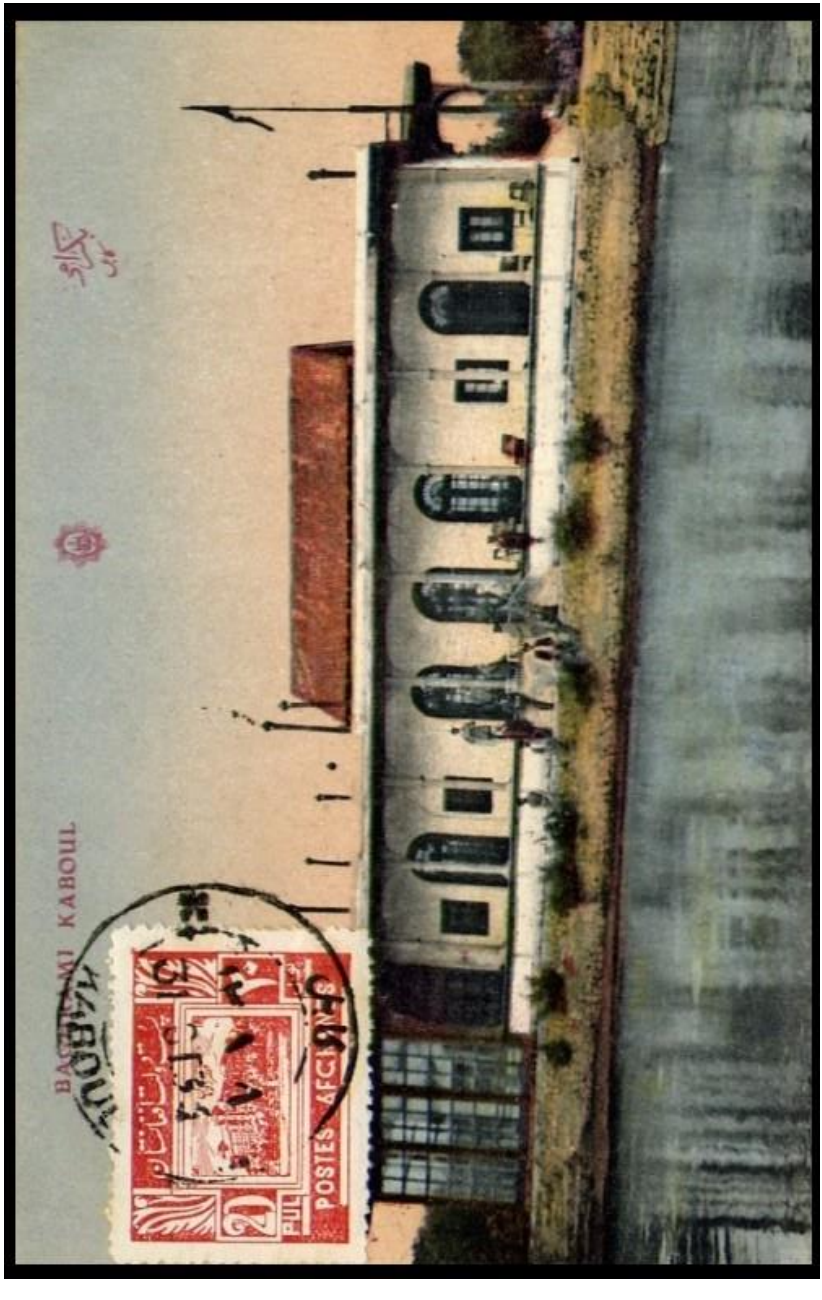

ketabton.com - The Digital Library

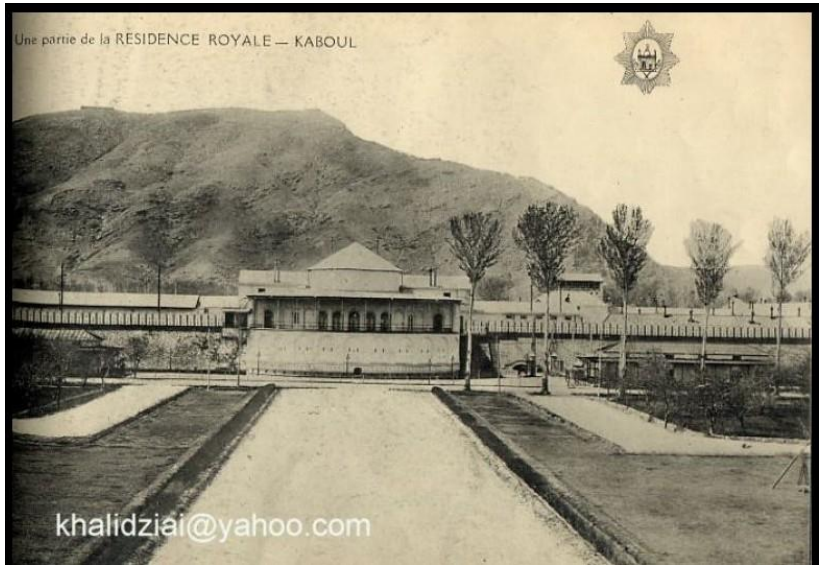

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

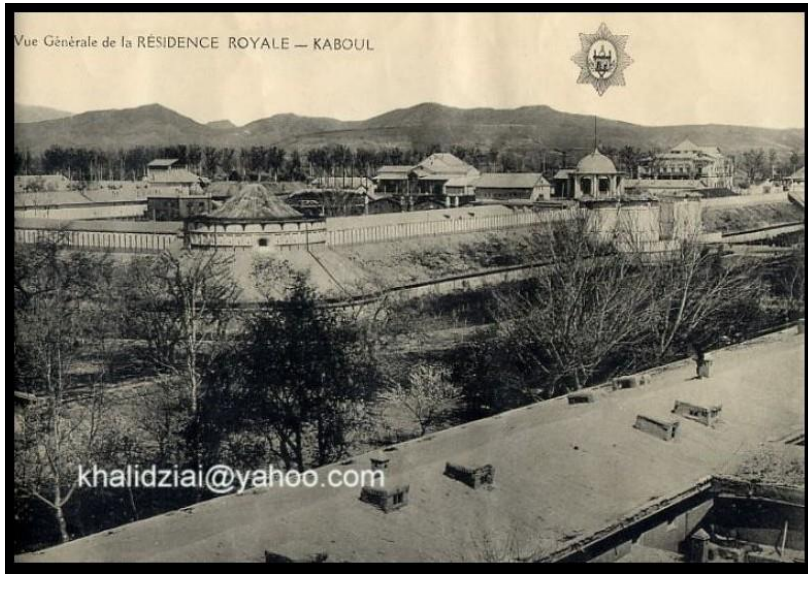

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

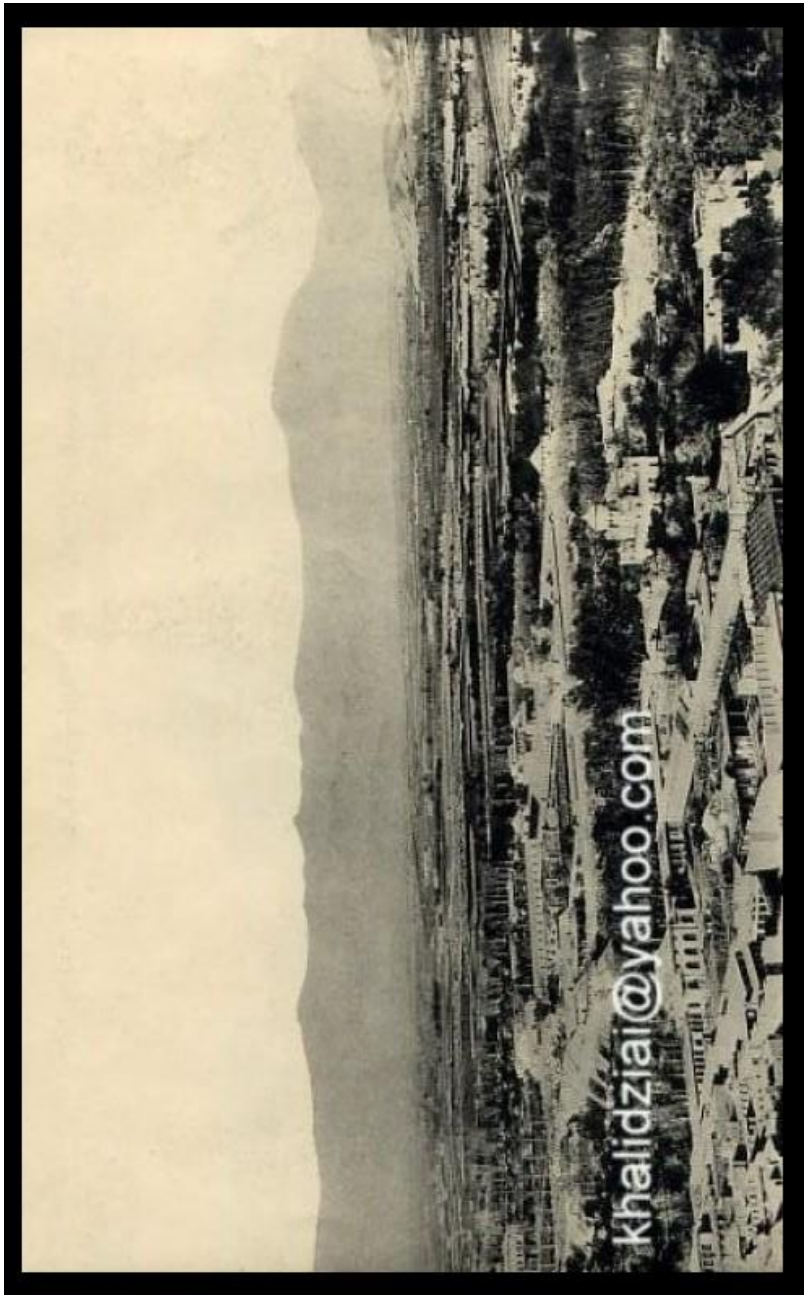

ketabton.com - The Digital Library

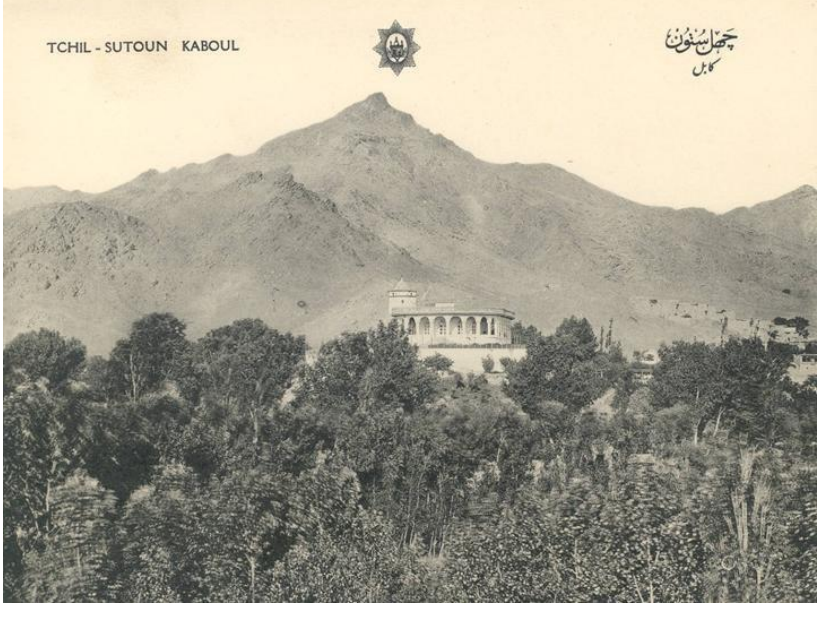

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

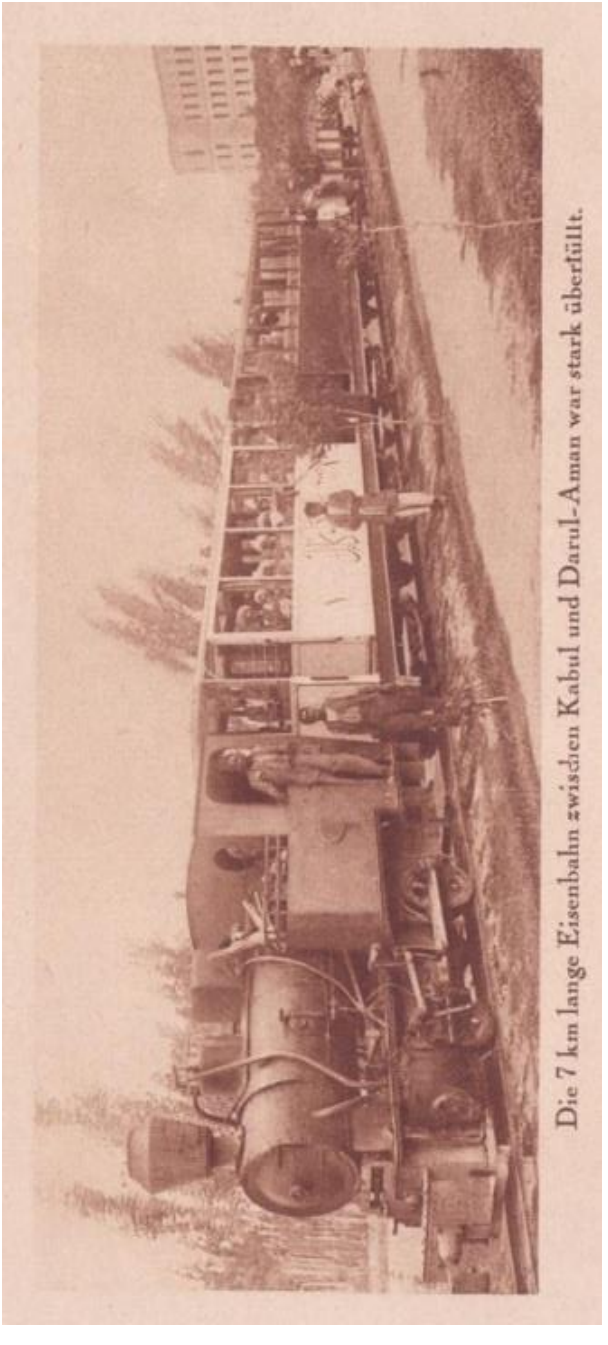

ketabton.com - The Digital Library

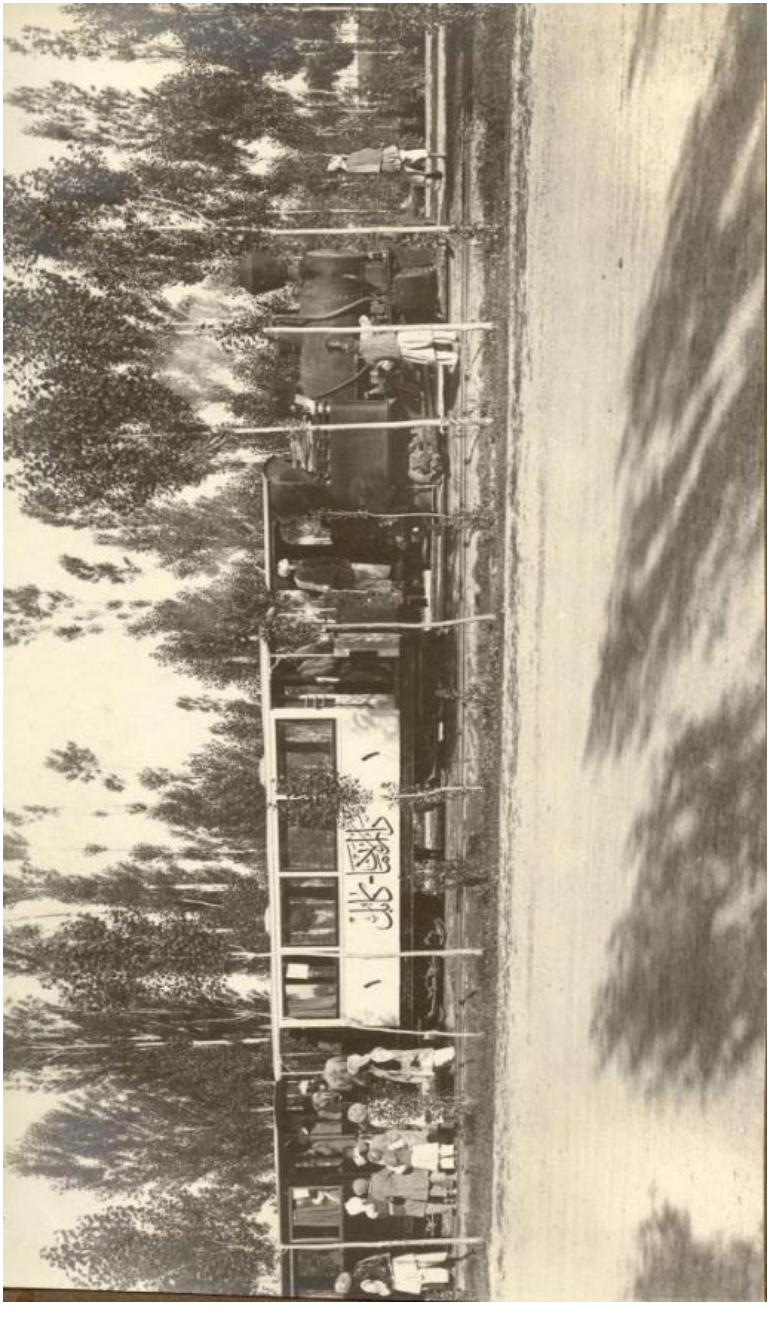

Die 7 km lange Eisenbahn zwischen Kabul und Darul-Aman war stark überfüllt.

ketabton.com - The Digital Library

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

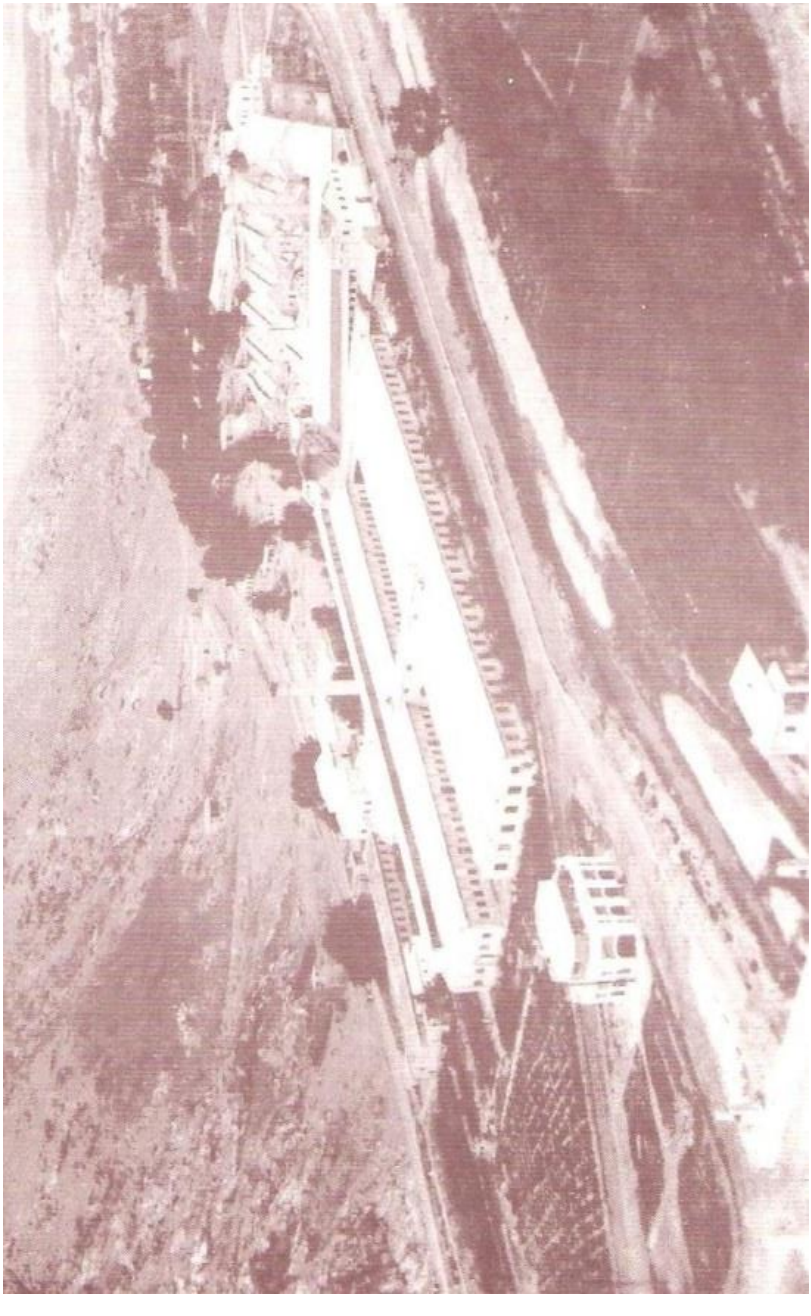

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

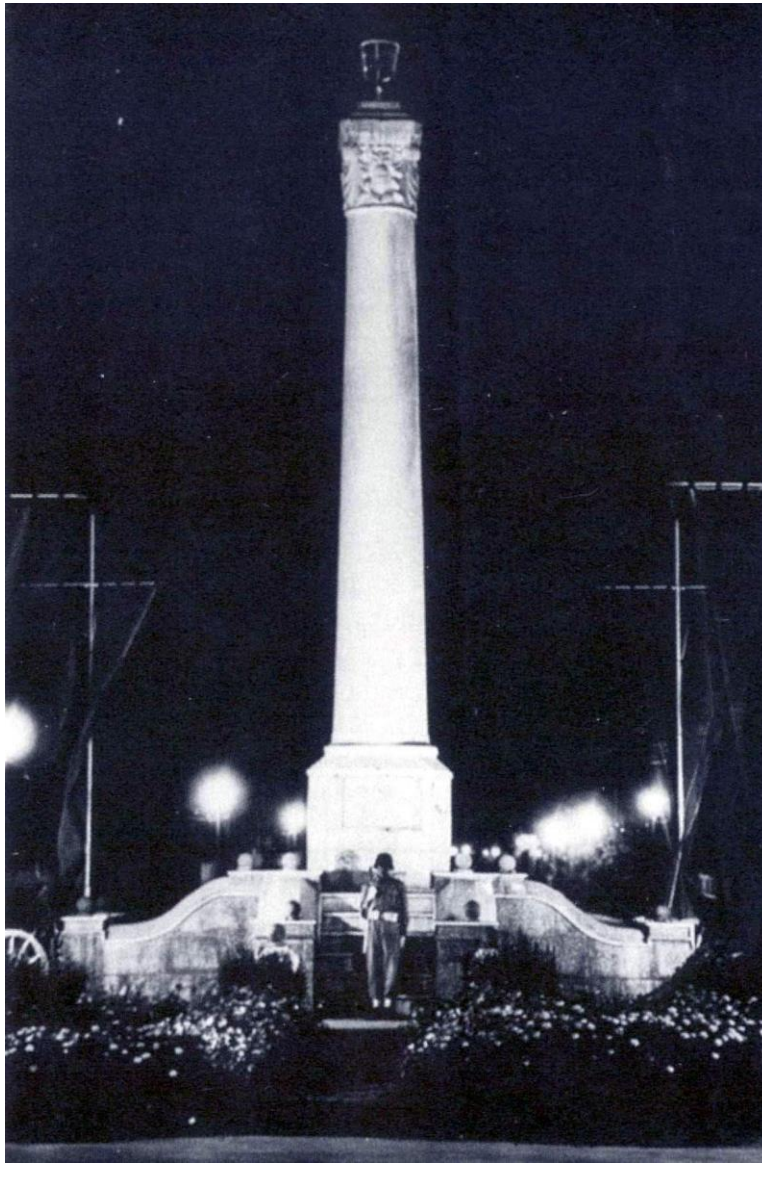

به کوشش مصطفی عمرزی

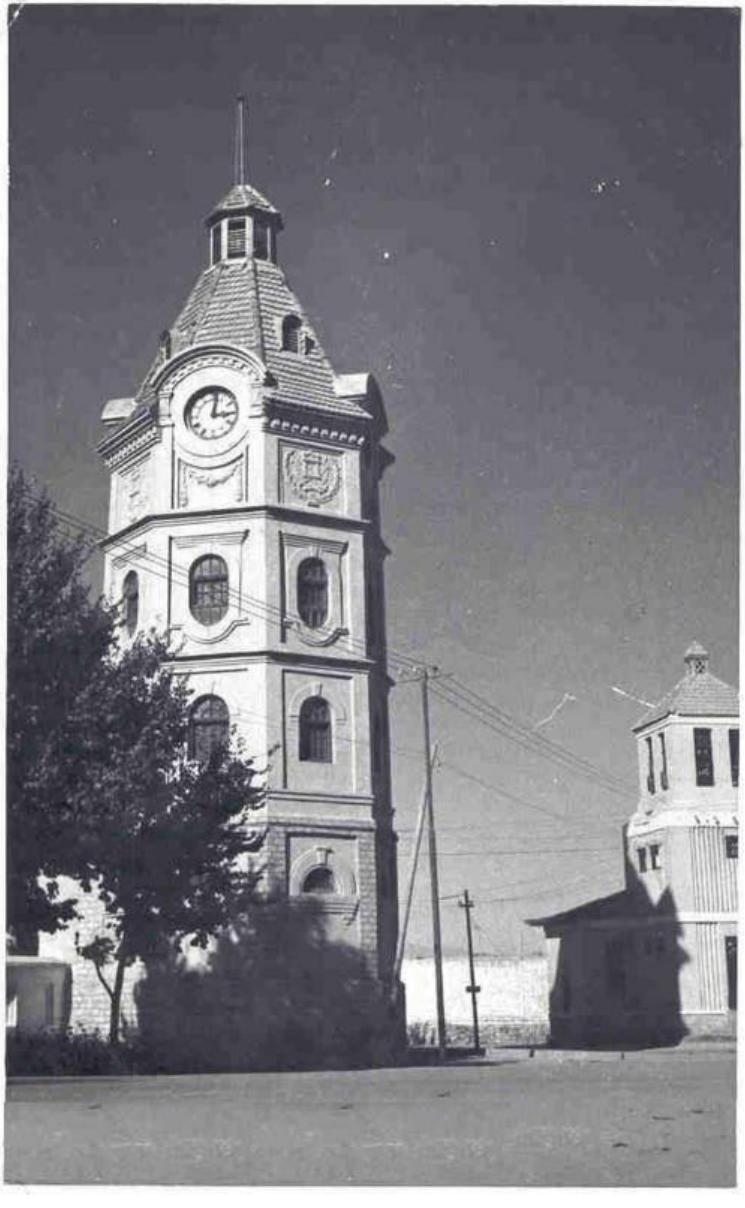
ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

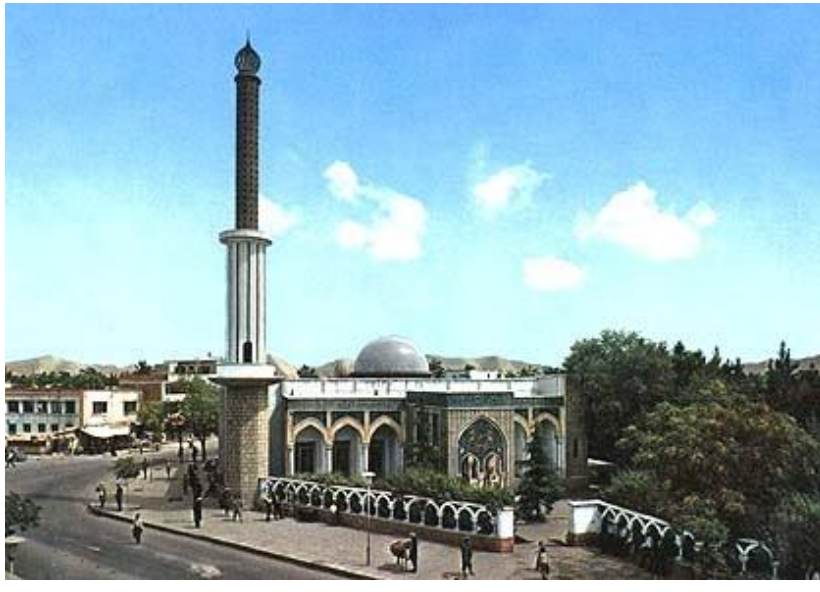

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

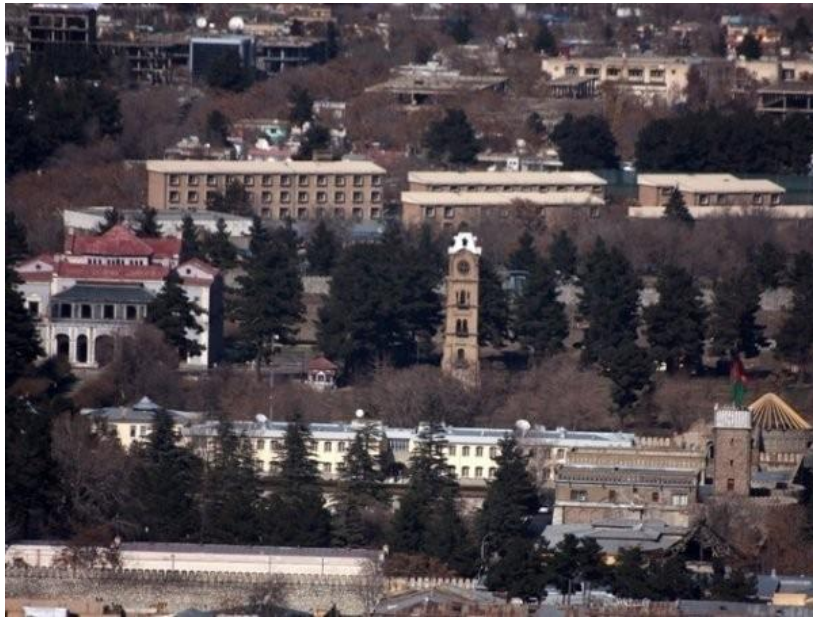

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

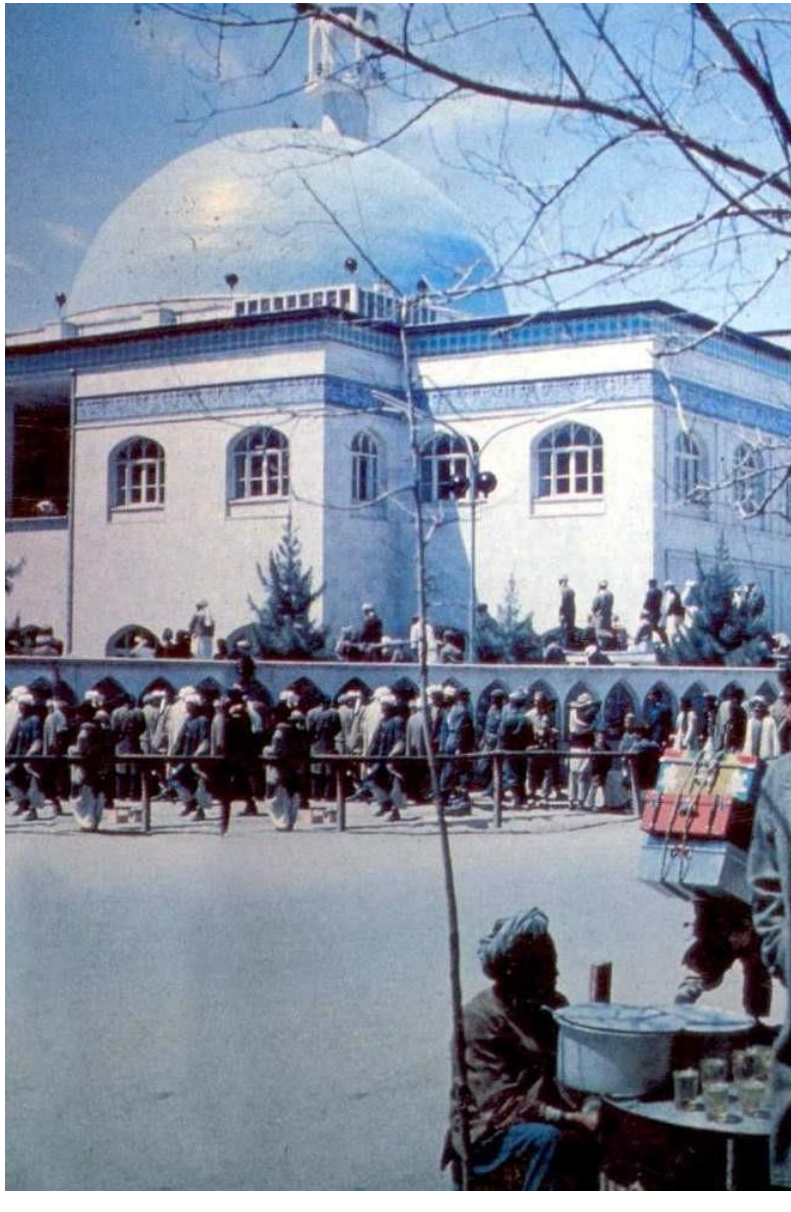

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

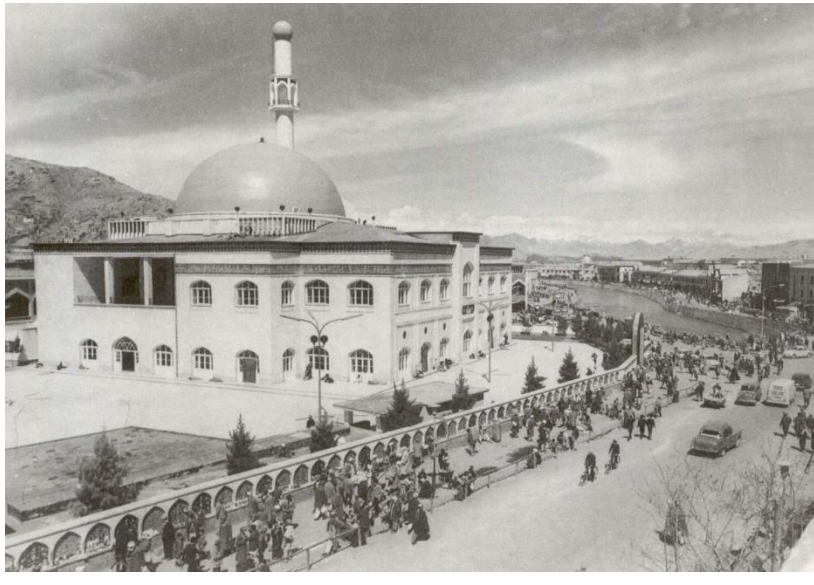

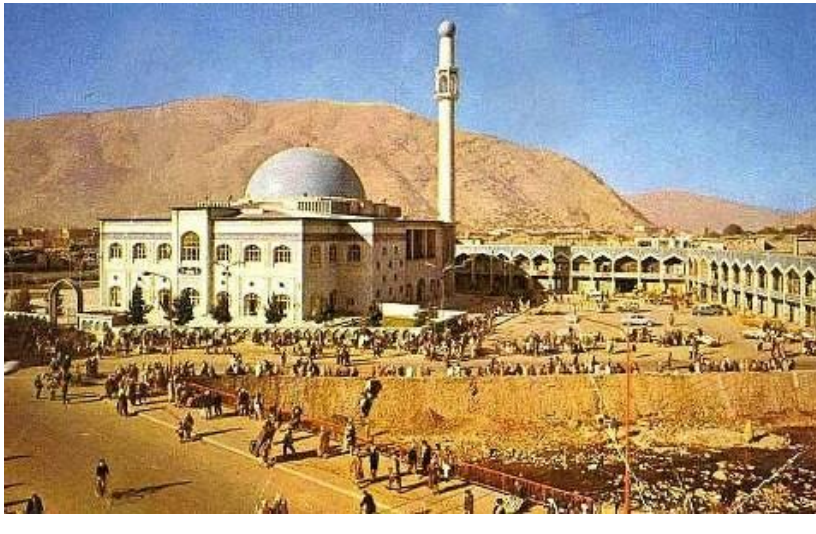

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

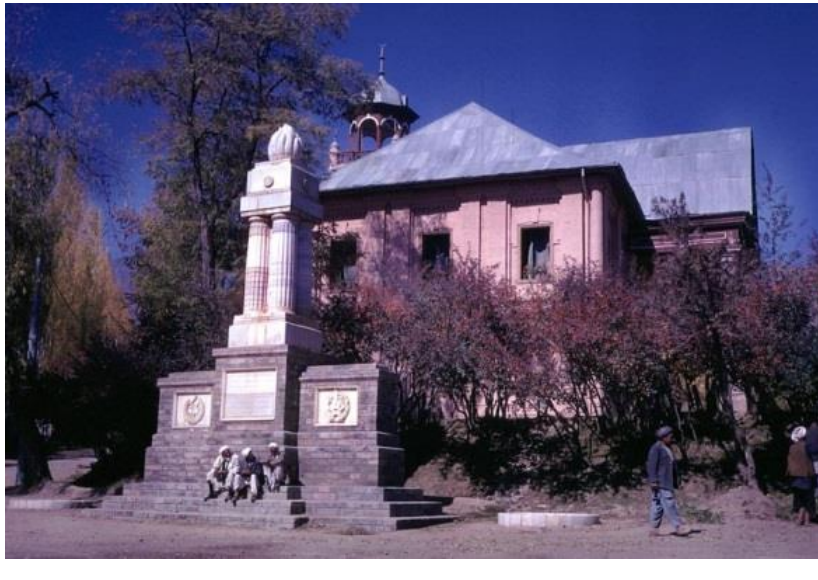

ketabton.com - The Digital Library

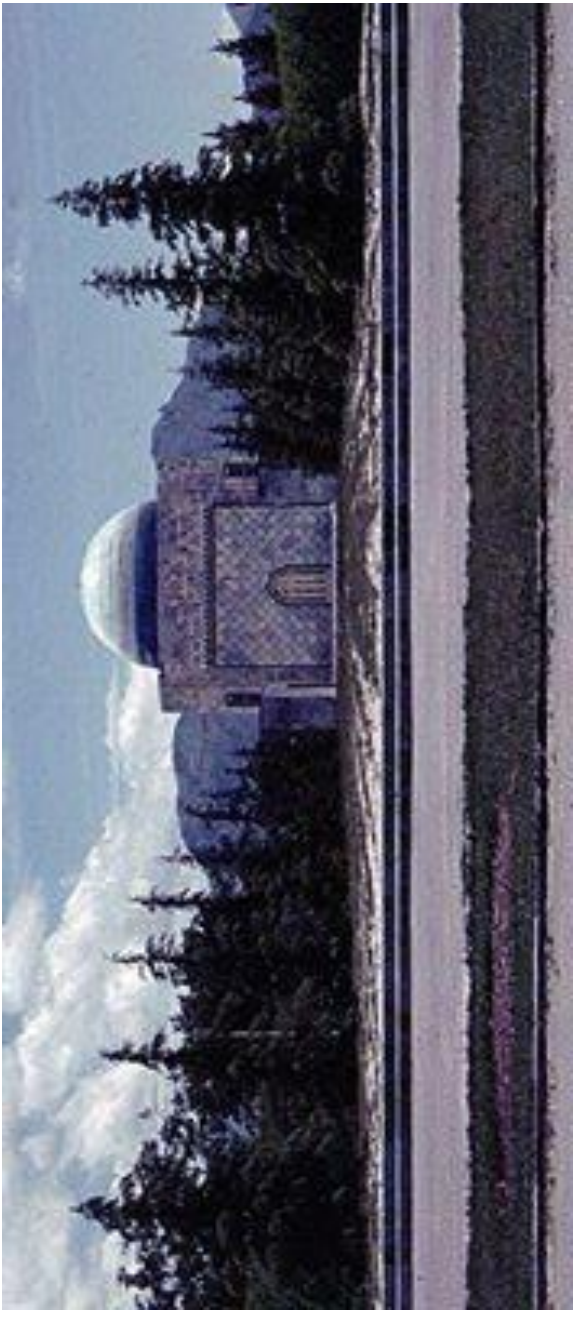

ketabton.com - The Digital Library

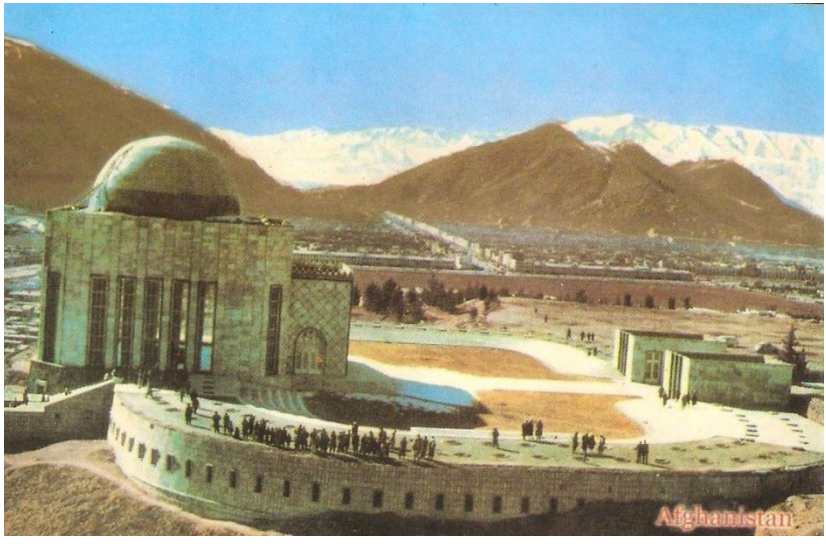

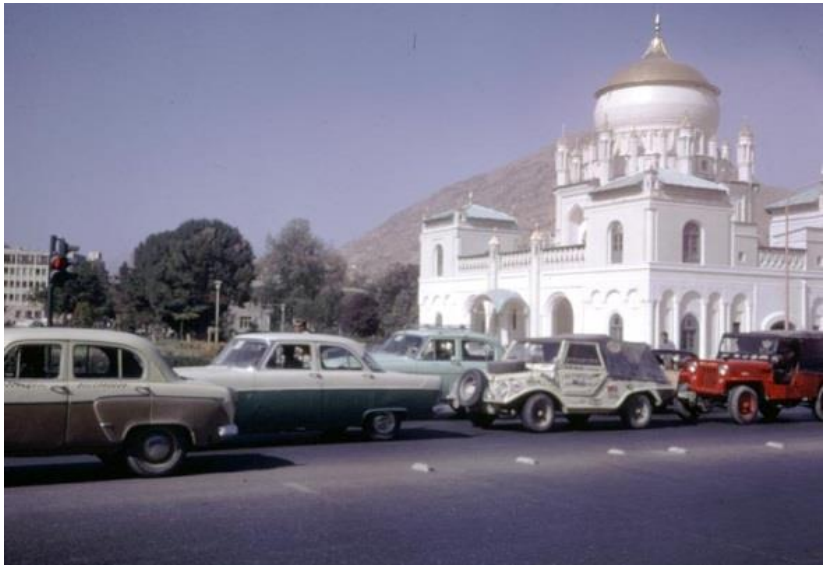

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

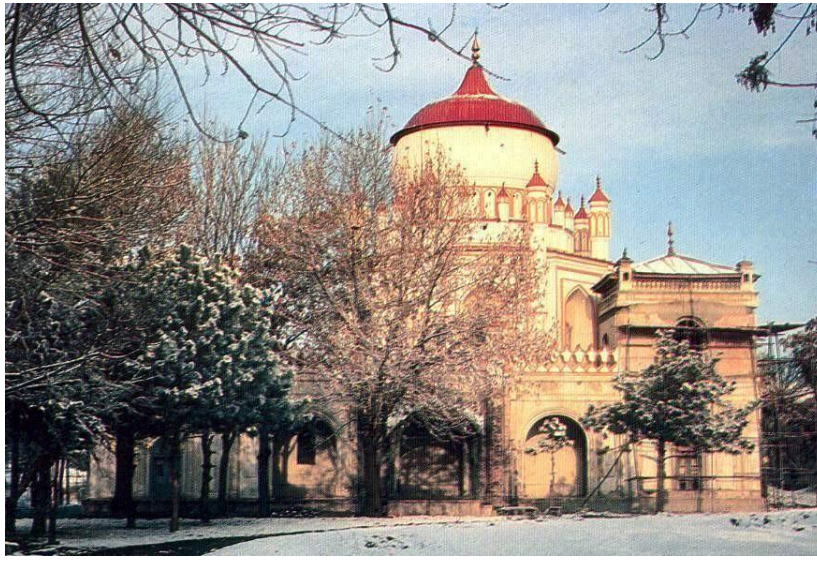

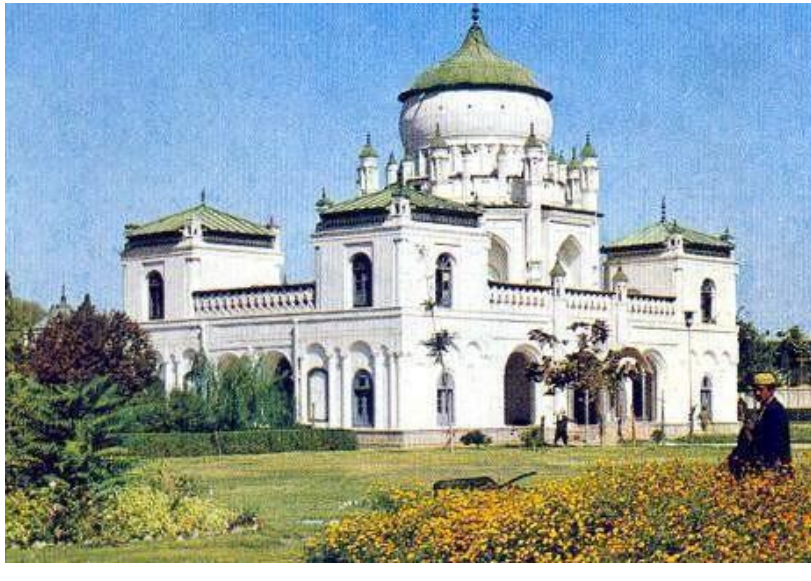

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

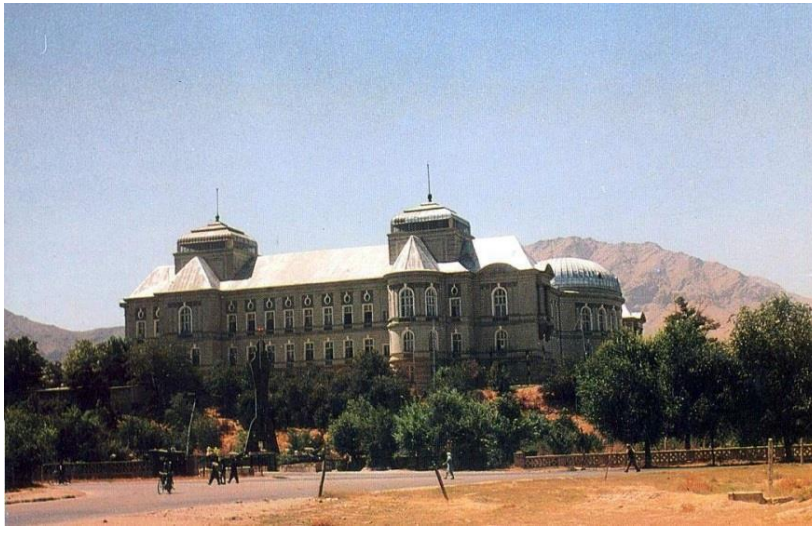

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

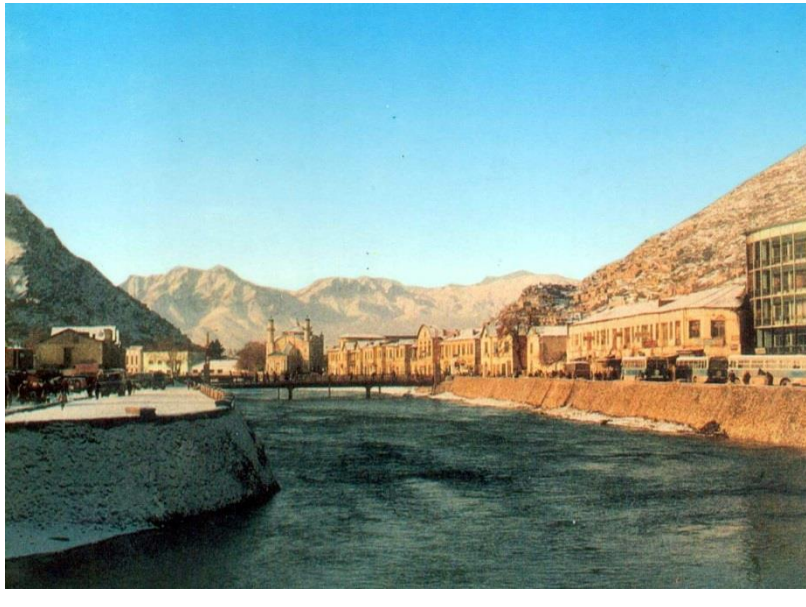

ketabton.com - The Digital Library

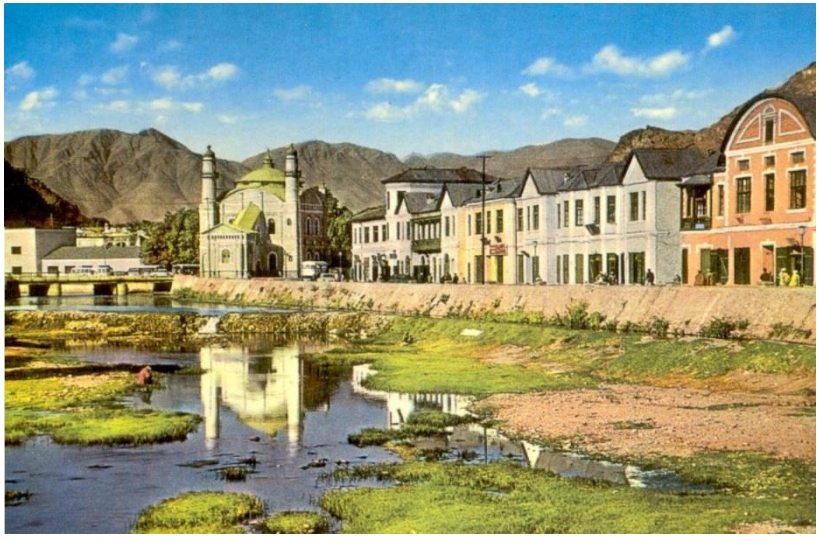

ketabton.com - The Digital Library

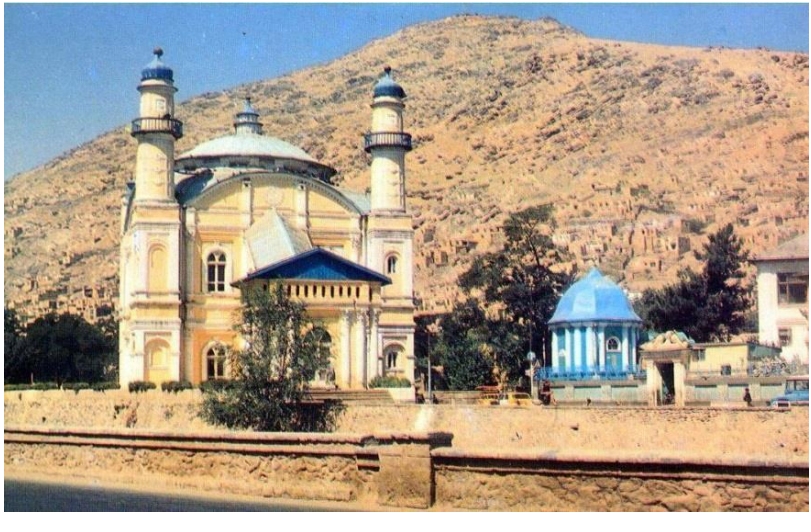

ketabton.com - The Digital Library

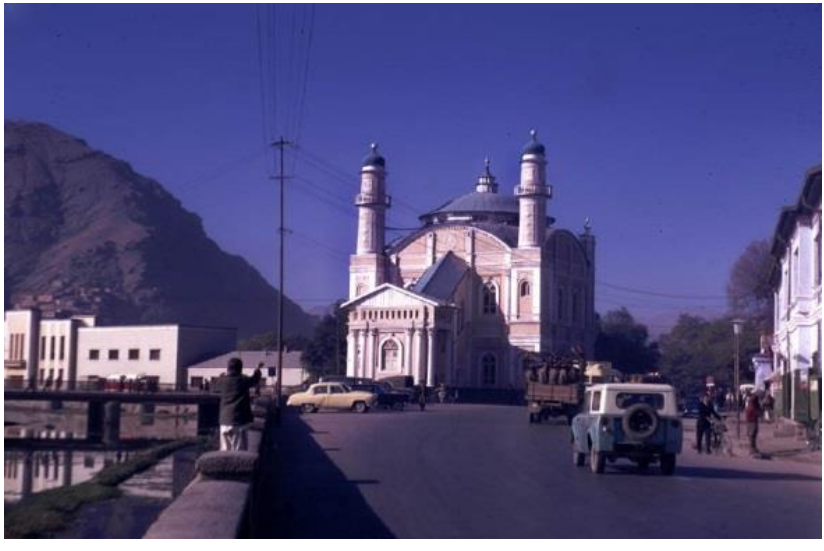

ketabton.com - The Digital Library

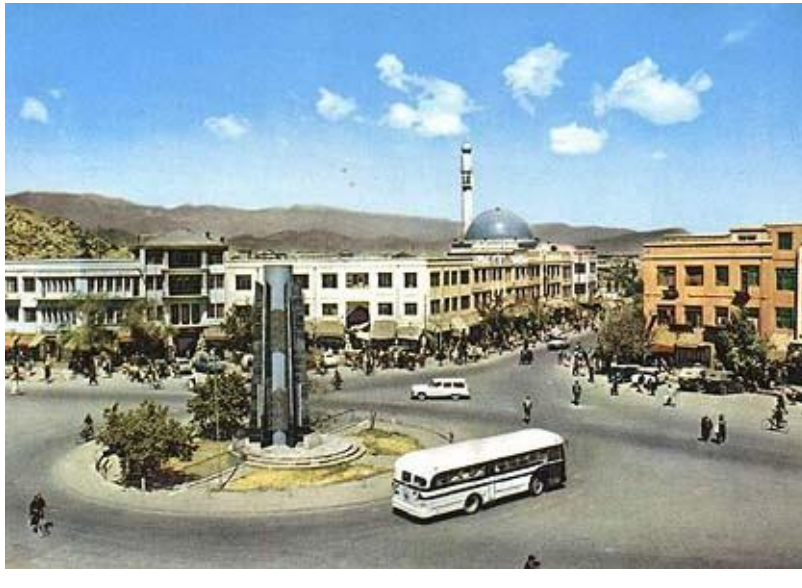

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

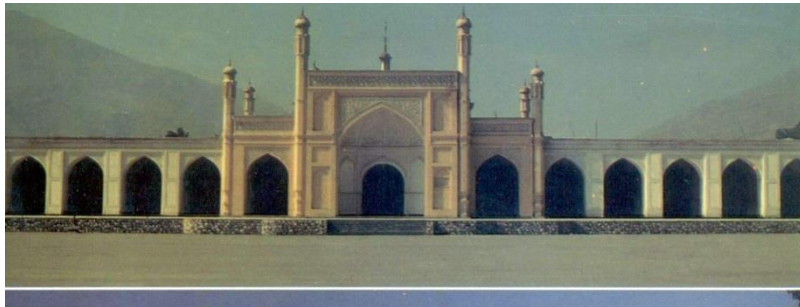

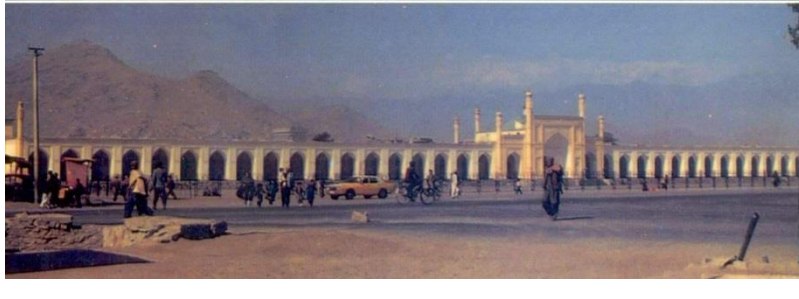

ketabton.com - The Digital Library

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

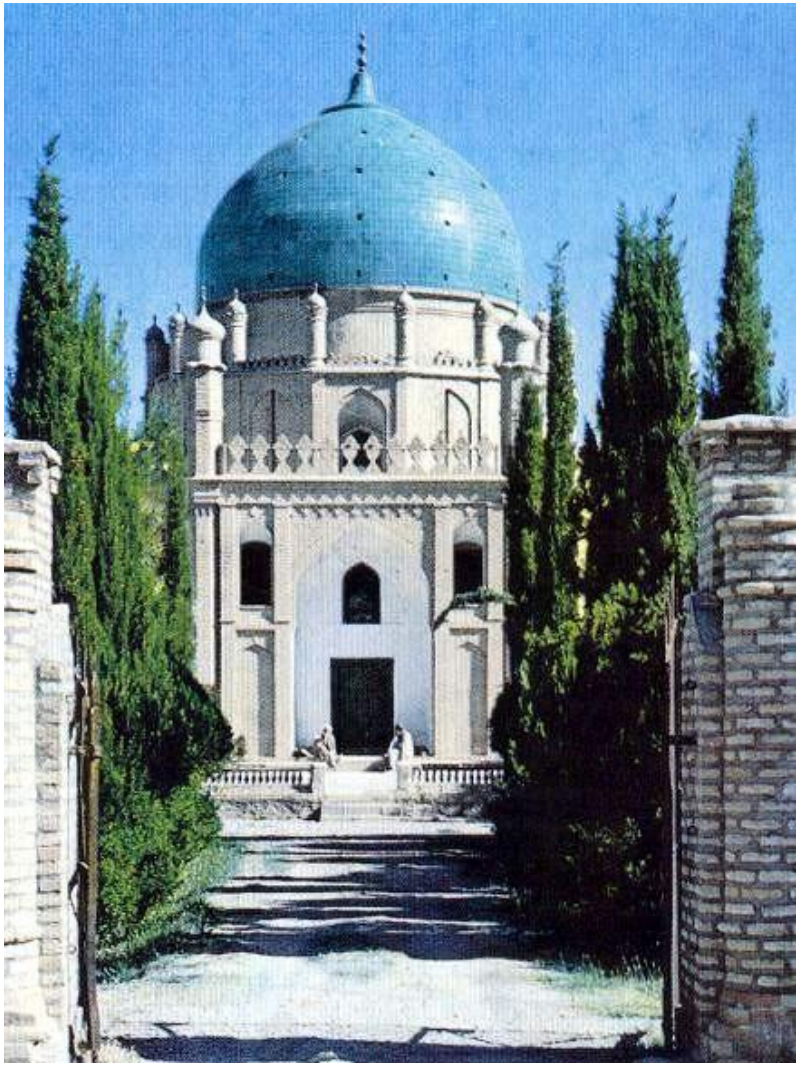

کندهار

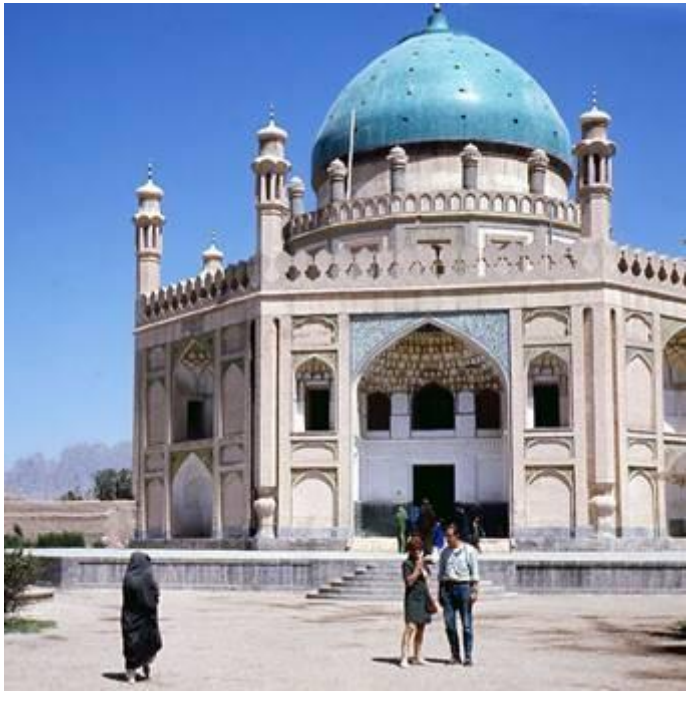
ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

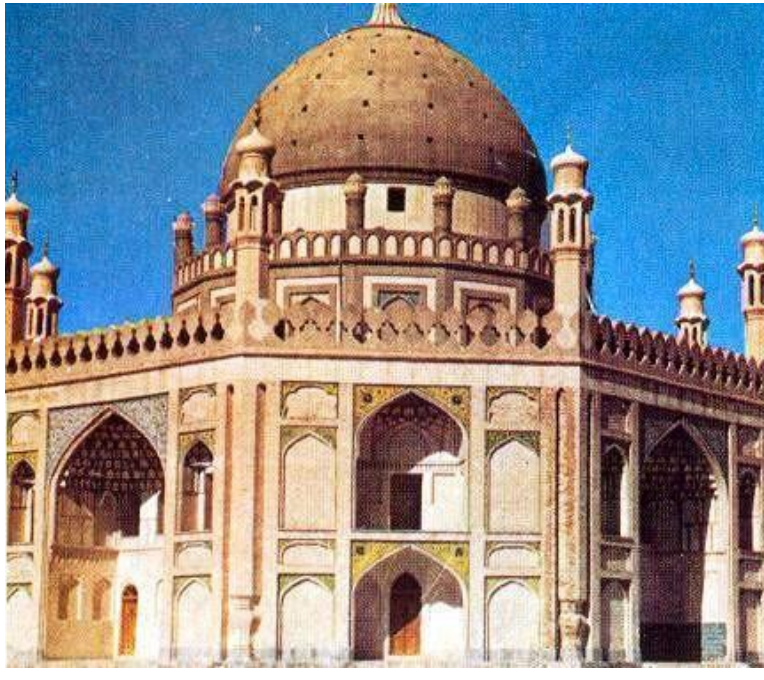

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

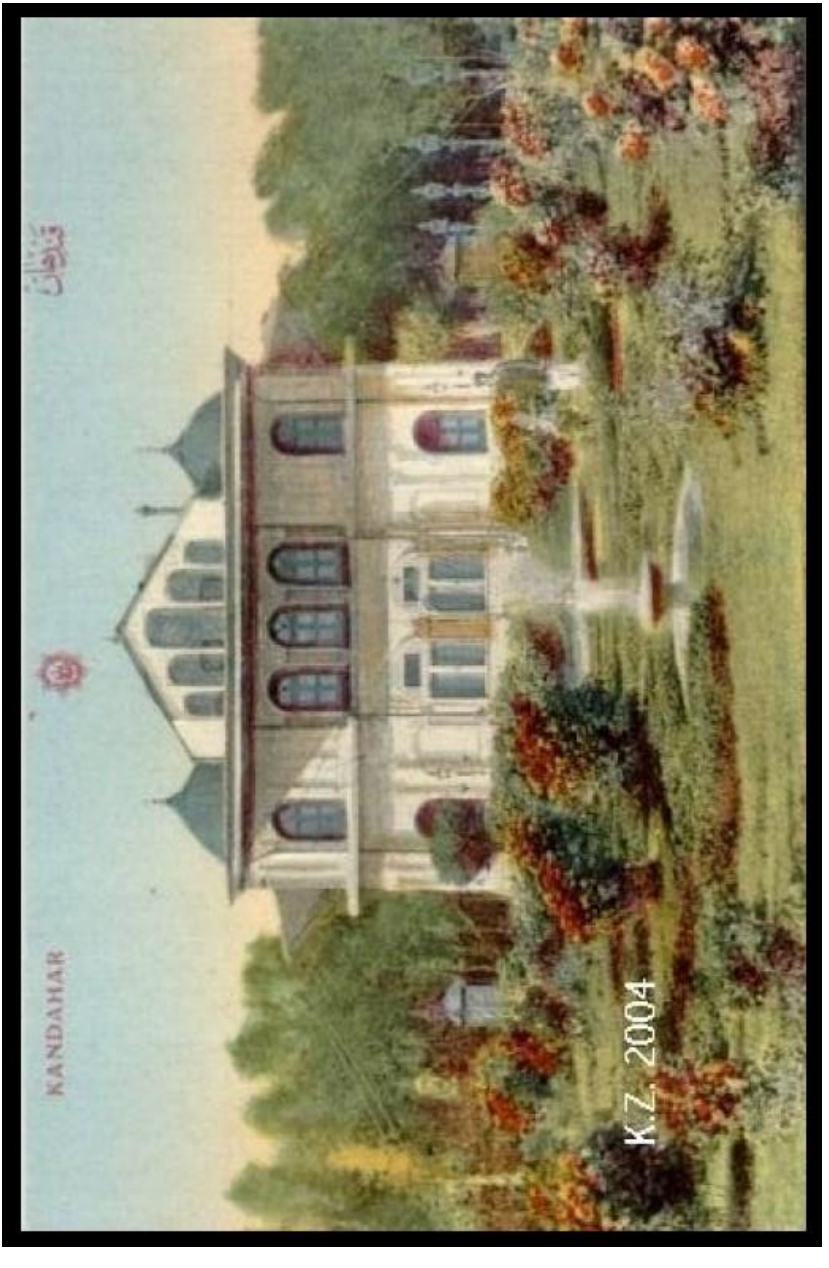

ketabton.com - The Digital Library

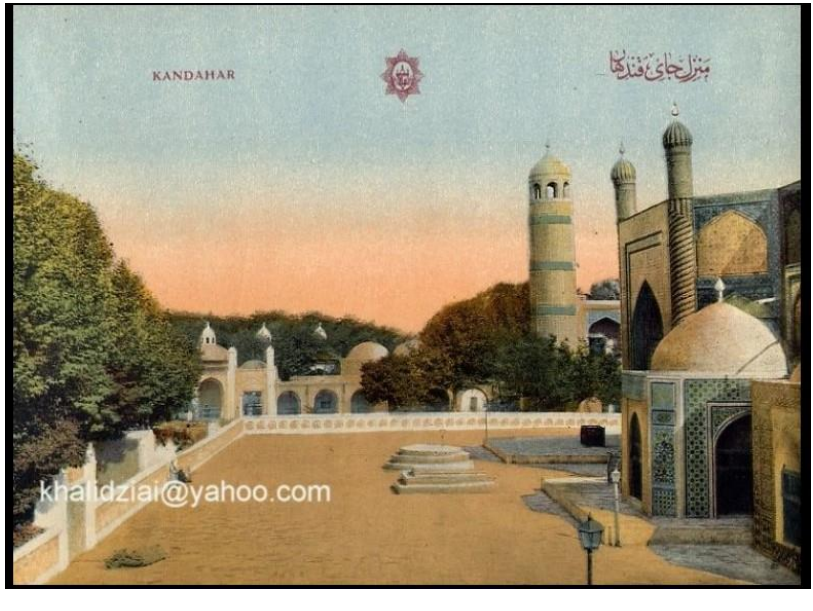

ketabton.com - The Digital Library

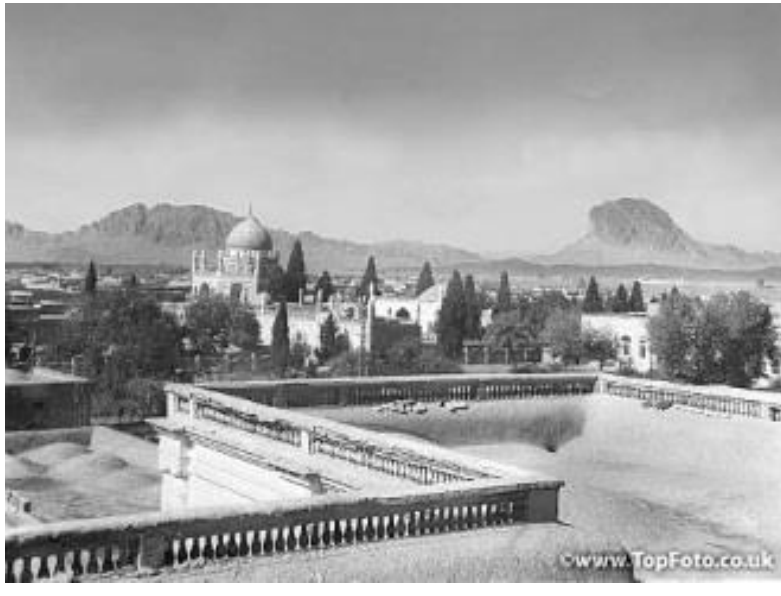

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

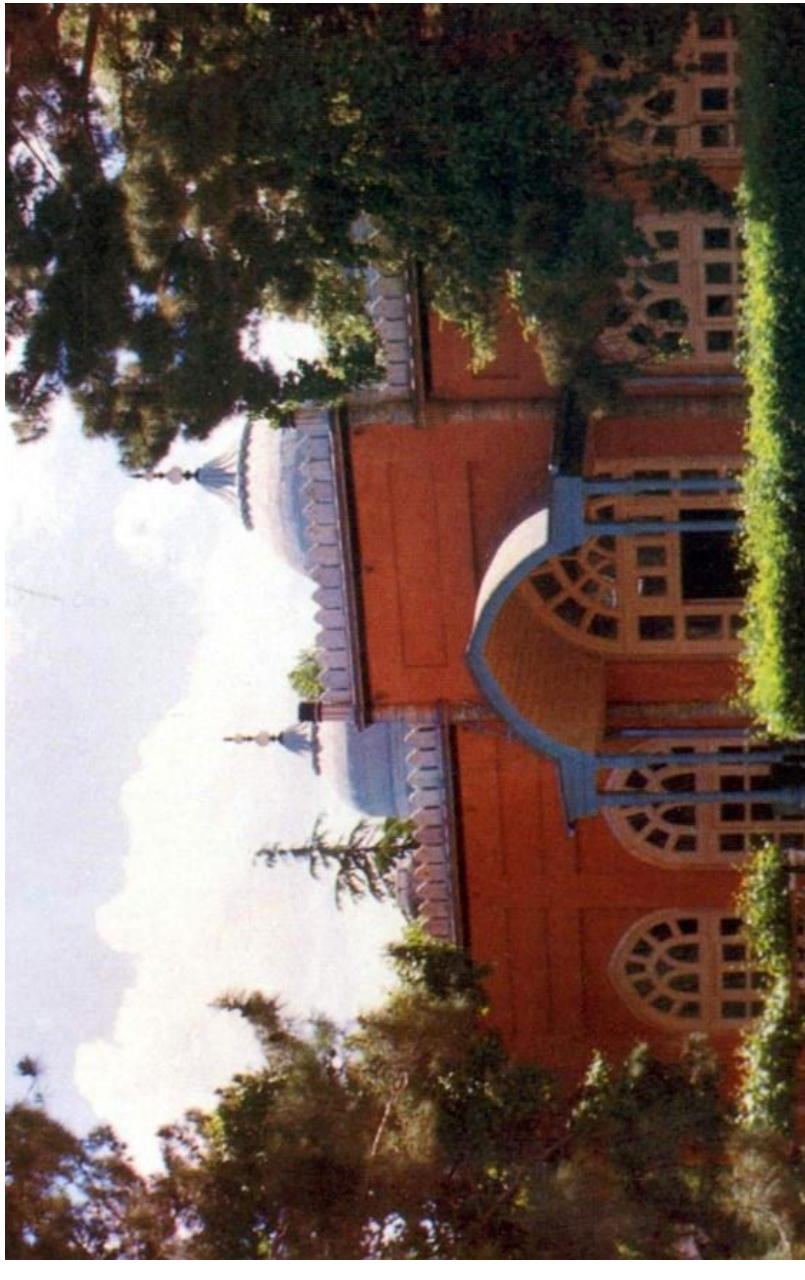

ketabton.com - The Digital Library

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

لغمان

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

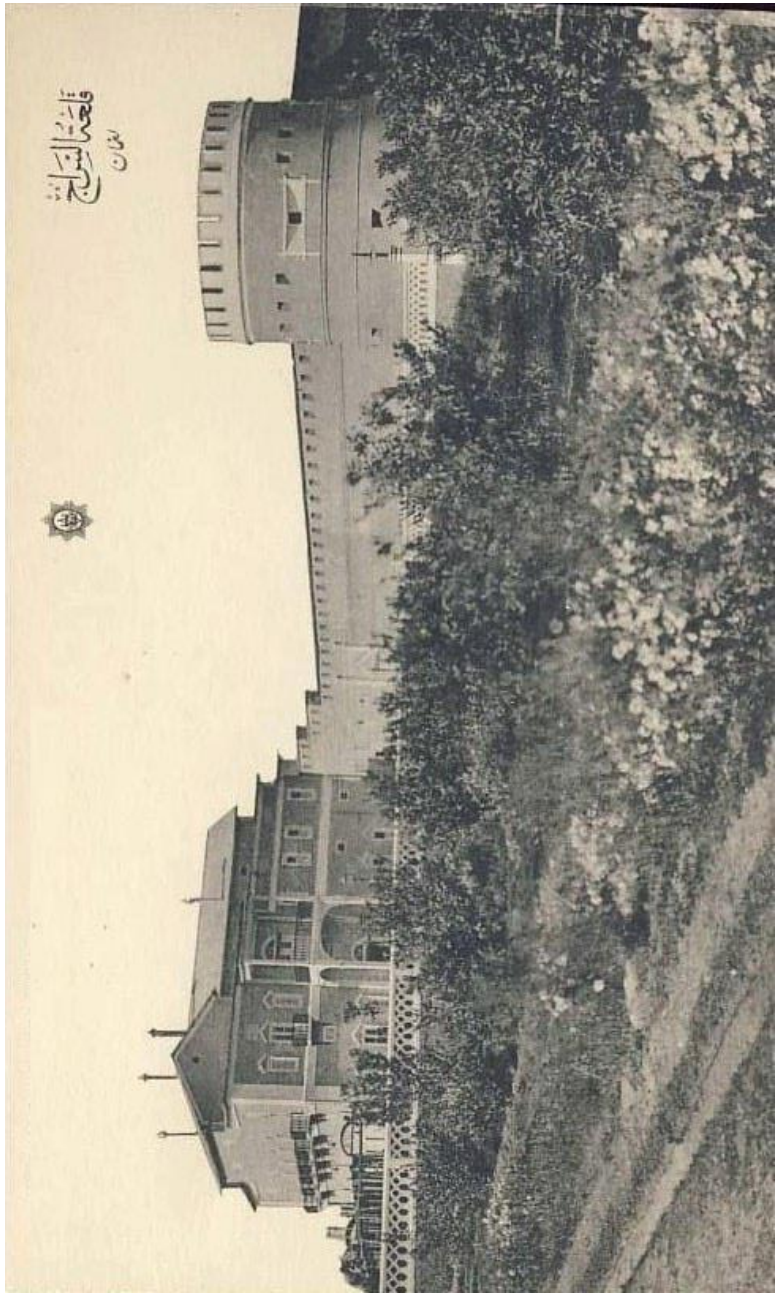

به کوشش مصطفی عمرزی

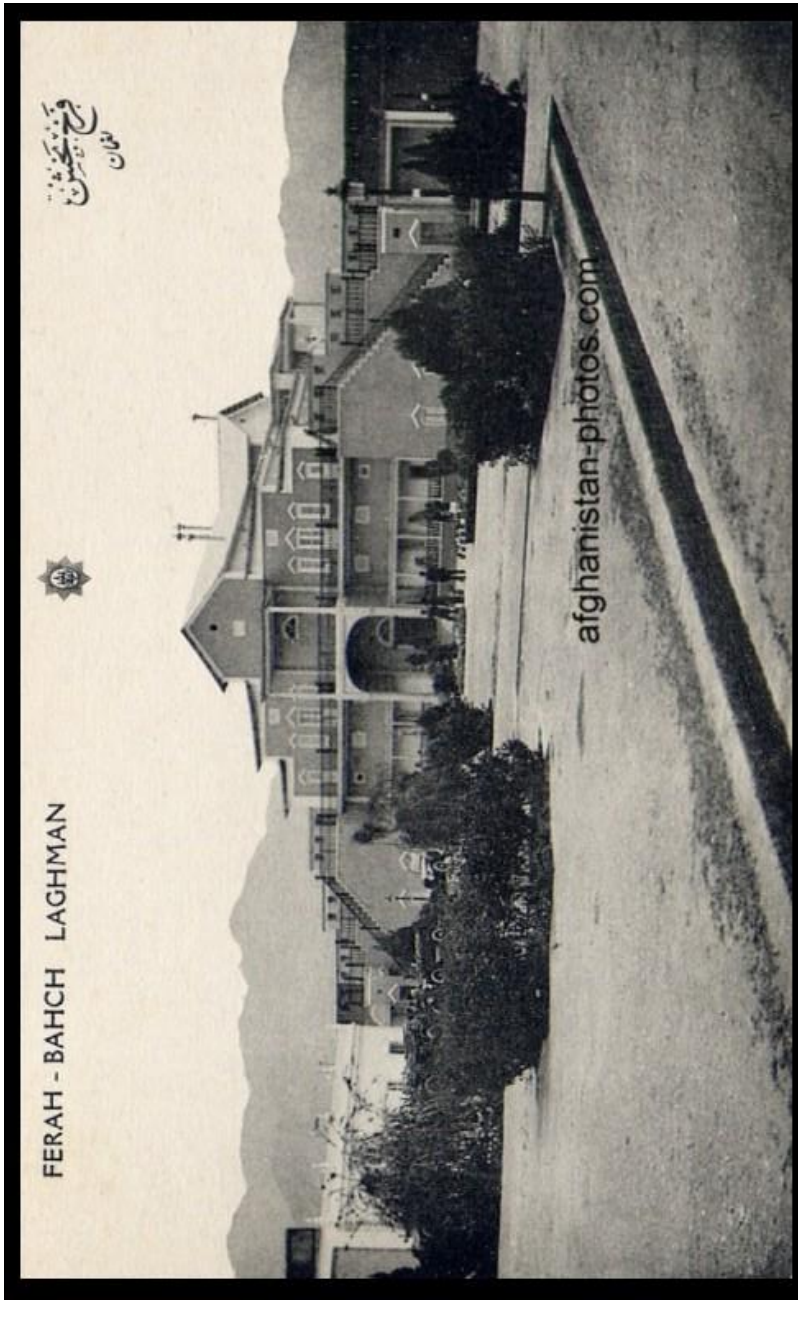
ketabton.com - The Digital Library

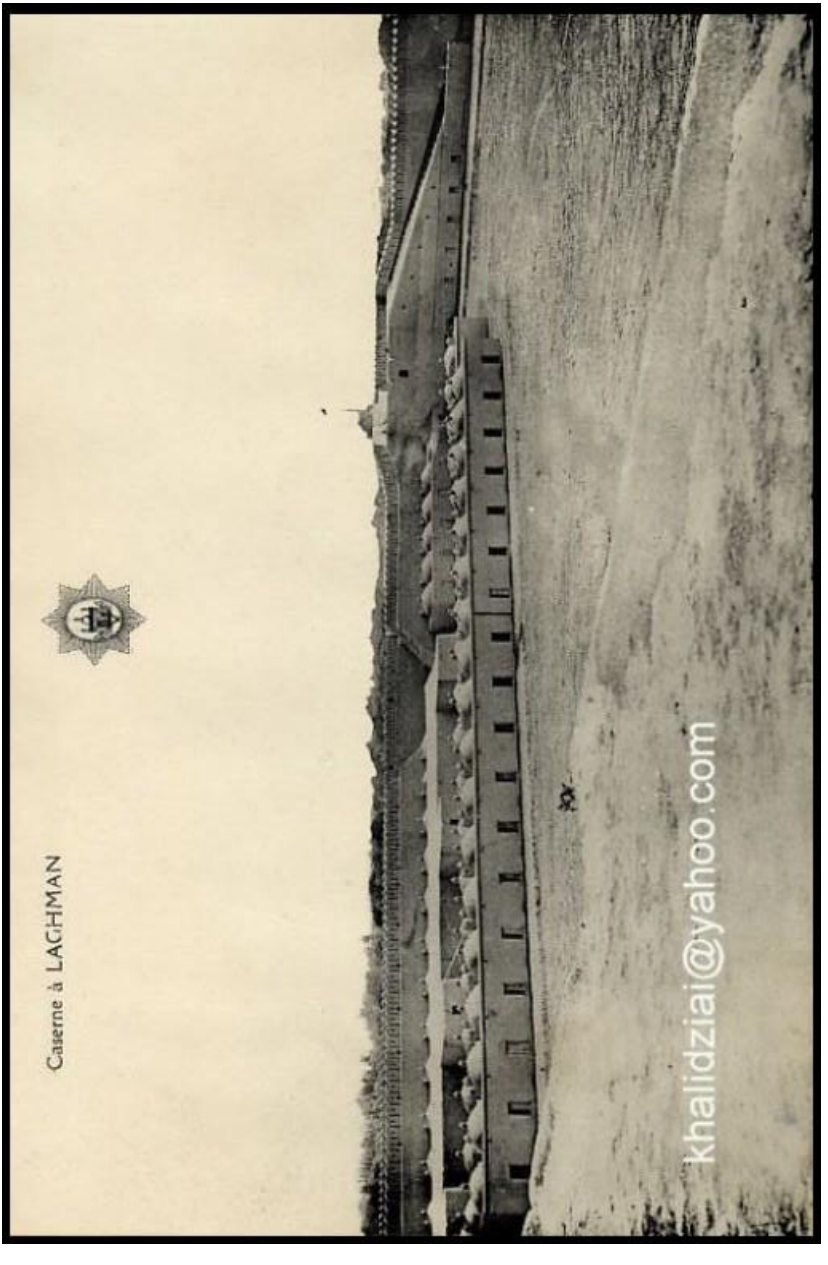
ketabton.com - The Digital Library

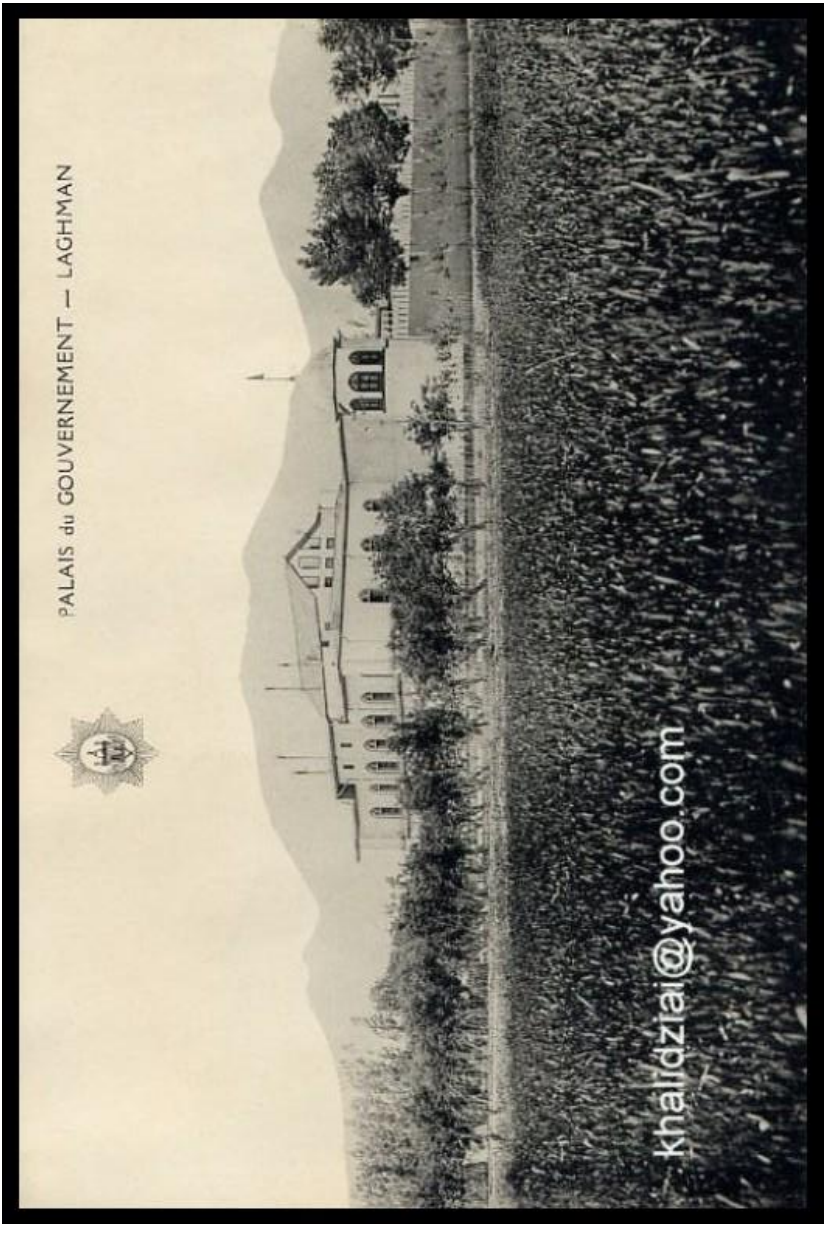
ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

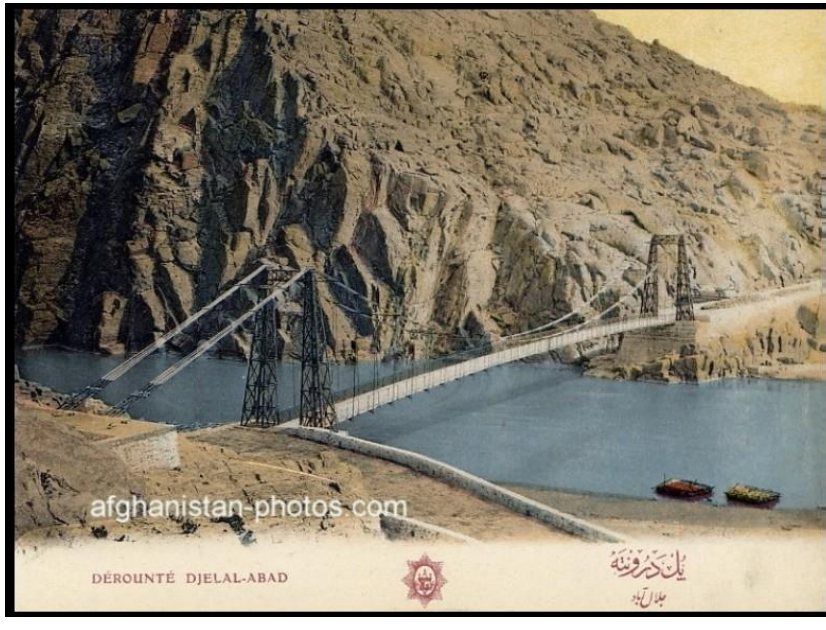

ketabton.com - The Digital Library

ننگرهار

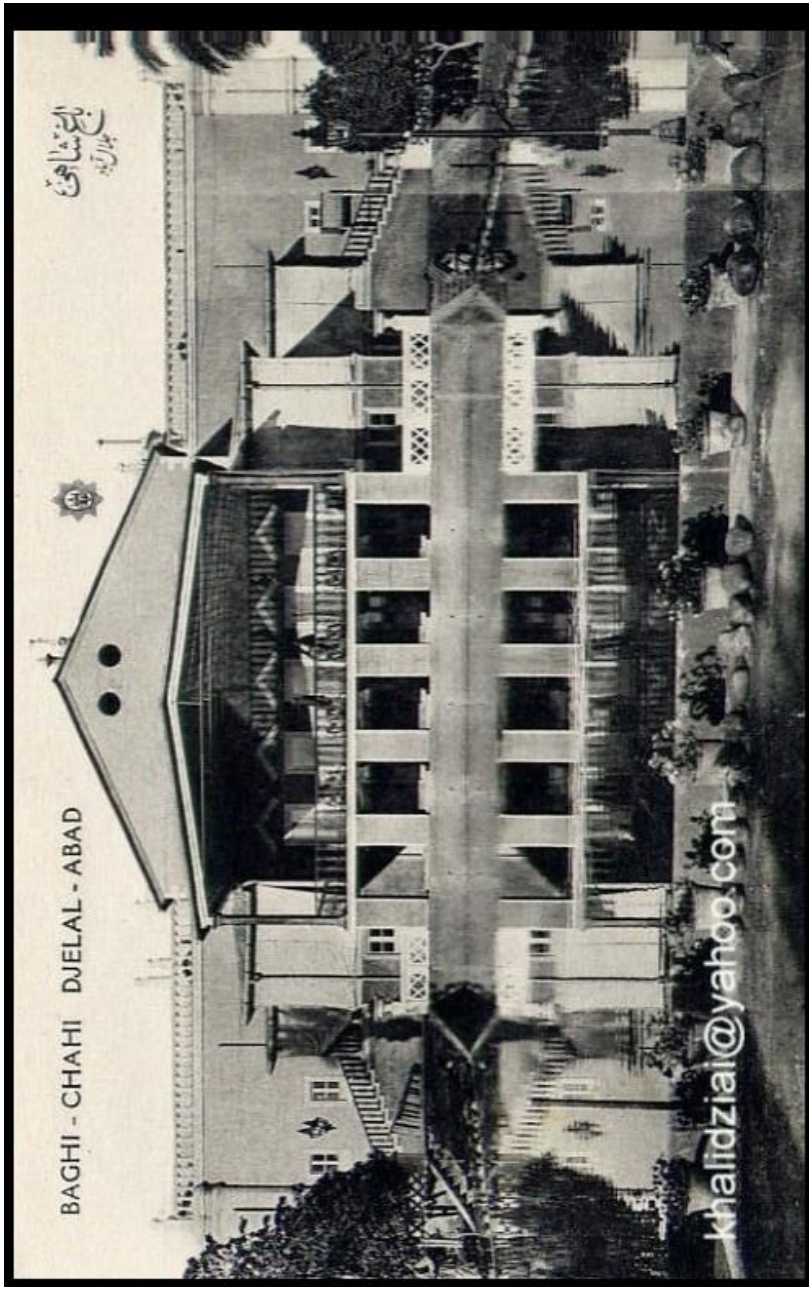

به کوشش مصطفی عمرزی

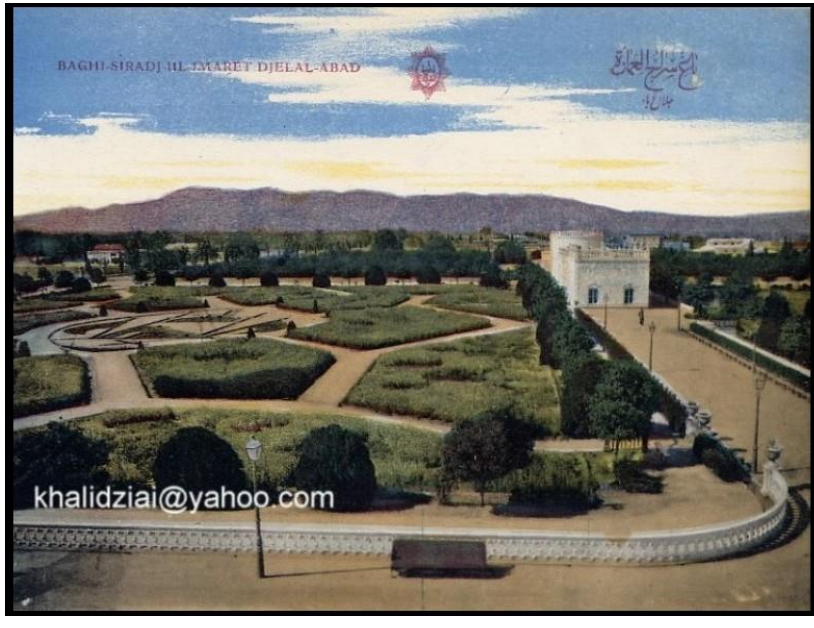
ketabton.com - The Digital Library

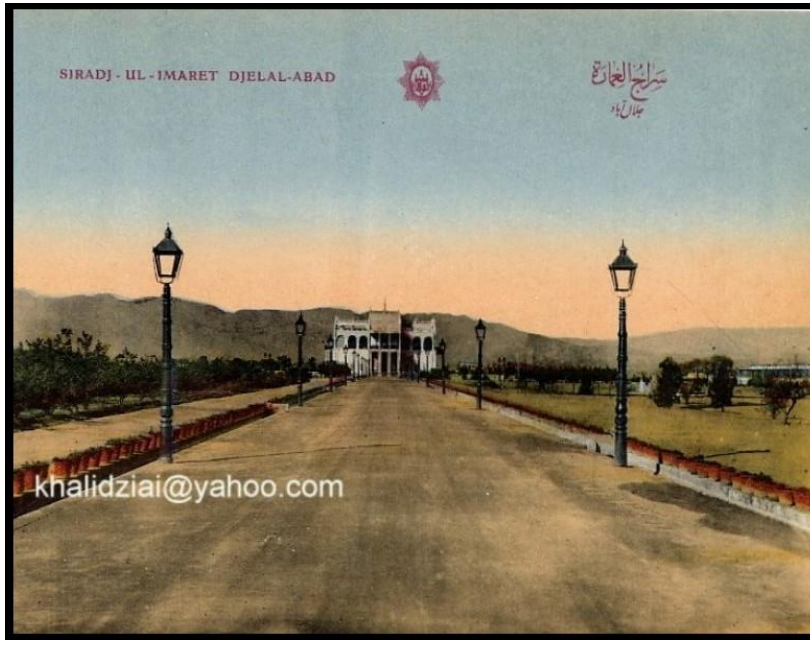

ketabton.com - The Digital Library

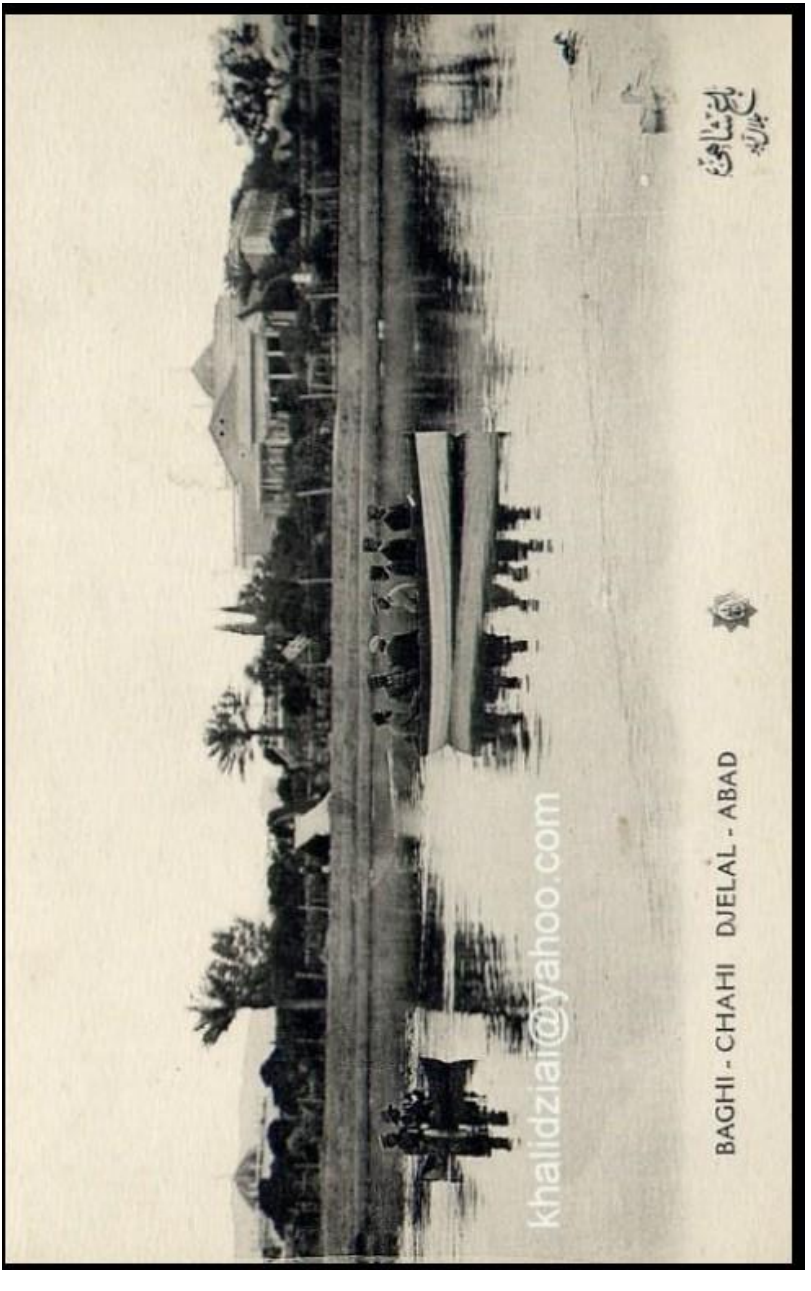

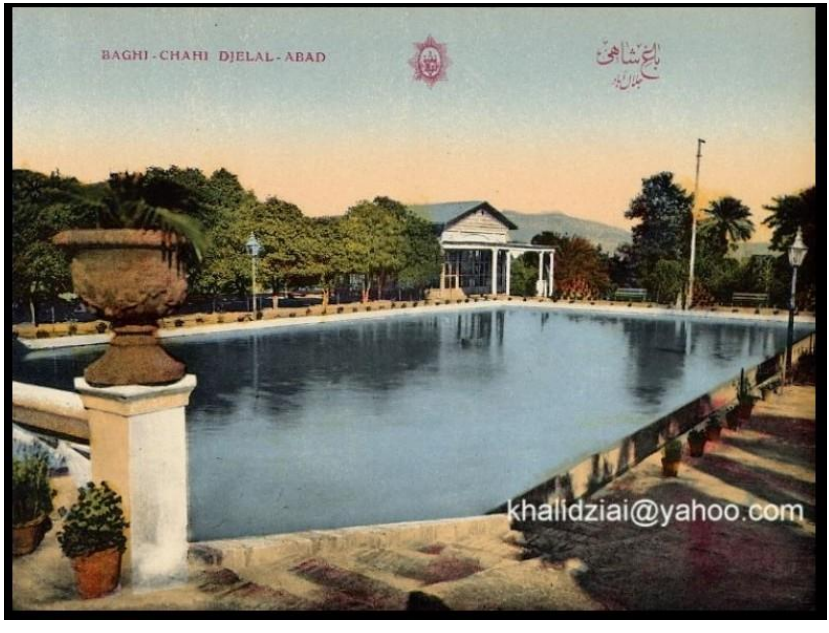
ketabton.com - The Digital Library

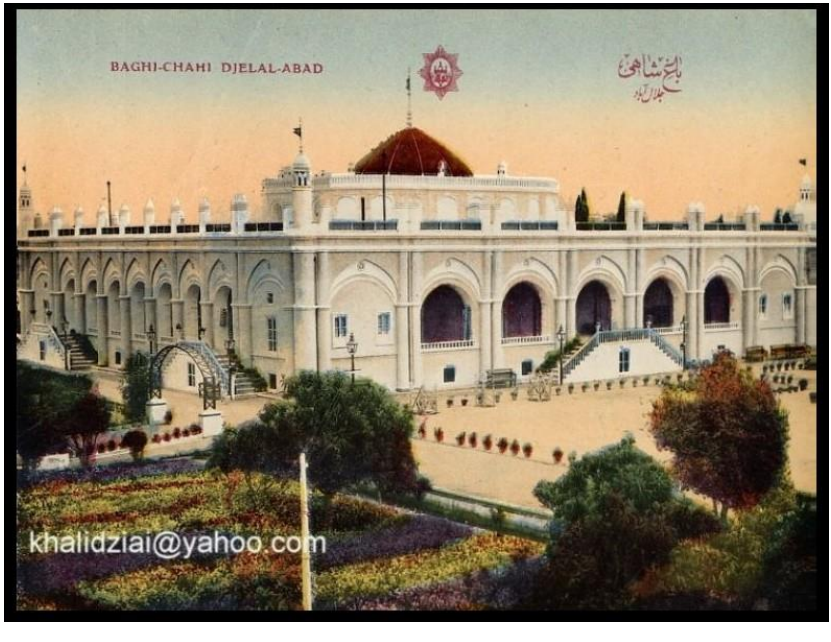

ketabton.com - The Digital Library

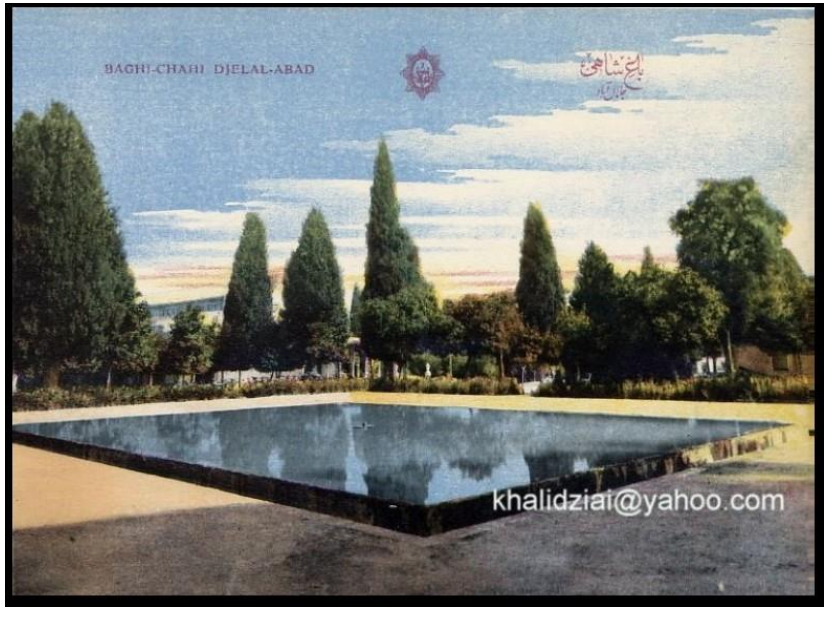

ketabton.com - The Digital Library

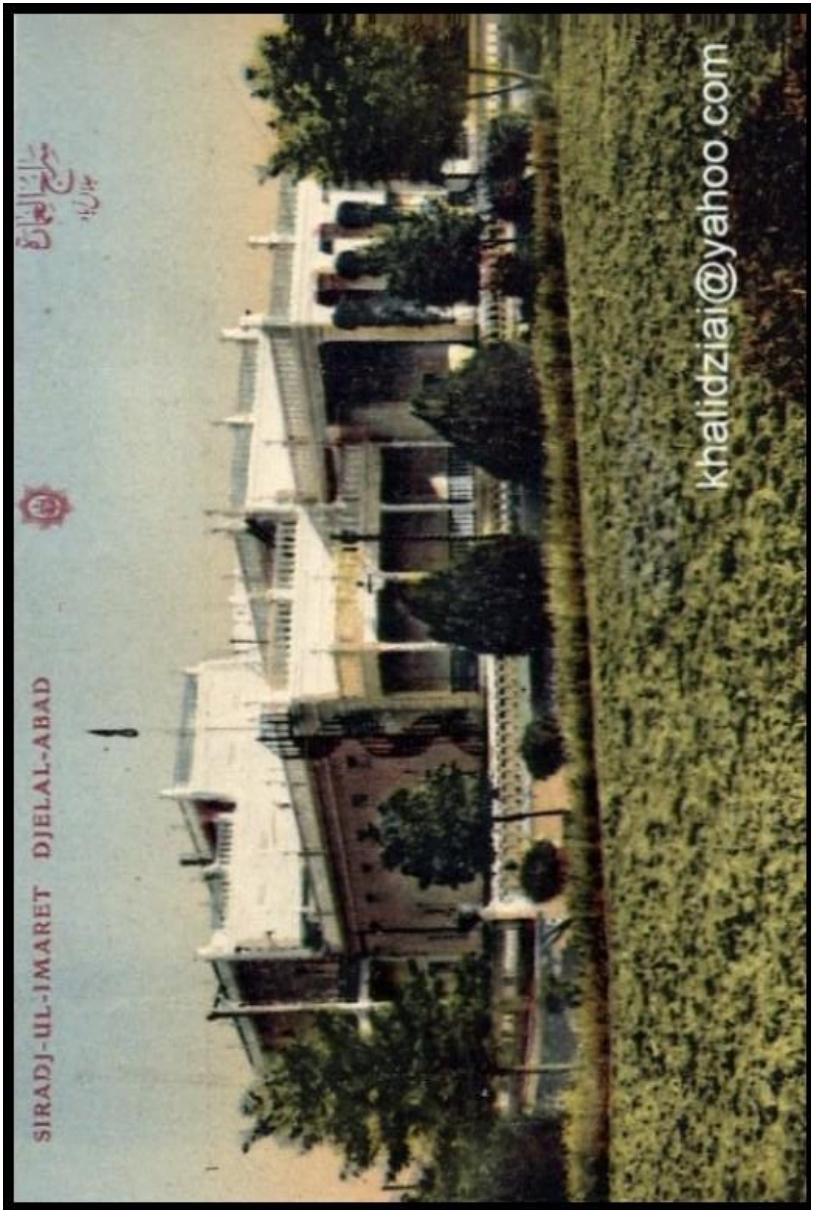

ketabton.com - The Digital Library

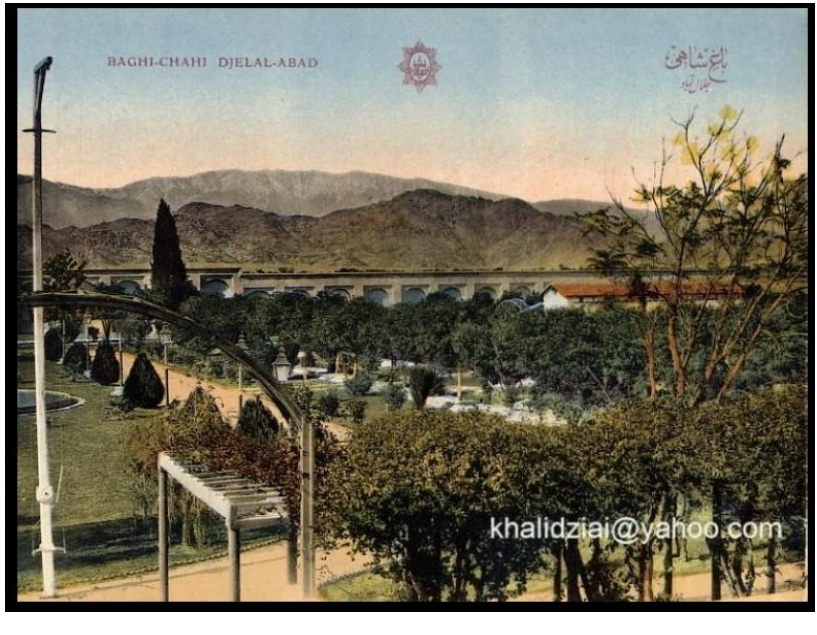

ketabton.com - The Digital Library

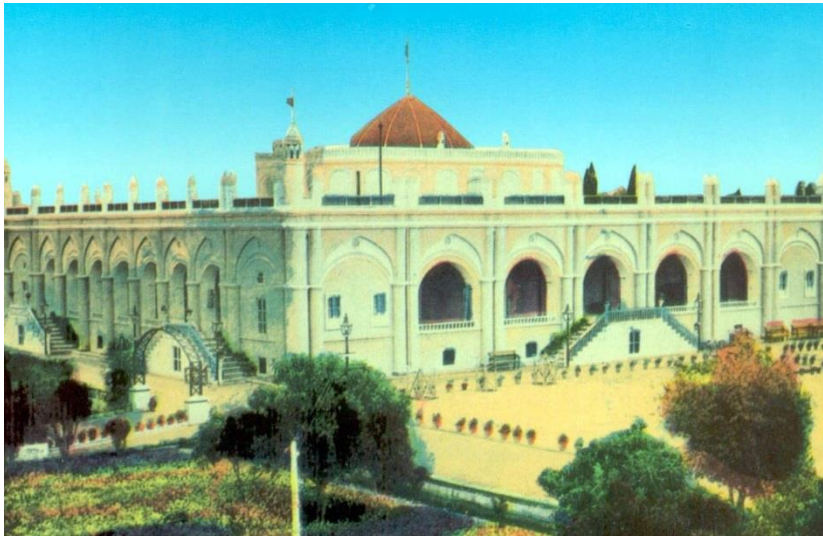

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

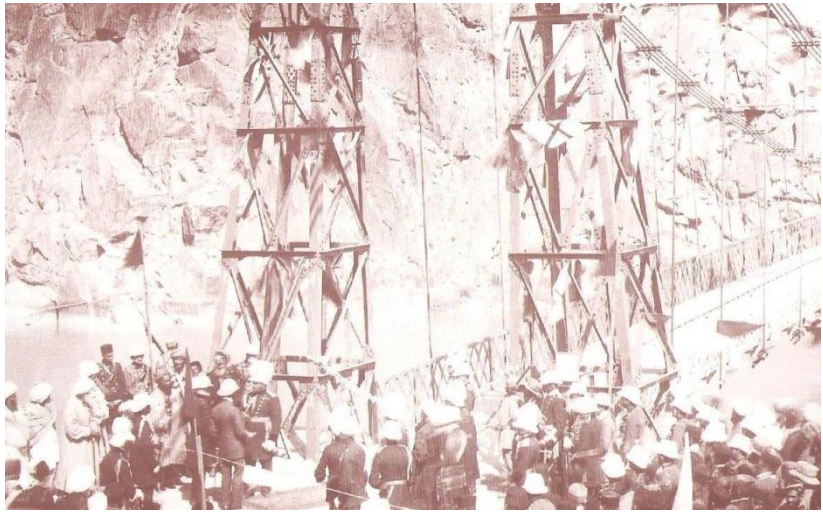

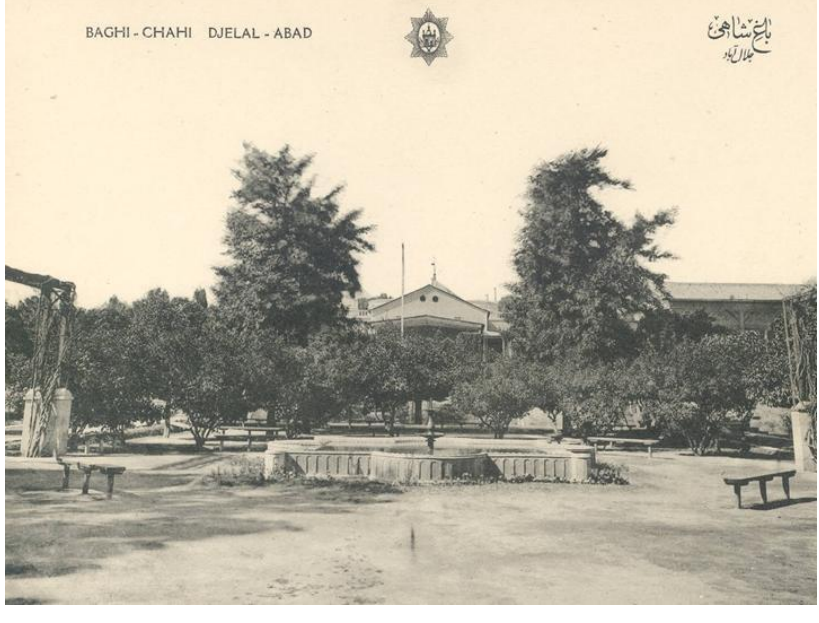

ketabton.com - The Digital Library

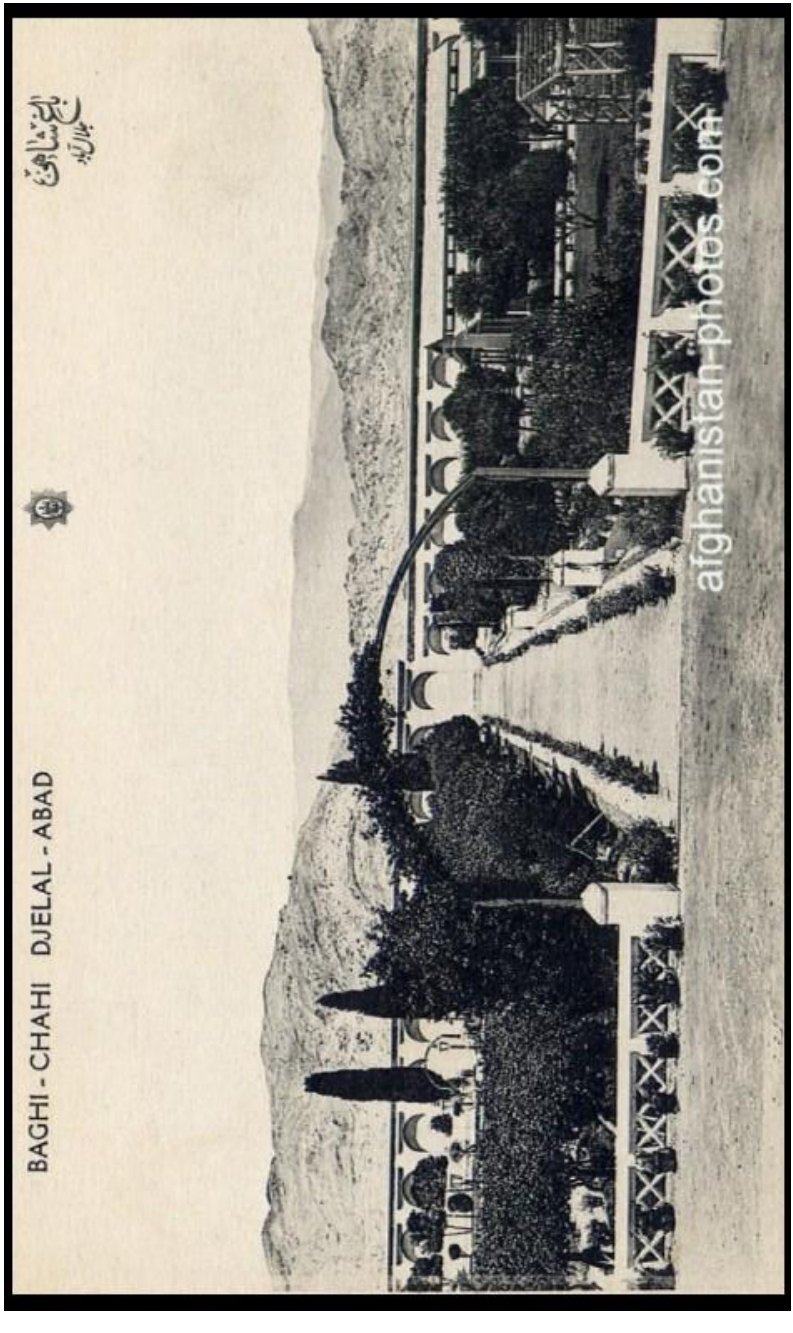

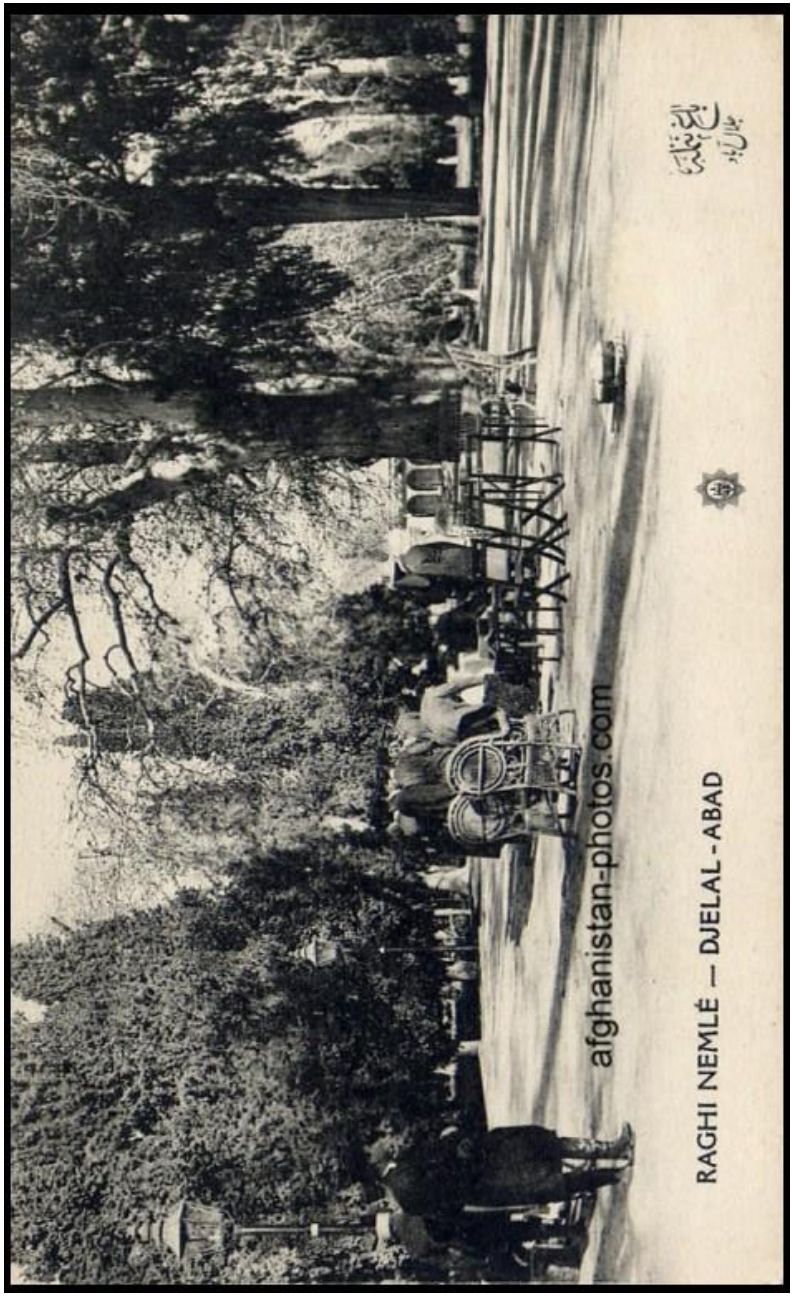
ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

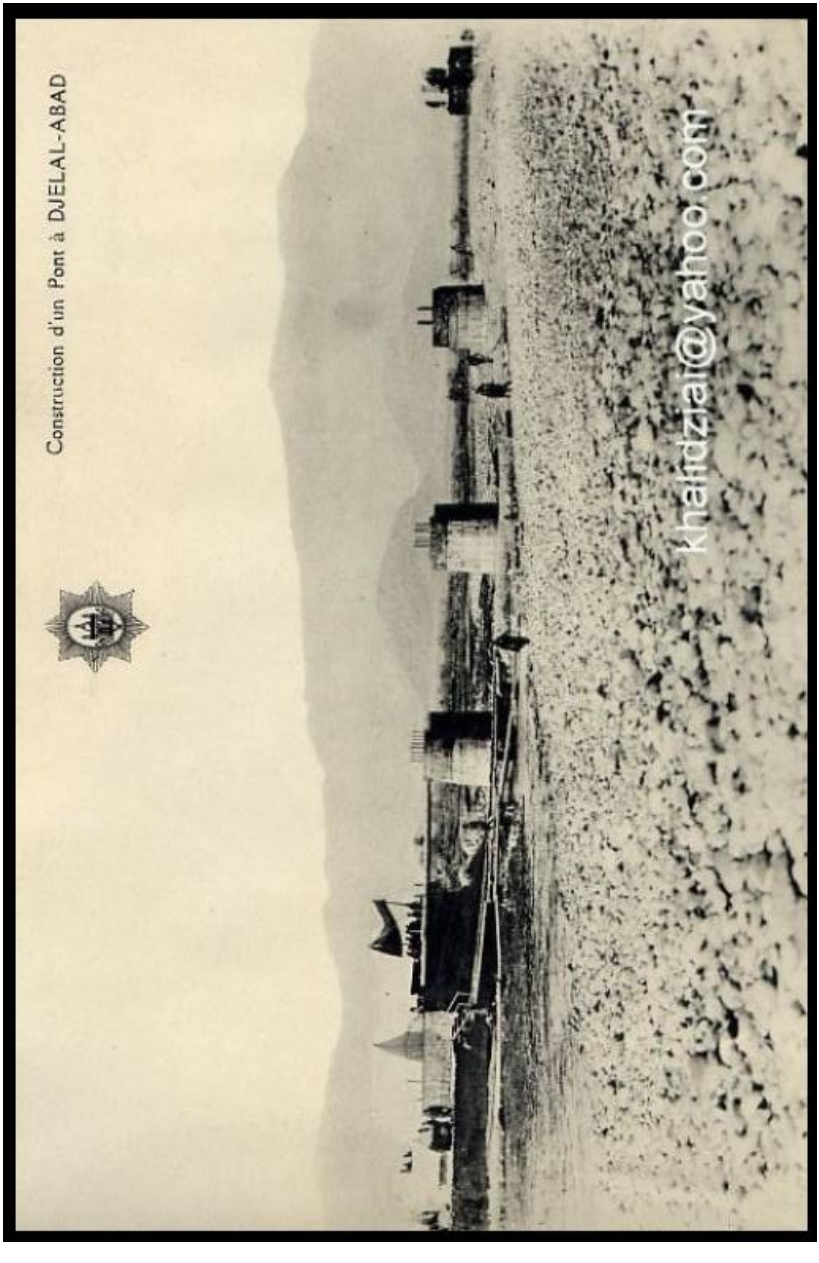

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

پغمان

ketabton.com - The Digital Library

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

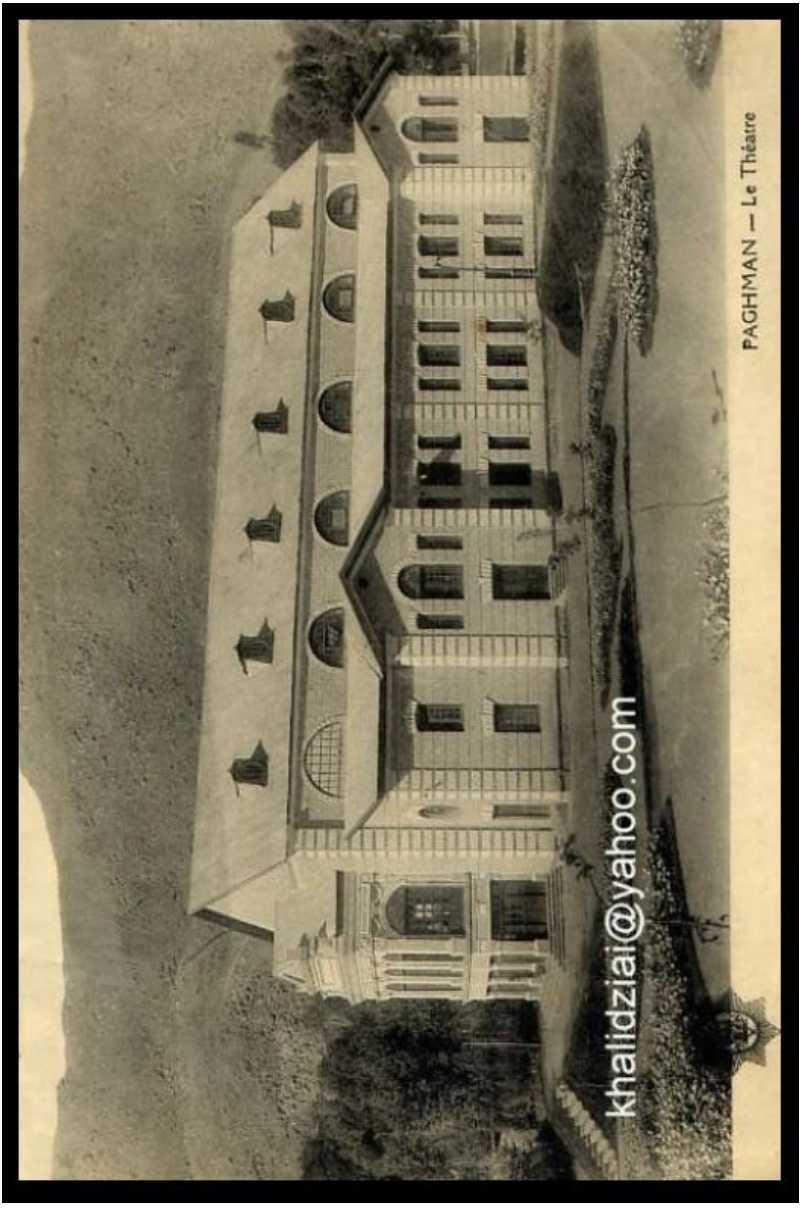

به کوشش مصطفی عمرزی

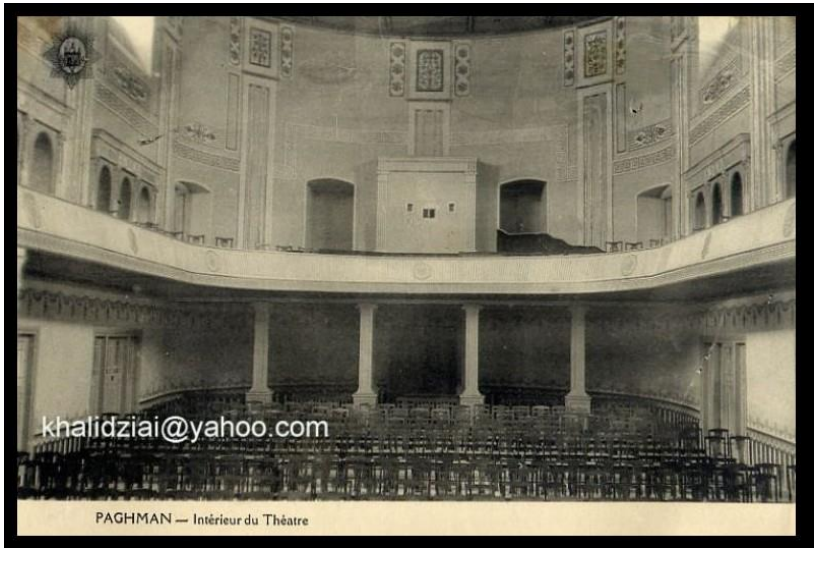
ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

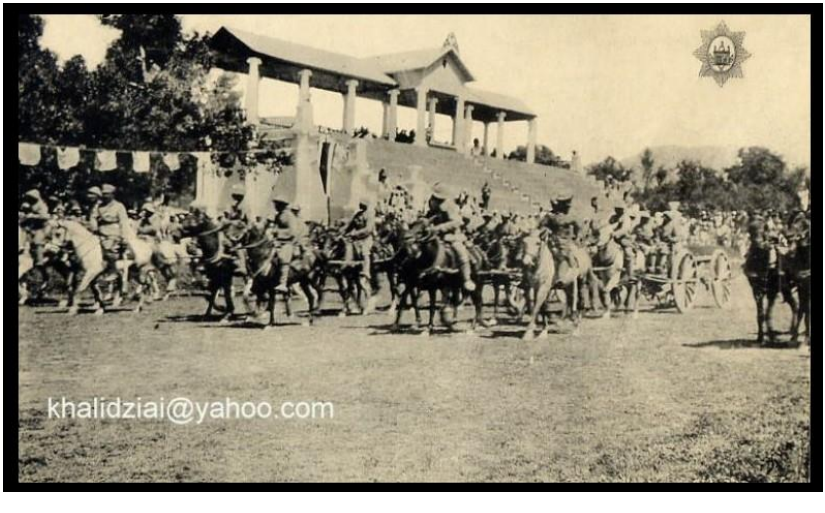

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

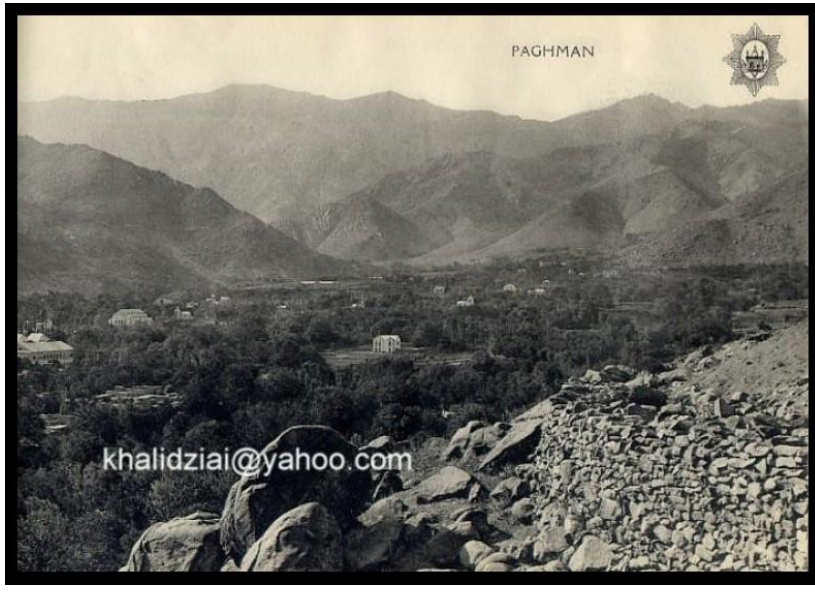

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

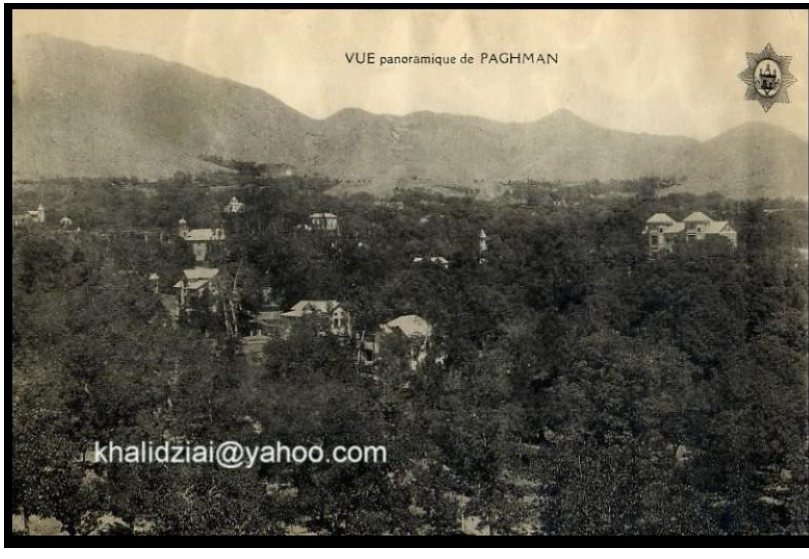

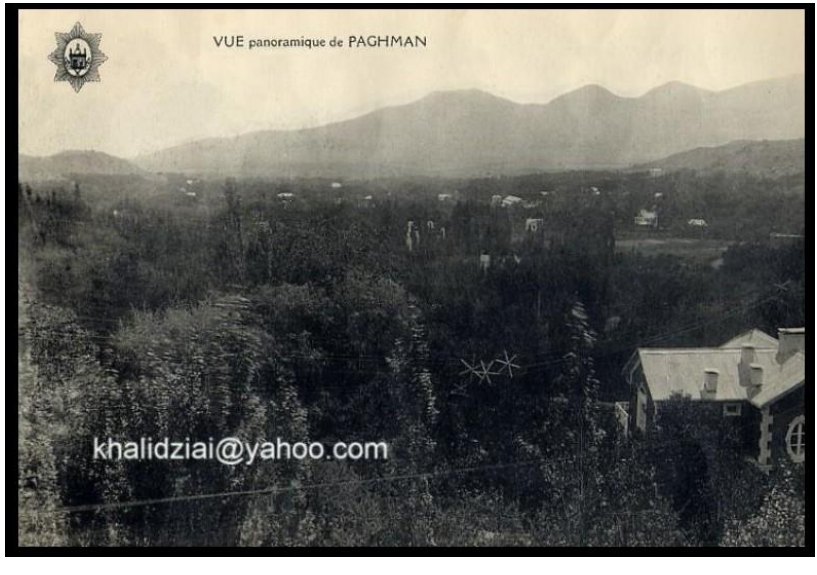

ketabton.com - The Digital Library

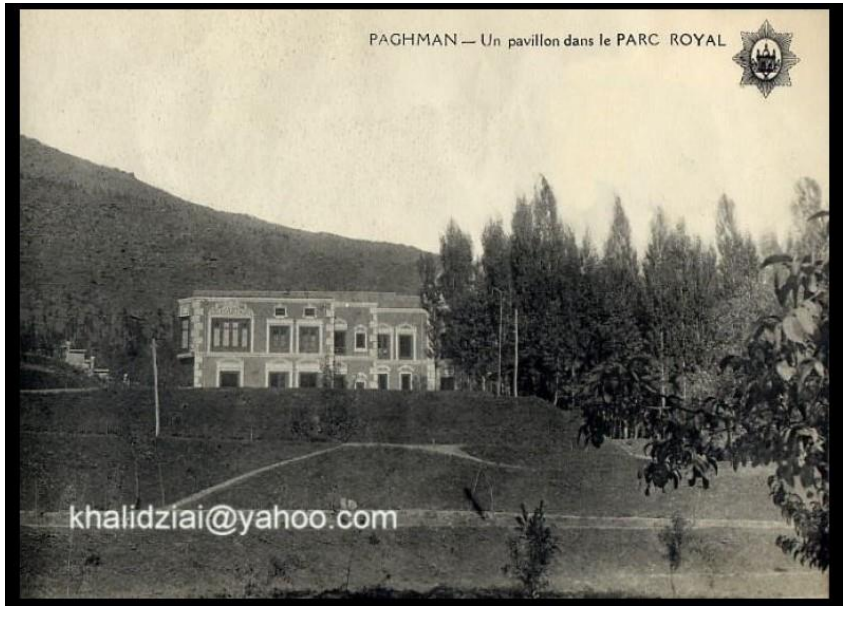

ketabton.com - The Digital Library

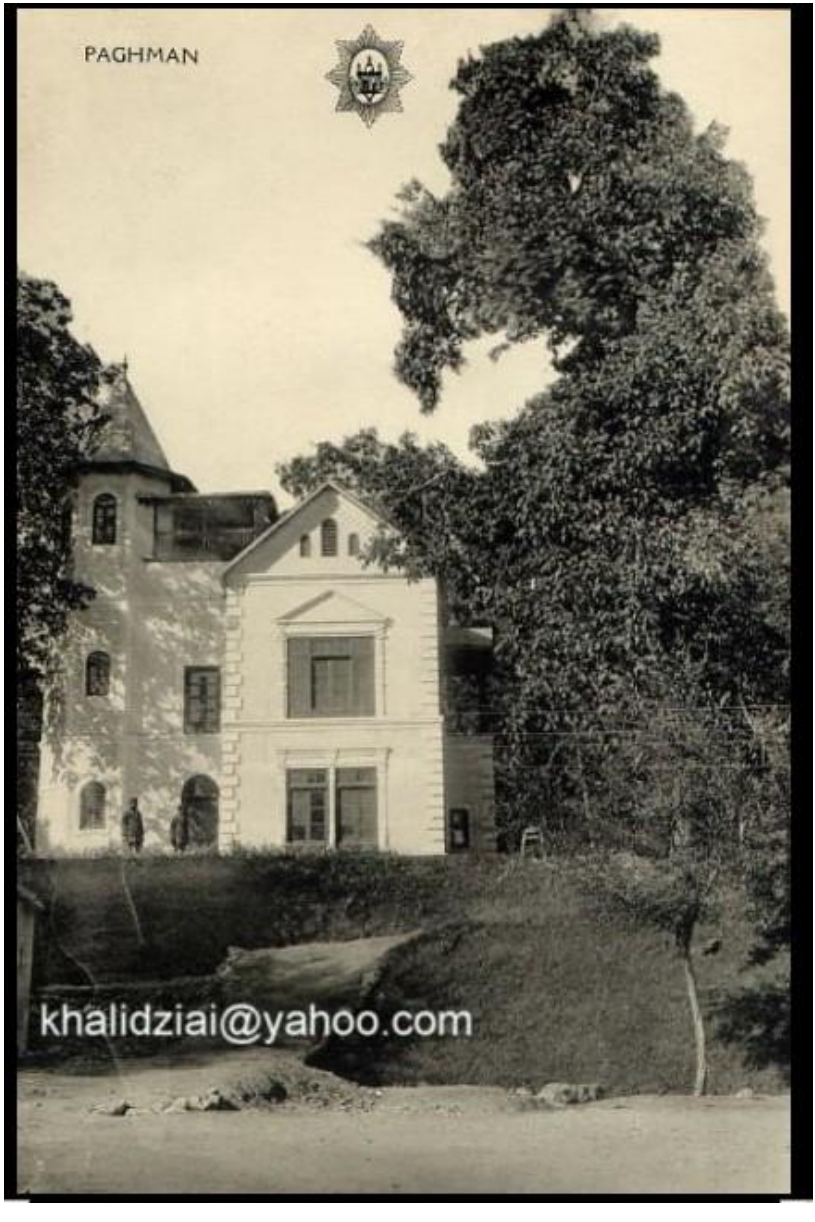

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

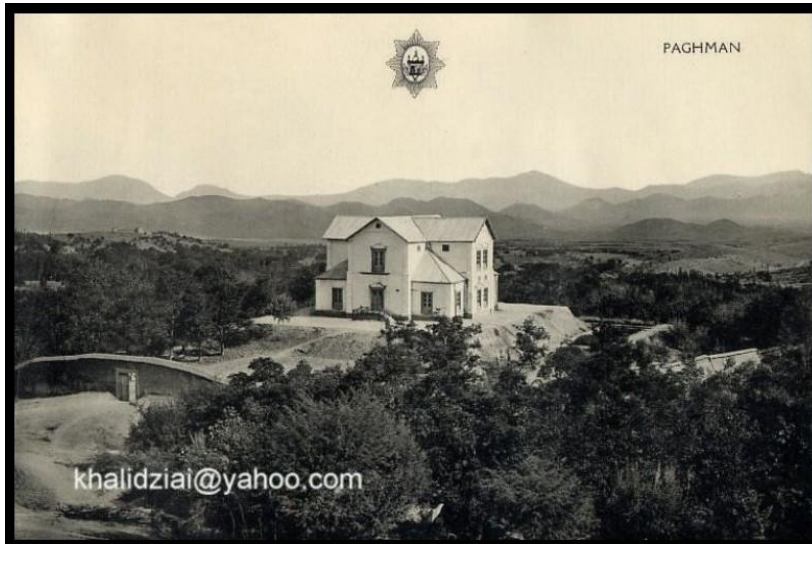

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

Paghman Tomb of the Unknown Soldier

ketabton.com - The Digital Library

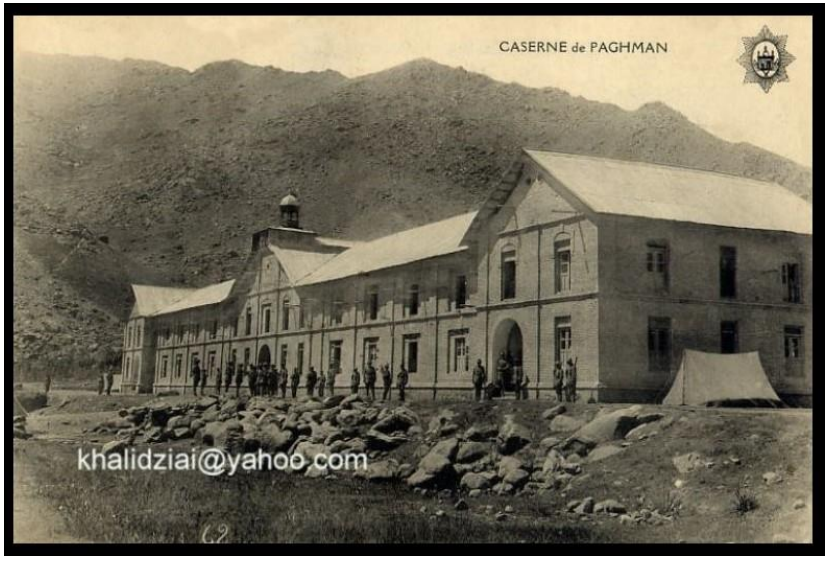

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

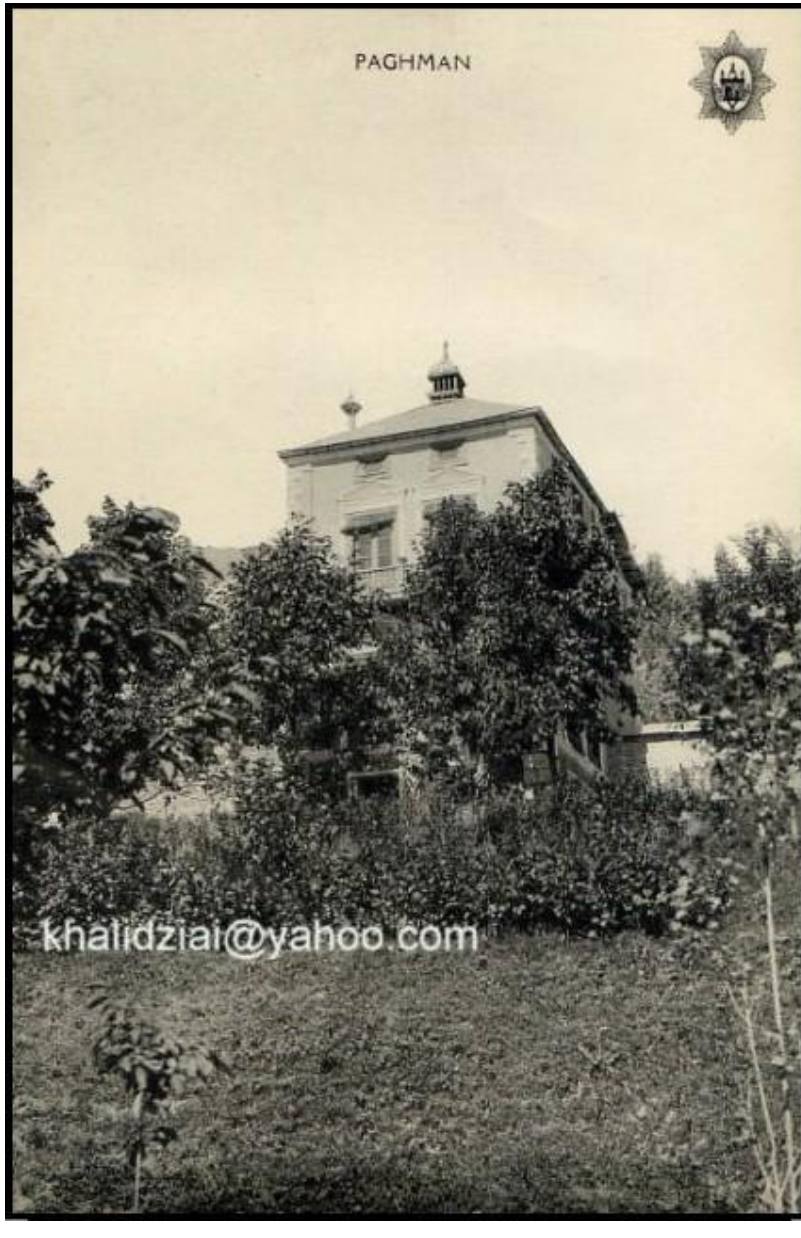

ketabton.com - The Digital Library

به کوشش مصطفی عمرزی

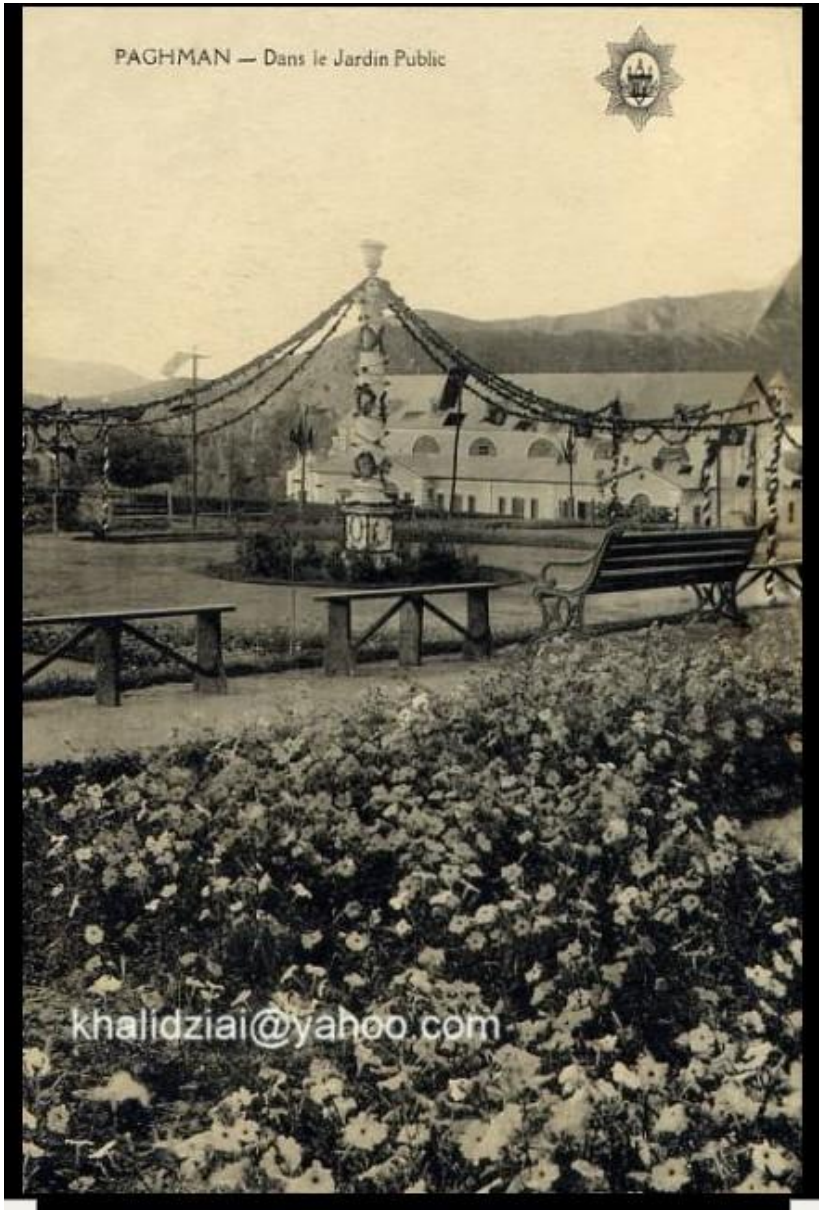
ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

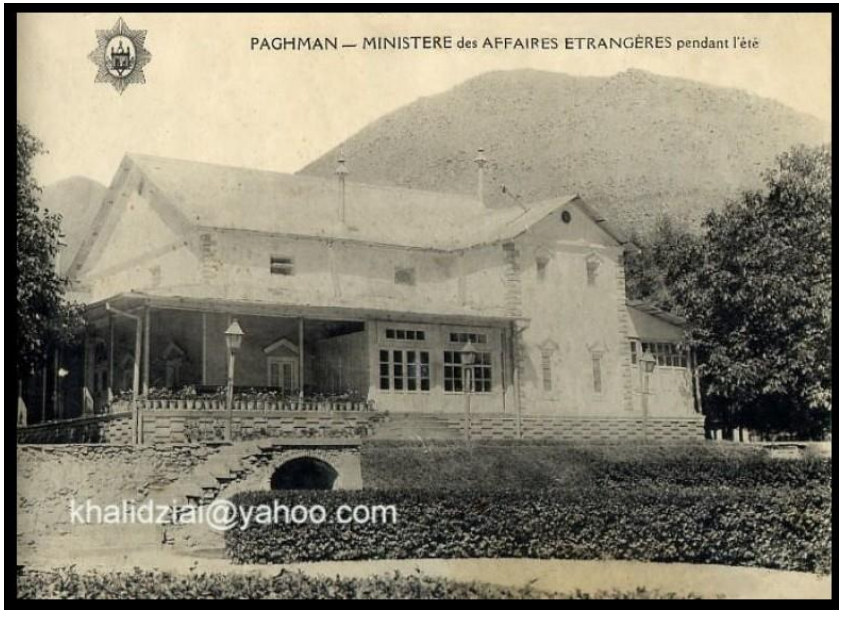

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

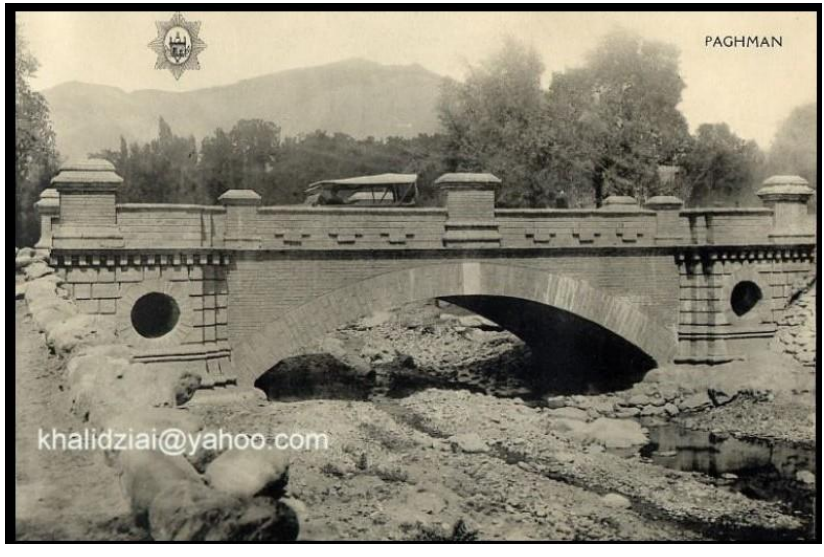
ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

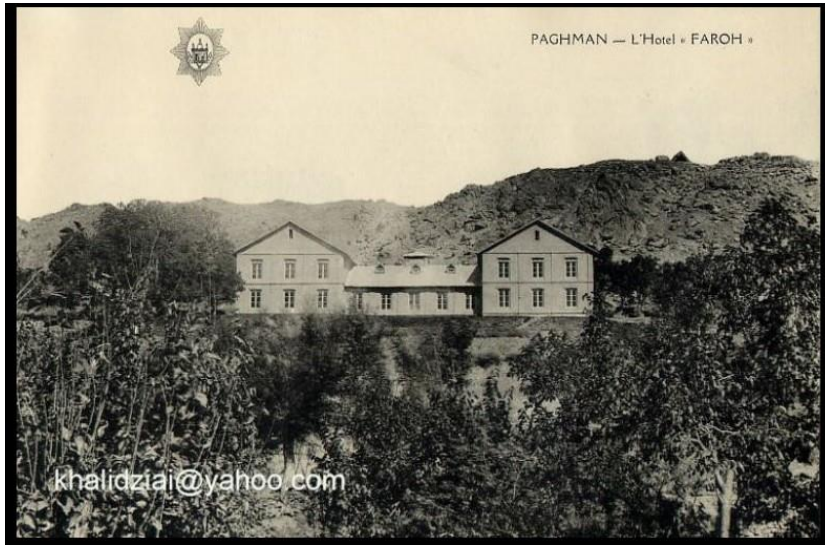

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

خدمات هوایی

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

شاهراه ها

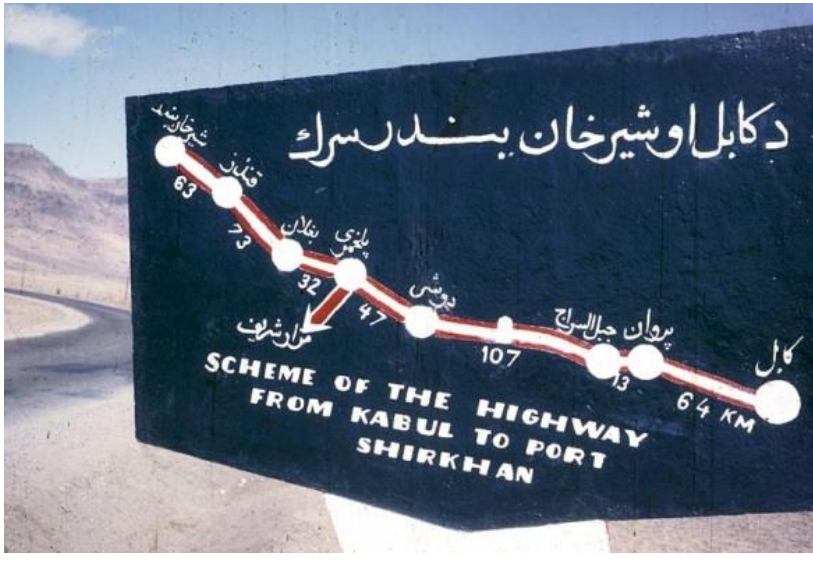

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

به کوشش مصطفی عمرزی

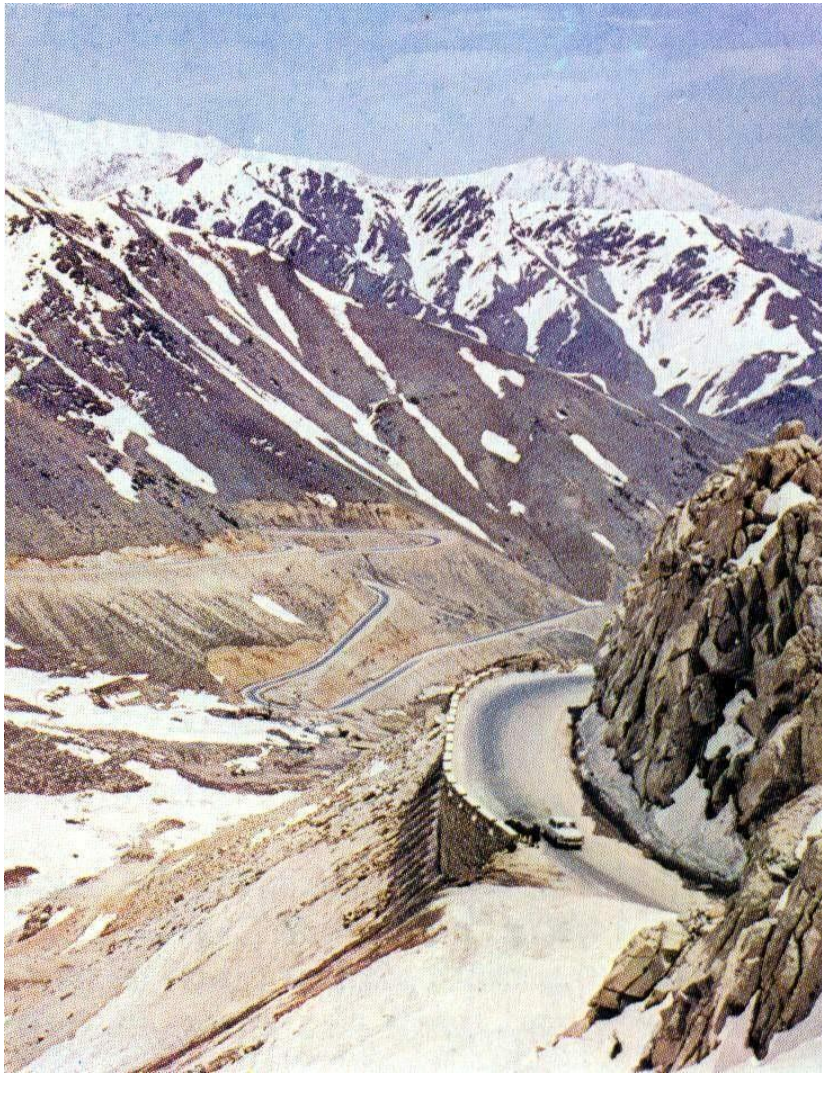
ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

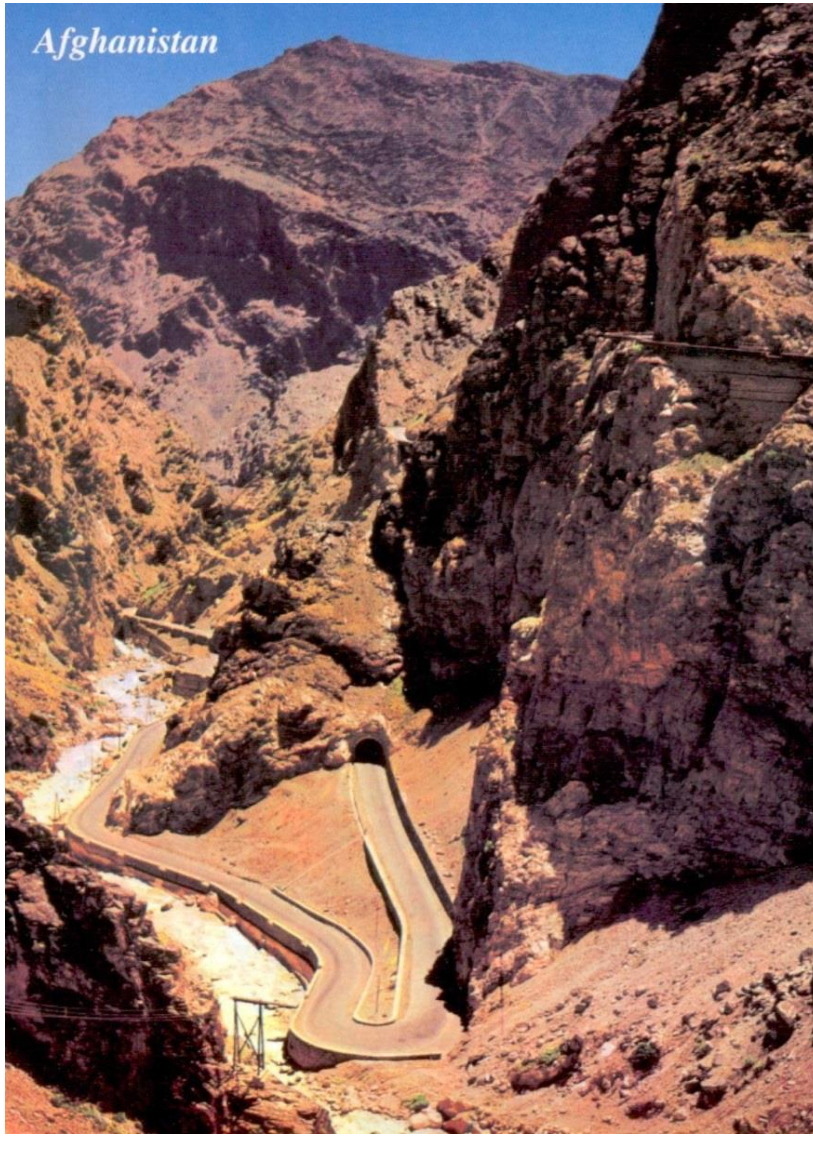

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

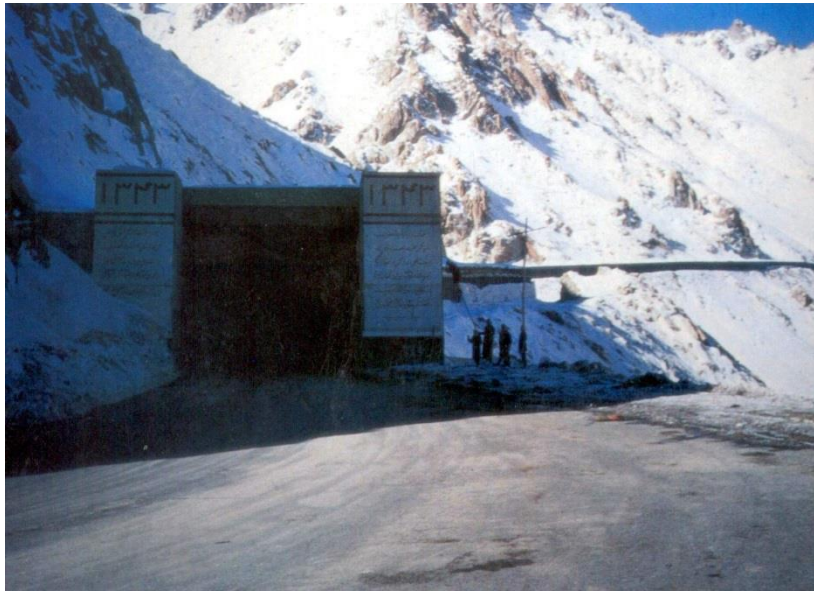

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

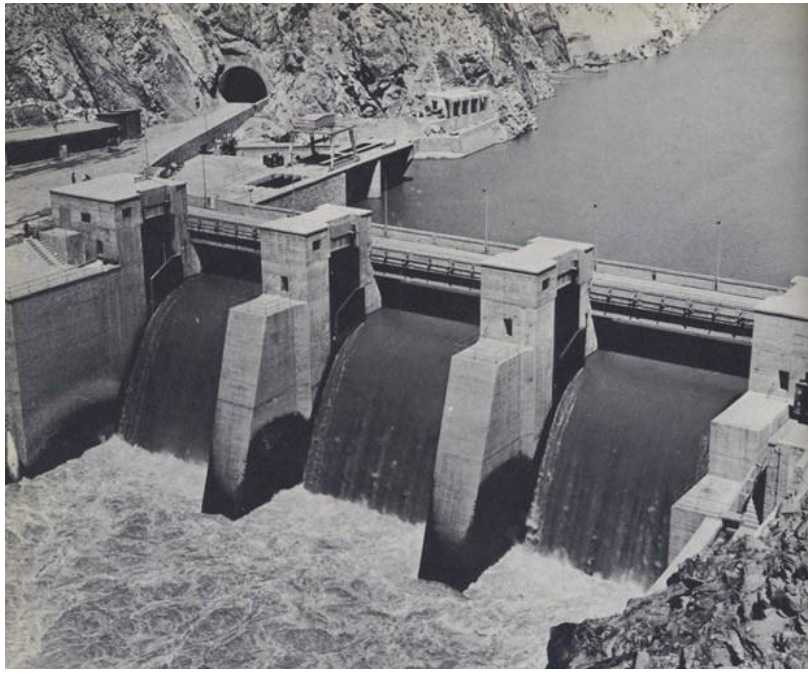

ketabton.com - The Digital Library

نیروگاه های آبی و برقی

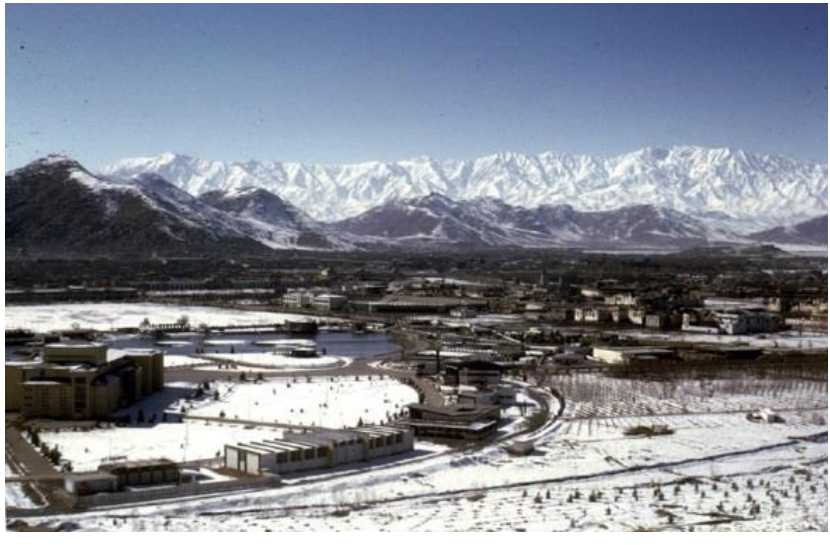

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

مدنی

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

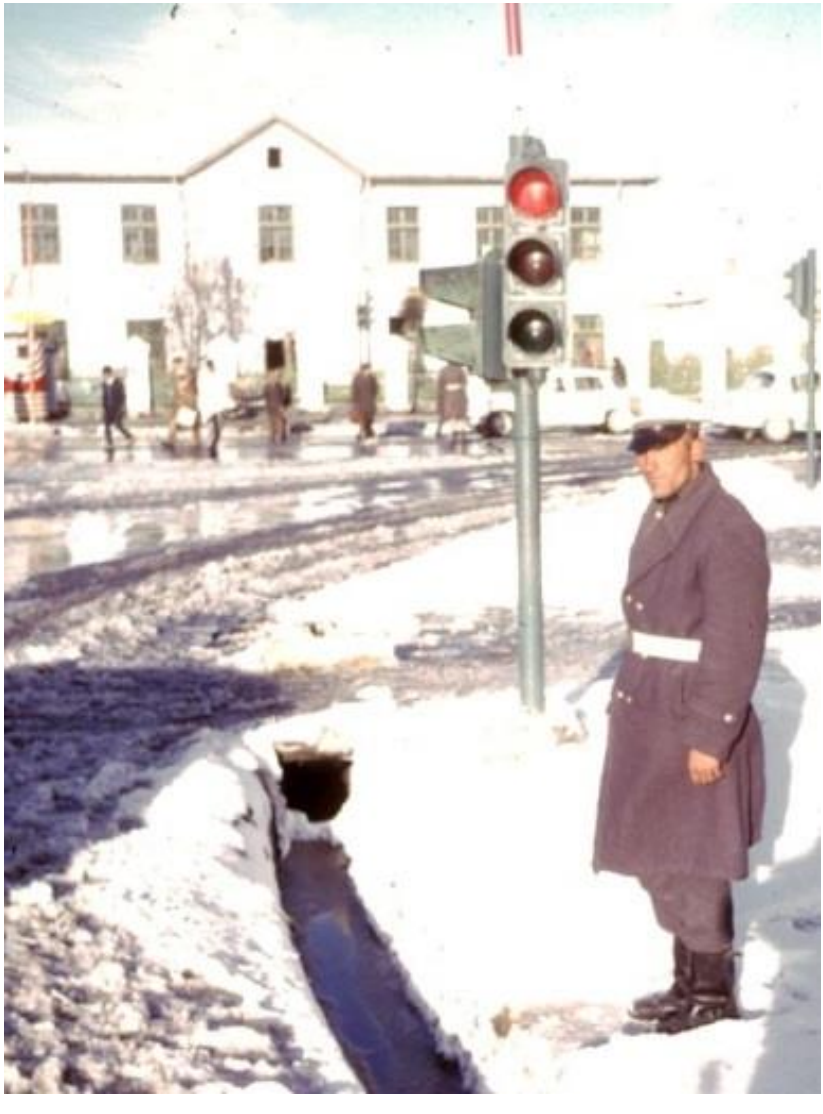

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

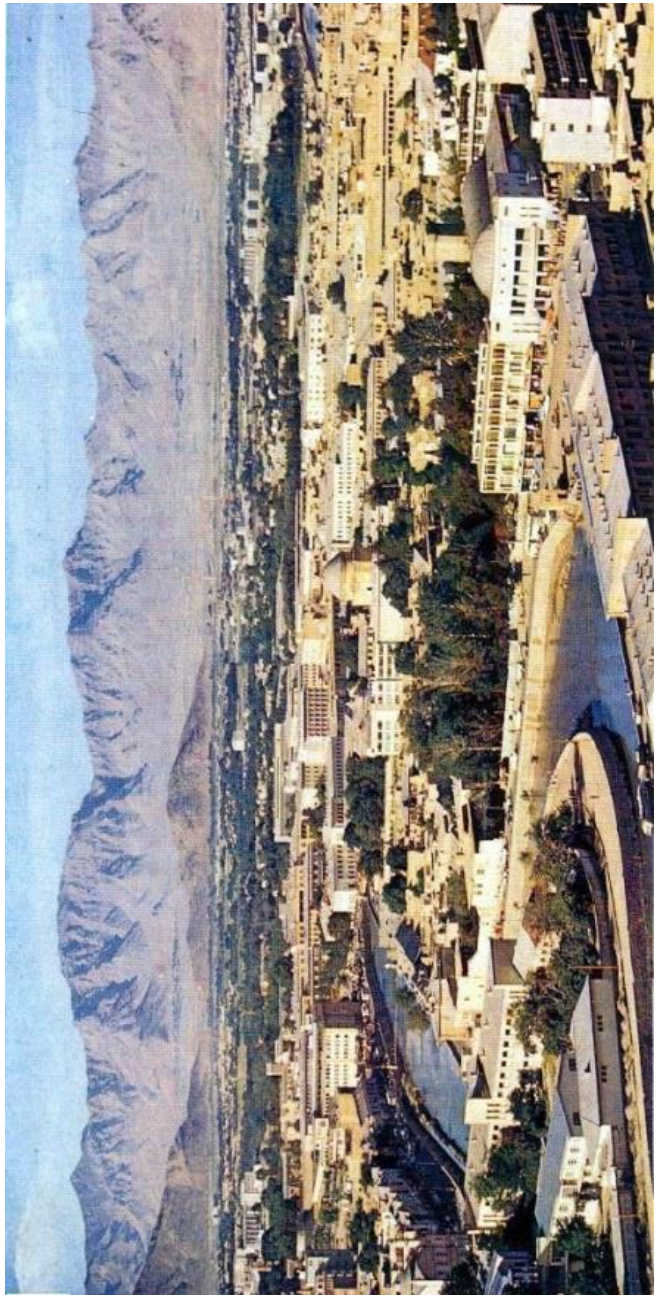

ketabton.com - The Digital Library

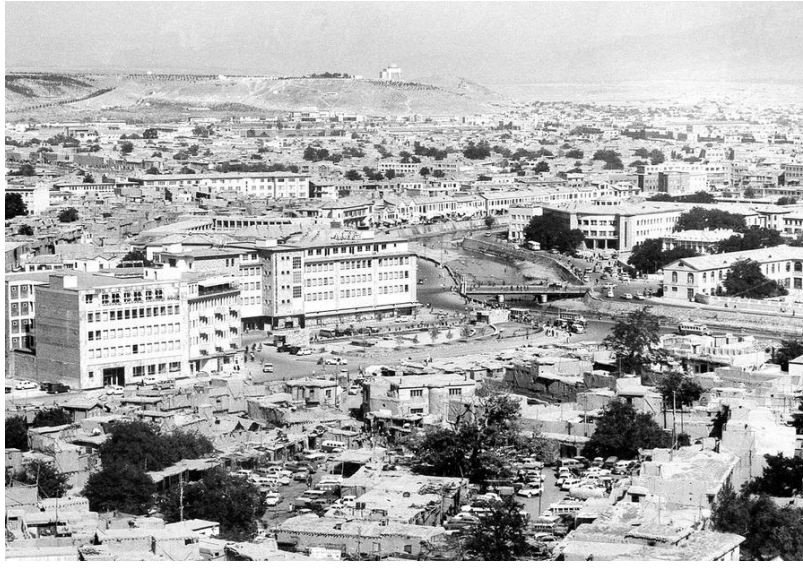

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

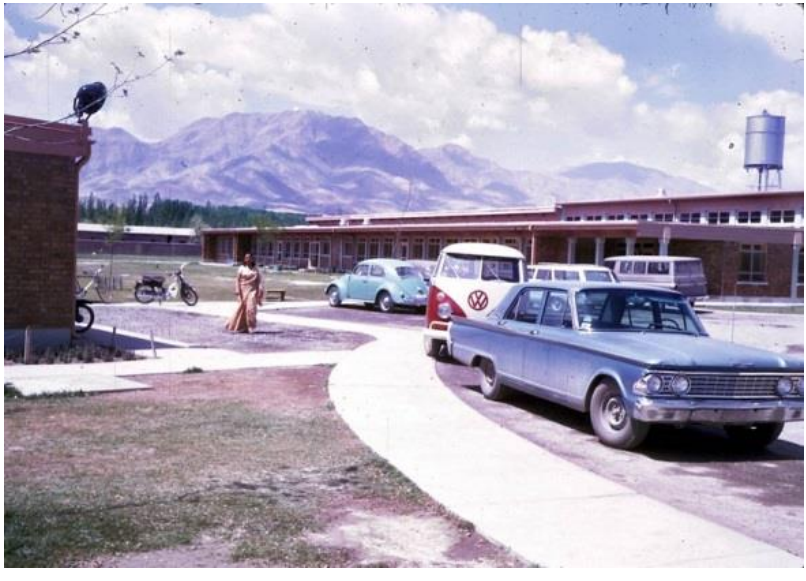

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

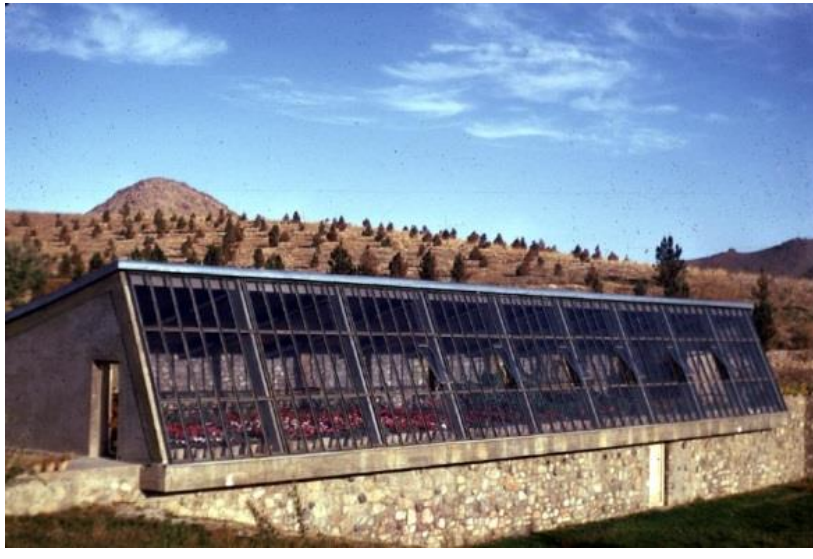

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

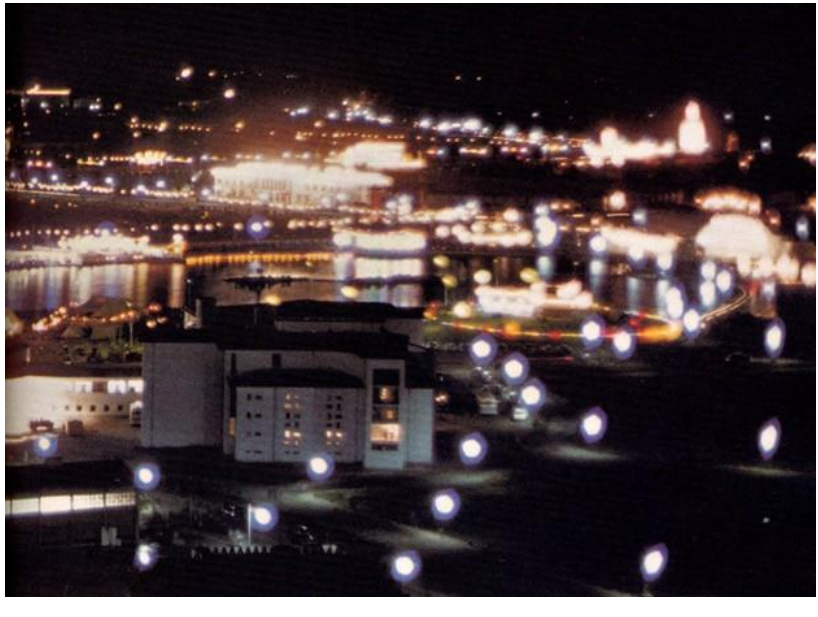

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

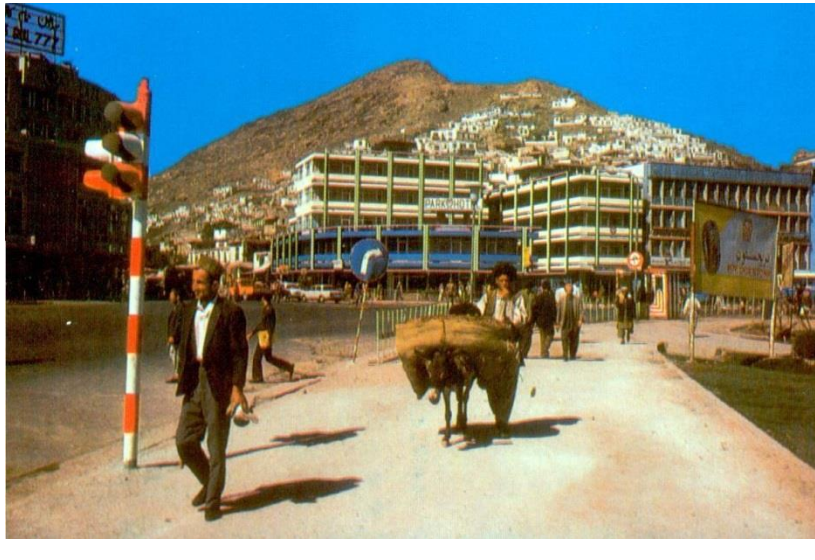

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

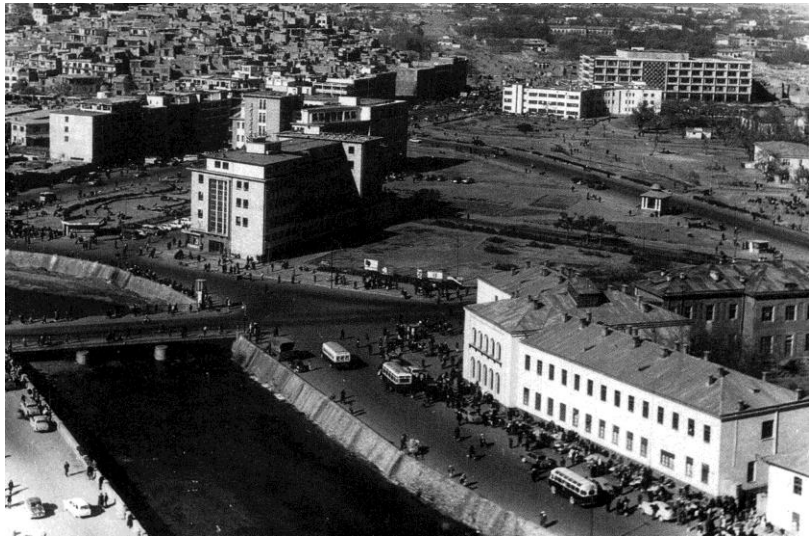

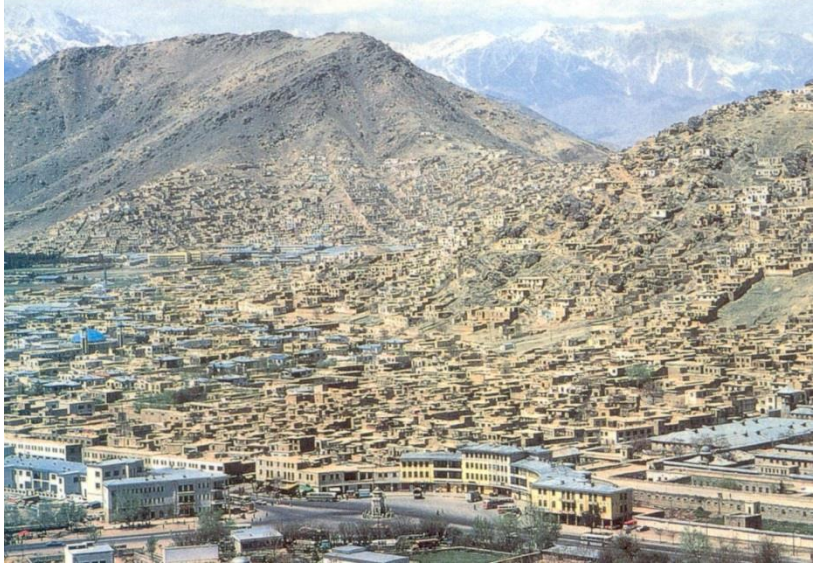

ketabton.com - The Digital Library

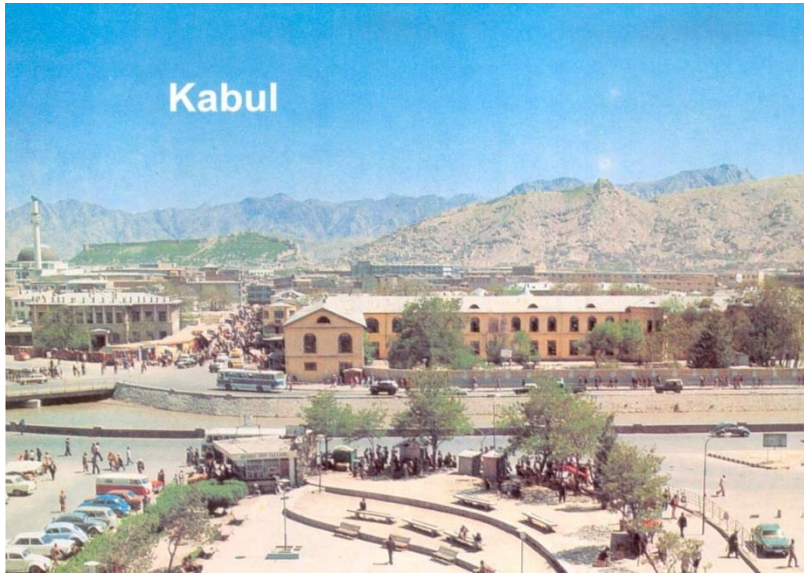

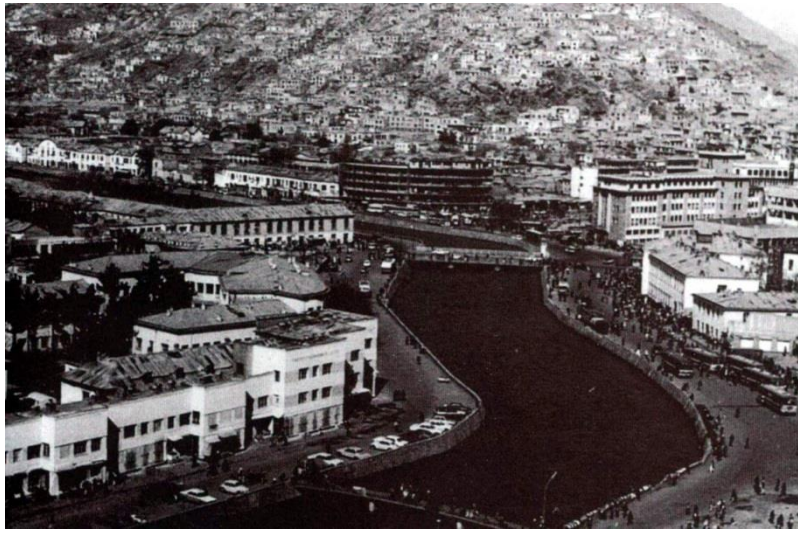

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

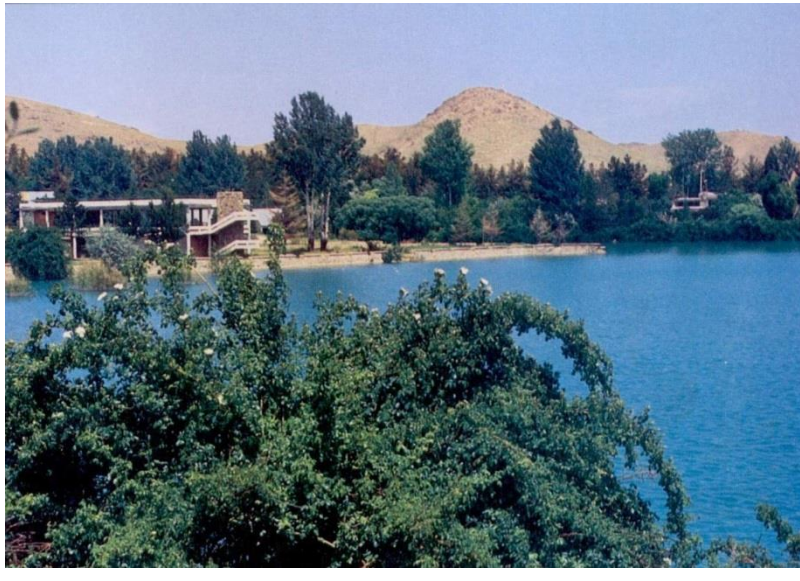

ketabton.com - The Digital Library

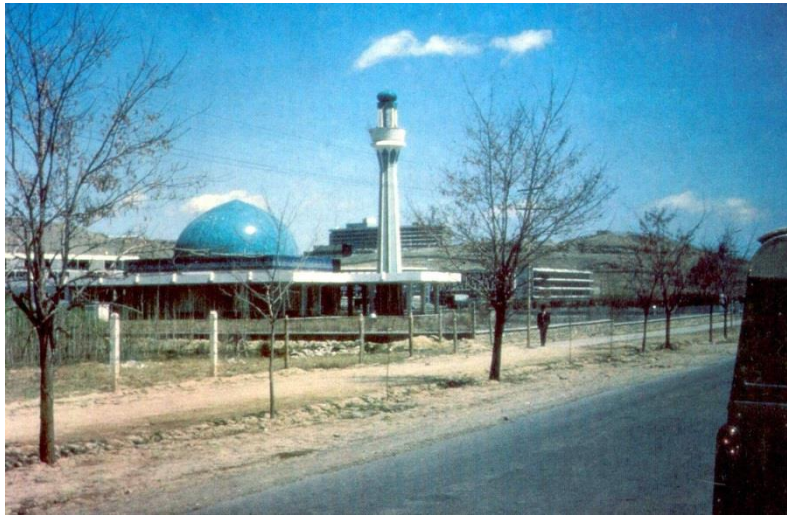

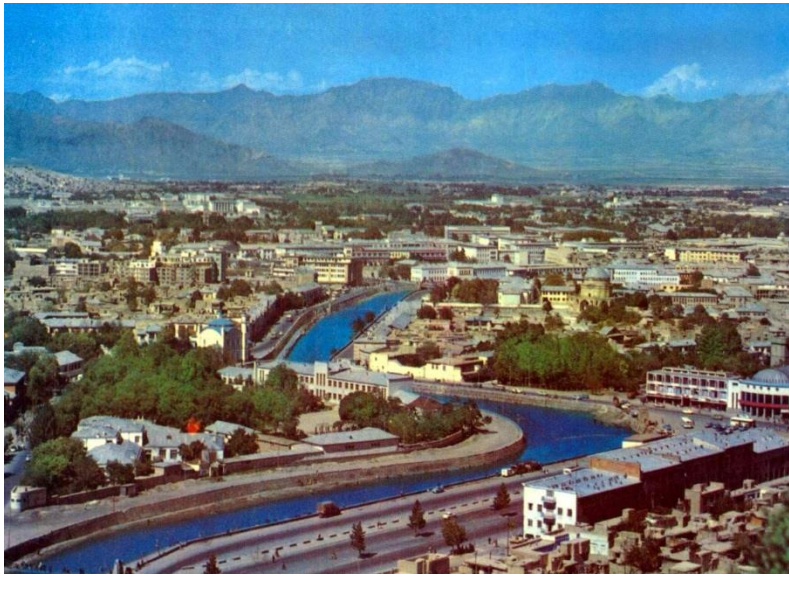

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

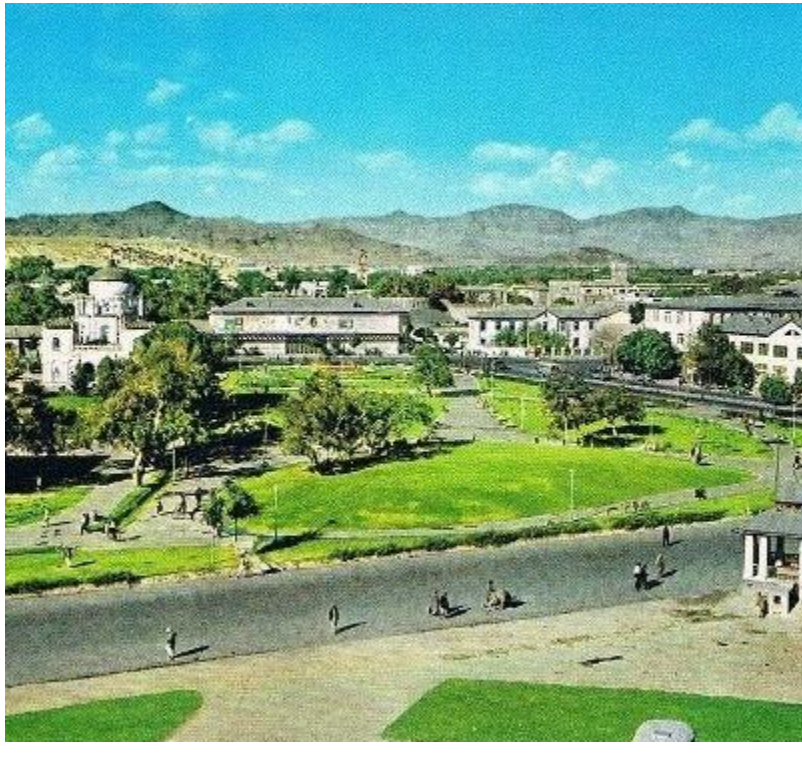

ketabton.com - The Digital Library

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

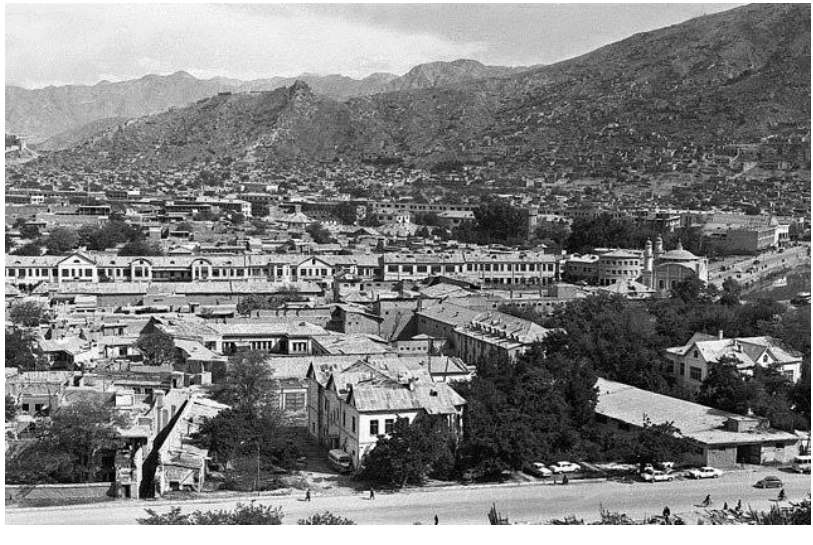

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

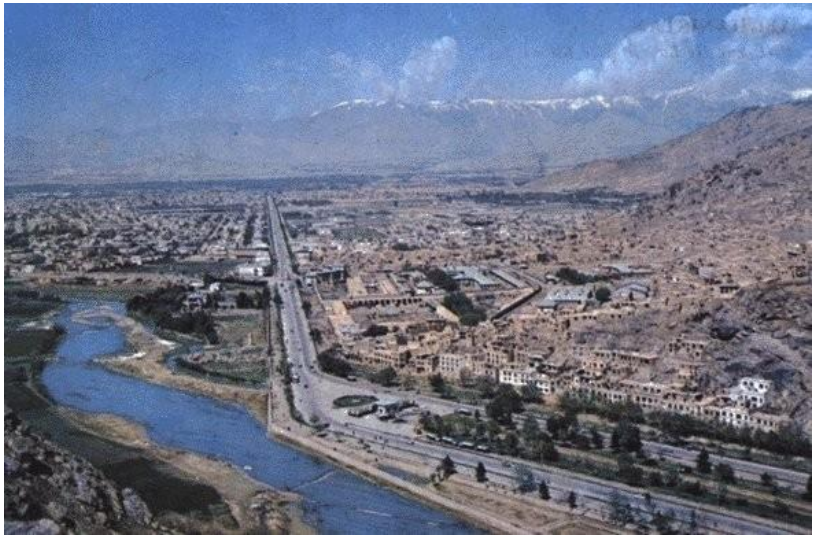

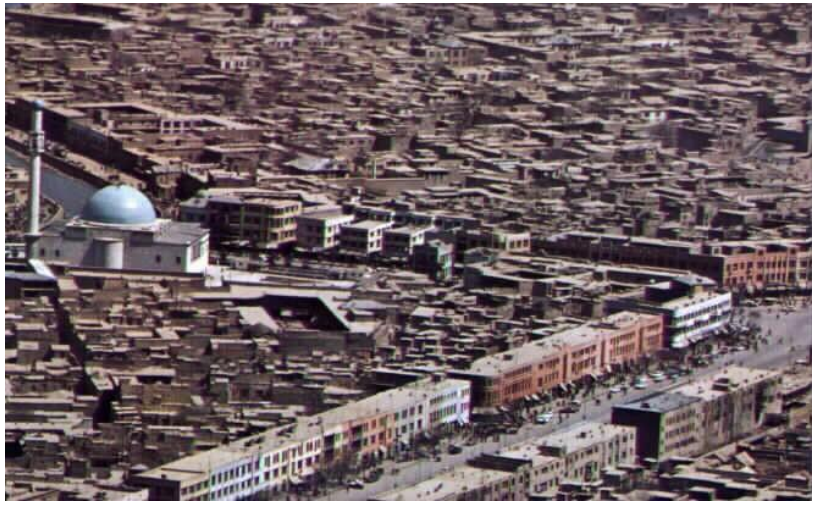

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

به کوشش مصطفی عمرزی

ketabton.com - The Digital Library

معرفی مصطفی «عمرزی»

(نویسنده، پژوهشگر و روزنامه نگار)

- متولد ۲ عقرب سال ۱۳۶۲ش در کابل.
- فارغ از «لیسه ی عالی استقلال» در سال ۱۳۷۸ش.
- فارغ به سویه ی دیپلوم از بخش «رادیو و تلویزیون» پوهنځی ژورنالیزم پوهنتون کابل در سال ۱۳۸۲ش.
- دارنده ی گواهینامه ی «گزارشگر انتخابات» از پروژه های آموزشی شبکه ی جهانی BBC.

تجربیات کاری:

عضو شورای مرکزی، گزارشگر، خبرنگار، روزنامه نگار، مدیر مسوول نشریه، همکار قلمی، مصحح، نویسنده، تهیه کننده، کارگردان، مسوول ارزیابی نشرات، مسوول طرح و ارزیابی و مسوول واحد فرهنگی در نهاد ها و رسانه هایی چون اتحادیه ی ملی ژورنالیستان افغانستان، اتحادیه ی ملی ژورنالیستان و خبرنگاران افغانستان، انجمن شاعران و نویسنده گان افغانستان، هفته نامه ی «قلم»، تلویزیون«۱»، رادیو و تلویزیون «باختر»، فصلنامه ی «بنیان اندیشی» (منتشره در جمهوری اسلامی ایران)، روزنامه ی «سرخط»، مجله ی «اوربند»، گاهنامه ی «تحریک»، وب سایت «تول افغان»، وب سایت «تول افغانستان»، وب سایت «دعوت میدیا ۲۴»، وب سایت «تاند»، وب سایت «روهی»، وب سایت «حقیقت»، وب سایت «دانشنامه ی افغان»، وب سایت «سمسور»، وب سایت «لر او بر»، وب سایت «نن»، وب سایت «خبرپانه»، وب سایت «کتابتون» و واحد تولید «آمو فلم».

ketabton.com - The Digital Library

آفرینش های کاری- فرهنگی

برنامه ها و فلم های مستند تلویزیونی:

۱- برنامه ی مستند تاریخی«یک سده فراز و نشیب» در تلویزیون «باختر»: ۱۴ قسمت ۲۴ دقیقه یی.

۲- برنامه ی مستند تاریخی «آیینه ی تاریخ» در تلویزیون «باختر»: ۱۸ قسمت ۲۴ دقیقه یی.

۳- برنامه ی مستند ادبی «نای» در تلویزیون «باختر»: ۲۰ قسمت ۲۴ دقیقه یی.

۴- فلم مستند «۲۶ سرطان» در تلویزیون «باختر»: ۲۴ دقیقه.

۵- فلم مستند «پژواک کوهسار» (پیرامون زنده گی مرحوم فقیر فروزی) در تلویزیون «باختر»: ۴۰ دقیقه.

تخلیقات:

۱- صحبت های مغاره نشینان (طنزی)- منتشر شده است.

۲- افغانستان و بازار آزاد (سیاسی- اجتماعی)- منتشر شده است.

۳- مرز و بوم (تاریخی).

۴- چهار یادواره (معرفی چهار فرهنگی افغان)- منتشر شده است.

۵- سخن در سخن (معرفی کتاب ها).

۶- یک قرن در تاریخ و افسانه (تاریخ تحلیلی و شفاهی افغانستان از ۱۹۰۰م تا ۲۰۰۰م)- منتشر شده است.

۷- افغاننامه (مشاهیر افغان)- منتشر شده است.

۸- پشتون ها (تحلیلی)- منتشر شده است.

۹- رسانه ها، مدیریت و نوسان ها (رسانه یی).

۱۰- در هرج و مرج زیستن (سیاسی- اجتماعی).

۱۱- تاریخ عمیق (طنزی).

۱۲- اندیشه در بستر سیاست و اجتماع (مقالات منتشره در روزنامه ی سرخط)- منتشر شده است.

۱۳- با زبان دری (تحقیقی- تحلیلی)- منتشر شده است.

۱۴- روزگار (نوستالژی).

۱۵- پاسخ (واکنش ها).

۱۶- تامل و تعامل فرهنگی (فرهنگی).

ketabton.com - The Digital Library

۱۷- ارتجاع و مرتجع (انتقادی).
۱۸- سیر فرهنگی (فرهنگی).
۱۹- پی آمد تصویر (فلم و سینما).
۲۰- در منظر بیگانه (تحلیلی).
۲۱- ذهنیت متنازع (ابراز نظر).

جزوه ها:
۱- به رنگ آبی (زنده گی شهید مینا).
۲- مردی از سرزمین آزاده گان (زنده گی و برنامه ی انتخاباتی محمد شفیق گل آقا شیرزی).
۳- محمد نادر «نعیم» (زنده گی و برنامه ی انتخاباتی محمد نادر نعیم).

تالیفات:
۱- هنر در سینمای افغانان (فلم هنری سینمایی افغانستان از ۱۳۲۷ش تا امروز)- منتشر شده است.

گردآوری ها:
۱- زمانی که مفاخر ناچیز می شوند (تنقید تاریخی)- منتشر شده است.
۲- حقیقت خورشید (پیرامون کلمات افغان و افغانستان)- منتشر شده است.
۳- در جغرافیای جهان سوم (بررسی ستم ملی و ستیز قومی در ایران).
۴- در متن مدعا (اهل سنت در جمهوری اسلامی ایران).
۵- نگرش نو بر شاهنامه و فردوسی (تنقید فردوسی و شاهنامه)- منتشر شده است.
۶- مُنحنی تاریخ (تنقید کوروش و سلسله ی هخامنشی)- منتشر شده است.
۷- آریاییسم (تنقید پدیده ی آریایی)- منتشر شده است.

ketabton.com - The Digital Library

۸- پور خرد (معرفی زنده یاد استاد ناصر پورپیرار)- منتشر شده استَ.
۹- دری افغانی (پیرامون زبان دری و ویژه گی های آن)- منتشر شده است.
۱۰- آیین های سخیف (تنقید ادیان زردشتی، مزدکی و مانوی)- منتشر شده است.
۱۱- کتاب نامه ی من (پیرامون زنده گی و کارنامه ی مصطفی عمرزی).
۱۲- پندار ستمی (تنقید و بررسی پدیده ی معروف به ستمی).
۱۳- آرکاییسم (تنقید باستانگرایی)- منتشر شده است.
۱۴- معنی (گزیده هایی از سخنان اندیشمندان).
۱۵- محوطه ی سیاه (تبیین و بررسی فارسیسم).
۱۶- رسالت ملی (کارنامه ی محمد طارق بزگر).
۱۷- افغان ها و انگلیس ها (مجموعه ی تصاویر افغانستان، افغان ها و انگلیس ها در قرن ۱۹).
۱۸- رنسانس افغانستان (عمران افغانستان در سه سده ی پسین).

ترجمه ها:
۱- تا حصار پنتاگون (سفرنامه ی واشنگتن): محمد اسماعیل «یون»- منتشر شده است.
۲- رسانه های کنونی افغانی: محمد اسماعیل «یون»- منتشر شده است.
۳- ساختار هندسی شعر پشتو: محمد اسماعیل «یون»- منتشر شده است.
۴- انگیزه های فرار نخبه گان حرفه یی از افغانستان: محمد اسماعیل «یون»- منتشر شده است.
۵- تخت دهلی را فراموش می کنم (سفرنامه ی هند): محمد اسماعیل «یون»- منتشر شده است.
۶- افغانستان در پیچ و خم سیاست: محمد اسماعیل «یون»- منتشر شده است.

ketabton.com - The Digital Library

۷- اگر جهانیان شکست بخورند؟: محمد اسماعیل «یون»- منتشر شده است.
۸- درست نویسی پشتو: محمد اسماعیل «یون»- منتشر شده است.
۹- فقر فرهنگی: محمد اسماعیل «یون»- منتشر شده است.
۱۰- در قلب کرملین (سفرنامه ی مسکو): محمد اسماعیل «یون»- منتشر شده است.
۱۱- مشی «تحریک ملی افغانستان»- در اختیار «د افغانستان ملی تحریک»، قرار داده شده است.
۱۲- اساسنامه ی «روند ملی جوانان افغان»- در «اختیار روند ملی جوانان افغان»، قرار داده شده است.
۱۳- اساسنامه ی «انجمن پیشرفت و رفاه زنان افغان»- در اختیار این نهاد، قرار داده شده است.
۱۴- اساسنامه ی «حزب حرکت مردمی افغانستان»- در اختیار این حزب، قرار داده شده است.
۱۵- مرامنامه ی «حزب حرکت مردمی افغانستان»- در اختیار این حزب، قرار داده شده است.
۱۶- ناگفته های ارگ: محمد اسماعیل «یون».

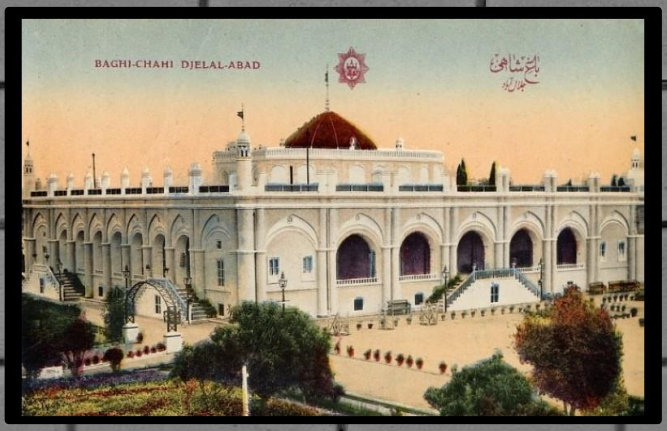
همکاری های فرهنگی با دیگران در تهیه ی کتاب ها، فلم ها و برنامه ها
کتاب ها و نشریات:
«سایه بان بی سایه»، «تحقیقی پیرامون سوابق تاریخی و موقف حقوقی قرارداد و خط دیورند»، «پشتونستان»، «پژواک؛ زنده ی جاویدان است»، «منار نجات»، «حکمیت انگلیس در سیستان»، «زنده گی امیر دوست محمد خان- جلد اول» و «پیروزی» (راجع به احمد یاسین سالک قادری).
فلم ها و برنامه های تلویزیونی:
«مستند باختر» (برنامه ی تاریخی)، برنامه ی اجتماعی «همتا»، «بازتاب اعتماد مردم» (سلسله ی انتخاباتی) و «شهید ملت» (مستند زنده گی شهید عبدالحق).
تاییدات فرهنگی- مدنی:

ketabton.com - The Digital Library

- ستایشنامه ی «پوهنځی ژورنالیزم» پوهنتون کابل در سال ۱۳۸۲ش.
- ستایشنامه ی «مجمع صلح افغانستان» در سال ۱۳۸۶ش.
- ستایشنامه ی «شورای ژورنالیستان افغانستان» در سال ۱۳۹۳ش.
- ستایشنامه ی «مشرانو جرگه ی افغانستان» در سال ۱۳۹۶ش.

ketabton.com - The Digital Library

Aafghanistan Reanissance

By: Mustafa Omarzai

Thank you for reading

Find more e-books and articles on Ketabton - your multilingual digital library.

www.ketabton.com

Ketabton - Pashto, Farsi, Arabic & English